FREDAG

Nya Åland

21 AUGUSTI 2009 NR 169 PRIS 2,00 €

Leena trivs som rektor

FAMILJ. Medis rektor **Leena Raitanen** fyller 60 år nästa torsdag. Hon kom till Åland 1977 och började jobba som språklärare i tyska och finska. Sedan 1989 har hon varit rektor vid Medborgarinstitutet, som enligt Leena har en mycket viktig funktion i det åländska samhället.

–Hela samhället gynnas av att människor är aktiva, utbildar sig och får möjlighet att vara kreativa, säger hon.

Läs mera i dagens Pratstund.

SIDAN 7

ÅHS måste skära brutalt – osthyveln räcker inte

Styrelsens ordförande efterlyser debatt om den offentliga vården

NYHETER. Höjda vårdavgifter. Många jobb i farozonen. Sämre utbud av sjukvårdstjänster. Längre köer.

Nästa år blir ett tufft år för ÅHS och för alla ålänningar som behöver vård. De aviserade nedskärningarna inom hälsovården i skärgården är bara en liten del av det stora sparbetinget på 3 miljoner euro 2010.

–Det handlar om ganska brutala sparåtgärder, medger förvaltningschef **Tom Axberg**.

ÅHS styrelseordförande **Torbjörn Björkman** konstaterar att ingen del av ÅHS undgår sparkraven. Osthyveln förslår inte längre, säger han – nu är det snarare kniven som gäller.

–Och 2011 blir knappast bättre med tanke på den minskande klumpsumman, befarar han.

Björkman vill nu få i gång en diskussion om huruvida ÅHS ska erbjuda all den vård som finns eller inte – med andra ord var gränsen ska gå för den offentliga vården och vilken vård som ska bekostat privat.

I mitten av september ska ÅHS-styrelsen presentera sparlistan för landskapsregeringen inför nästa år.

SIDAN 3

Lilly Andersson hittade en granat på gården. Foto: TANJA LÖNNQVIST

”Redskap” var granat

NYHETER. Lilly Andersson trodde att det var ett redskap av något slag som hade fastnat i en enrot på gården i Jomala Ytterby. Men det var en skarpladdad granat.

SIDAN 3

Centergrupp tveksam till sparåtgärder

NYHETER. Centerns lagtingsgrupp vill veta mer om vilka beslut som fattas av landskapsregeringen när det gäller sparåtgärder inom trafikavdelningen. På måndag hålls ett gruppmöte med trafikminstern och partikamraten **Runar Karlsson.**

Partiets ordförande **Veronica Thörnroos.** nämner bland annat införandet av matpauser på Töftölinjens färja.

–Sammantaget blev det inte ett bra beslut. Det var inte förankrat i vår grupp.

SIDAN 5

Sämre vägunderhåll när Möckelö vägstation stängs

NYHETER. Från och med nästa höst ska alla landskapets vägarbetare jobba med Godby som bas. Som ytterligare ett led i penningsparandet har landskapet valt att stänga trafikstationen i Möckelö. Området och byggnaderna i Möckelö skall i stället bolagiseras från och med 2011.

–Vägunderhållet kommer att minska en aning, säger trafikminister **Runar Karlsson** (C).

SIDAN 4

Biskopskandidater svarade på frågor

NYHETER. Ett femtiotal åhörare kom till St Mårtens kyrka i går kväll för att lära känna kandidaterna i höstens biskopsval.

SIDAN 22

Dubbel orsak att fira. Konsulsparet Bertil och Marie-Louise Jobeus hade mottagningen på 43-årsdagen för sitt bröllop. Foto: ANDREAS DIENERT

Trivsamt i trädgården när konsuln bjöd in

REPORTAGE. När svenska generalkonsulsparet **Lennart** och **Marie-Louise Jobeus** bjöd in till mingel igår kväll var stämningen på topp. Politiker, kulturpersonligheter och andra ålänningar var på plats och njöt av solen, maten och champagnen.

–Relationen mellan Finland och Sverige har aldrig varit så stabil och grundfast som i dag. Samma sak gäller relationen mellan Åland och Sverige, den är fast som åländsk granit. Jag vill hylla alla som är här i dag för det oerhört goda samarbetet, sade Bertil Jobeus som var på sitt allra bästa humör.

Dessutom offentliggjorde han att Sveriges statsminister **Fredrik Reinfeldt** besöker Åland och generalkonsulatet nästa år.

SIDAN 20

Äntligen FREDAG

Säkerhetskopiera digitala bilder från 10 cent/bild

KÖP EN RAM så får du en förstoring GRATIS!

Gäller bildstorlek 15x20 till 30x45. Värde mellan 2,50€-12€. Gäller ej studiobilder.

GEFOTO Gerhard's Foto Ab

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

miljö

Värmepumpar utanför stödsystemet

Landskapsstödet höjs för satsning på solvärme

Landskapsregeringen ändrade nyligen stödsystemet för byte av värmeanläggningar i bostäder.

Ett exempel är att stödet höjs för solvärmeanläggningar.

Syftet med stödet är att minska utsläppen av växthusgaser och stödet beviljas för privatpersoner eller bolag som äger byggnaden.

Sedan slutet av fjolåret beviljas stöd inte längre för värmepumpar.

–Stödet för bergvärmepumpar och luftvärmepumpar har funnits till och från, beroende på vad politikerna beslutat, berättar **Ralf Granlund**, byggnadskonsulent vid landskapsregeringen.

Inget stöd. Bergvärmen betraktas i dag som etablerad och något landskapsstöd betalas inte längre ut.
Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Senast motiverades stödet för värmepumpar med att man ville få metoden etablerad och systemet introducerat.

–Nu är bergvärmen etablerad, och med dagens energipriser sparas kostnaden in över tid också utan stöd.

I fjol beviljade landskapsregeringen stöd för nya värmesystem på sammanlagt 300.000 euro.

–Den största delen, omkring 70-80 procent, användes till värmepumpar.

Retroaktivt

De bostadsägare som ansökte om stöd för nytt värmesystem senast i november i fjol får det också för värmepump. I och med det nya beslutet får stöd sökas retroaktivt för andra stödberättigade installationer som påbörjats efter den 1 december i fjol och fram till den 18 augusti i år. Annars gäller fortsättningsvis regeln att arbetet inte får inledas innan understödsbeslut har fattats.

Stödansökningar också för solvärme har börjat droppa in. I år höjer landskapsregeringen stöder för solvärmeanläggningar för att uppmuntra bostadsägarna att satsa på en energiform som inte kräver el för att fungera, något som bergvärmepumparna gör.

–I fjol var stödet för solvärme max 1.500 euro. I år höjdes summan till högst 2.000 euro.

Stödsumman är beroende av hur mycket energi anläggningen ger.

Stödet ges inte för sommarstugor, endast för fast boende.

Godkända

Alla anläggningar som stöds måste vara typgodkända (CE-märkta) inom EES-området. För solfångare gäller att de ska motsvra de krav som ställs för P-märkning eeller vara godkända av Sveriges provnings- och forskningsinstitut. En lista över godkända solfångare finns på www.sp.se.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Ökat stöd. De bostadsägare som satsar på solfångare får större landskapsstöd i år än tidigare. Solvärme - som här på ett av Bergkullastiftelsens hus i Saltvik Bertbyvik - är den enda utsläppsfria energiformen.
Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

VÄRMESTÖD

Tabellen visar högsta stödbelopp för olika typer av värmesystem.

Anordning	Stödbelopp (max, euro)	Krav	Övrigt
Vedpanna	1.200	Måste kombineras med ackumulatortank	Inget bidrag för kombipanna ved/olja
Pelletspanna	1.200		Inget bidrag för kombipanna pellets/olja
Övriga biopannor	1.200		Inget bidrag för kombipannor med olja
Solfångare 0,50 e/kWh,	2.000	Årligt värmeutbyte minst 1.500 kWh vid 50 grader	Inget bidrag för lågtemperatursolfångare
Ackumulatortank 0,30 e/liter,	600	Minsta tank 500 l, högst för tankvolym på 2.000 l	Tank i proportion till dimensionering
Pelletskamin	400		
Centralvärme	1.000	Förutsätter att direktverkande elvärmesystem byts ut	
Vedspis med vattenmantel	400	Vattnet måste vara kopplat till systemet via ackumulatortank	

Lyyskis Fastigheter Rfm AFM
Pålitlig – Kunnig – Förmånlig
Storskäret 47, 22130 Gottby, e-post: inger@lyyski.ax
Tel 018-23 507, gsm 050 576 7513
www.lyyskikonsult.ax

CENTRALT BELÄGEN STADSVILLA MED STOR TRÄDGÅRD VID SKILLNADSGATAN I MARIEHAMN

Bostadshus i centrala Mariehamn i en mycket lugn och trivsam miljö. Med källarvåning, bostadsvåning samt vindsvåning uppfördes huset under sekelskiftet vid den dåtida handelsträdgården i trädgårdsmästarkvarter, varifrån blommor och frukter levererades till badhusgäster. Uppfört på murad stengrund med träkonstruktion, tegelfasad, plåttak. Genomgått ombyggnader, senaste grundliga från 1984, ytrenoveringar på 90- och 2000-talet, köksrenovering 1996. Tomten är 856 m², stor innergård och trädgård, lekstuga på tomten.
Våningsytan uppskattn. ca 205 m², (byggrätt på tomten 255 m² + 30 m² garageutrymmen) bostadsyta//bostadsplan ca 103 m2 inrymmande entré/hall, kök, vardagsrum samt matsal, 2 sovrum, toalett, vindsvåning ca 50 m² inrymmande 2 sovrum, badrum m toalett öppen hall m utgång till balkong, stora förrådsutrymmen samt garderober under snedtak.
Källarplan inrymmande badrum med bastu och omklädning, bykstuga samt klädvård, ”arbetsrum” med gammaldags spishäll, garage med separat ingång/inkörsport.
Egen oljepanna, (fjärrvärme planeras till kvarteret hösten 09).

Utgångspris: 235.000 €

Visning: enligt överenskommelse

MER INFORMATION PÅ HEMSIDAN

Lyyskis Fastigheter – Ett tryggt val!

Foto: PRIVAT

Sottunga fick ny kommundirektör

Christer von Essen är namnet på Sottungas nya kommundirektör.

– Det är en jättespännande utmaning, säger Christer som sätter inflyttning av unga människor högt upp på kommunens prioriteringslista.

På tisdagskvällen valde fullmäktige och styrelsen ny kommundirektör för Finlands minsta kommun, Sottunga.

Sverigebon Christer von Essen arbetar som ekonom och administratör vid Karolinska sjukhuset i Stockholm. Han är född i Finland på fastlandet men bodde som barn på Åland.

– Jag och min fru har haft funderingar i många år på att flytta hit. Sedan fick jag nyhetsbrev från Kom hem att man sökte ny kommundirektör och tiden passade bra så då bestämde jag mig, säger han.

Öka arbetstillfällen

Högt på prioriteringslistan över det kommunala arbetet står arbete och inflyttning.

– Det är en jättespännande utmaning då Sottunga är en extremt liten kommun. Jag kommer jobba för att öka arbetstillfällena och få yngre människor att flytta dit. Det är en hög prioritering.

Christer von Essen startar sin tjänst omkring 1 oktober. Beslutet att välja honom var enhälligt, säger **Björn Rönnlöf**, ordförande i kommunfullmäktige.

– Han var bäst bland de tre det stod mellan i slutet.

CECILIA LINDVALL
cecilia.lindvall@nyan.ax

De får bygga Trobergshemmet

■ Mariehamns stad har tecknat avtal med tre entreprenörer gällande tillbyggnaden av Trobergshemmet som beräknas stå klart 31 maj 2011. En ny byggnad ska byggas i den befintliga tomtens nordöstra hörn, vilket ligger söder om Norragatan och väster om Ålandsvägen. Byggnadsentreprenaden gick till Allbygg, elentreprenaden till Kalmers och VVS-entreprenaden till VVS Kylcenter.

Schaktningsarbeten har tidigare genomförts i en separat entreprenad.

– Arbetet kommer att innebära betydande störningar i trafiken på Ålandsvägen och Norragatan, men även på Norra Esplanadgatan där transporter till och från arbetsplatsen i huvudsak sker. Gatorna i anslutning till projektet kommer delvis att stängas av och trafikanterna uppmanas följa gällande skyltning. Intilliggande fastigheter har informerats om arbetet och trafik till och från tomterna kommer att ordnas även om provisoriska lösningar kan komma att tillämpas, rapporterar **Kai Söderlund**, teknisk chef. (mt)

Längre köer, högre avgifter – ÅHS måste spara på allt

Nästa år – och högst troligen också 2011 – blir tuffa år för ÅHS och för alla som behöver sjukvårdstjänster.

– Osthyveln förslår inte längre, konstaterar styrelsens ordförande Torbjörn Björkman.

I går berättade Nya Åland att minskad vårdberedskap i skärgården ingår som en tänkbar sparåtgärd för ÅHS inför 2010. Vårdberedskapen på kvällar och helger i Kökar, Brändö, Kumlinge, Sottunga och Föglö kostar ÅHS 200.000 euro per år.

Bara en bråkdel

Men även om beredskapen dras in så innebär sparåtgärden ändå bara en bråkdel av de totalt 3 miljoner euro som ÅHS måste spara nästa år på driften.

– Dagens budget på 72 miljoner euro per år växer på grund av redan fastställda löneavtal med 3 miljoner euro nästa år. Men landskapsregeringens ram på 72 miljoner euro också nästa år måste följas,. och de tre miljonerna måste vi spara bort på något sätt, förklarar förvaltningschef **Tom Axberg**.

Sparkravet drabbar både större och mindre enheter inom ÅHS och många tjänster och befattningar är i farozonen, konstaterar han.

– Det handlar nog om ganska brutala nedskärningar.

Osthyvel räcker inte

ÅHS styrelseordförande **Torbjörn Björkman** håller med.

– Osthyveln förslår inte längre. Ingen verksamhet undgår sparkraven. Men innan budgeten klubbas den 15 september kan jag inte säga något om prioriteringarna.

Det ser inte heller bättre ut inför 2011, säger han.

– Men man kan inte heller skära alltför drastiskt i vården från ett år till ett annat. Det måste göras över flera år.

Höjda avgifter?

Vad kan vårdbehövande ålänningar vänta sig inför nästa år?

– Troligen blir det höjningar av vård- och andra avgifter. Man måste också vara beredd på at ÅHS inte kan erbjuda samma service nästa år som i år. Köerna kan bli längre.

Hur blir det med vården utanför Åland som ju kostar en hel del?

– Vi tittar på om det finns operationer som kan göras hemma i stället för borta. Eventuellt får operationer som inte är akuta vänta.

Efterlyser diskussion

Under de senaste tio åren har ÅHS kostnader ökat kraftigt. Enligt Torbjörn Björkman har de åländska politikerna alltid prioriterat vården högt, men:

– Vi måste börja diskutera om det offentliga ska tillhandahålla all slags vård. Tidigare fanns det en åldersgräns som man tillämpade. Det skulle vara viktigt att få i gång en debatt om vad det offentliga ska erbjuda och vad patienterna ska betala själva.

Att ÅHS har satsat massivt på nybyggnation under många år ser Björkman däremot som positivt.

– Det är välinvesterade pengar. Vi är väl förberedda inför framtiden. Det pågående bygget av psykiatriska enheten är den sista etappen och den ska vara klar 2011.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

ÅHS styrelseordförande Torbjörn Björkman.
Foto: JONAS EDSVIK

Stort glapp. ÅHS måste spara 3 miljoner euro på driften nästa år, och för 2011 ser det minst lika dystert ut. Nedskärningarna som ska göras inom alla enheter betecknas som ”ganska brutala”.
Foto: JONAS EDSVIK

Hittade skarpladdad granat

Lilly Andersson trodde bara det var något gammalt redskap hon hittat. Men efter att polisen och försvaret tagit sig en titt på föremålet visade det sig att det var en granat från 1918.

I våras röjde Lilly Andersson upp på gården i Jomala Ytterby. Hon klippte ur trädkronor och rev upp enbuskar. När hon senare på sommaren skulle samla ihop allt bråte hittade hon ett metallföremål i en enrot. Hon trodde först att det var ett redskap av något slag men det var så pass tungt att hon inte kunde lyfta det.

– Jag hade precis suttit och lyssnat på en bok om kriget och tänkte ”jag har hittat en bomb”, skrattar Lilly Andersson.

Hon berättade om föremålet för sin grannar men de tog det inte på något större allvar. Men när grannarnas vän Leif Scott, som jobbat hela livet inom svenska försvaret, fick höra historien drog karusellen igång.

– Vill du komma över och se på en bomb skämtade jag, säger Lilly. Men när Leif såg vad det var sade han åt mig att inte röra den.

Föremålet visade sig vara en granat. 295*76 millimeter stor och 5,6 kilo tung.

Lilly ringde Ålands museum som i sin tur bad henne ringa polisen.

Polisen kom och tog fotografier och täckte över granaten. Bilderna mejlade de till försvaret för att få granaten identifierad.

I förrgår kom två män från sjöförsvaret till Ytterby för att ta med sig granaten. Vägen utanför Lillys hus stängdes av och männen från försvaret klädde sig i skyddsutrustning och hjälmar.

– Så helt plötsligt blev det så himla omständigt och dramatiskt, säger Lilly.

Granaten, som identifierades som ett krigsbyte från 1918, lades i en bombvagn och kördes bort för detonering.

– Nu är jag mest nyfiken på hur den hamnade där. Jag vet att det låg ett ammunitionslager här i närheten förr, kanske är det därifrån säger Lilly.

Fyndplatsen. I en gammal enrot nära huset hittade Lilly Andersson granaten.

Text&Foto:
TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax

Sämre vägunderhåll när trafikavdelningen flyttar

Sparar. Trafikminister Runar Karlsson (C) tror att vägarbetet kommer att effektiviseras när alla tjänstemän sitter på samma plats. Foto: JONAS EDSVIK

Möckelö trafikstation stängs på grund av ytterligare nedskärningar inom landskapets trafikavdelning.

–Vägunderhållet kommer tyvärr att bli lite sämre i och med detta, säger trafikminister Runar Karlsson (c)

Blir sämre. Vägarna kommer att få mindre underhåll. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

I går beslöt landskapsregeringen att inleda en renovering av Godby vägstation. Syftet är att samtliga funktioner vid vägstationen i Möckelö ska flyttas till Godby.

Området där vägstationen ligger idag, som även omfattar Motorfordonsbyrån, verkstad, lagerområde och hamn, ska bolagiseras från och med år 2011. I och med det ska området och lokalerna bli tillgängliga för privata intressenter. Bilbesiktningen skulle då få hyra sina lokaler.

Ingen sägs upp

Flytten innebär att både de högsta cheferna inom vägunderhåll som sitter i självstyrelsegården och de som arbetar från Möckelö måste börja pendla till Godby. I det här skedet kommer ingen att sägas upp, däremot kommer inga vikariat att förlängas.

–Konsekvenserna av det här blir att vägunderhållet kommer att bli något sämre. Men å andra sidan gjorde man kanske ”för mycket” tidigare - och vi har ju så fina vägar, säger Runar Karlsson.

Trafikavdelningen har under en längre tid skurit ner på personal. År 2000 hade man 237 anställda, idag har man 216.

–Nu börjar vi komma till den situationen att fast vi minskat och minskat på folk måste vi minska kostnaderna ännu mer, säger Runar Karlsson.

Stängningen av vägstationen är ett steg till i den riktningen.

Kommande uppsägningar

Eftersom ramarna för 2011 års budget troligen kommer att stramas åt kan det bli tal om uppsägningar i framtiden. Karlsson hoppas kunna få ner dagens 25 anställda till 15 inom några år.

Genom att alla nu kommer att sitta på samma plats kan mycket av arbetet effektiviseras. Och vikariepoolen kommer att kunna avskaffas.

–Tjänstemännen skall omskolas så att om en lastbilschaufför blir sjuk ska en förare från en skärgårdsfärja kunna hoppa in i stället, säger Runar Karlsson.

Stängningen av Möckelöstationen ska även öppna upp för den privata marknaden. Åland ska delas upp i fyra distrikt varav ett ska bjudas ut till privata vägentreprenörer. Och visar det sig att vägarna kan byggas billigare privat kan alla distrikten komma att bjudas ut.

–Men det vet vi förstås inte innan vi har testat, säger Karlsson.

Han är medveten om att flera av tjänstemännen inte är glada åt att flytta.

–De tycker att de har det bra där de är. Men i sådana här tider får man leva med att pendla tolv kilometer.

–De har dessutom fått vara med och planera och påverka, säger avdelningschef **Niklas Karlman**.

Renoveringen av Godbylokalerna kostar 500.000 euro, men inga besparingar behöver göras enligt Karlsson.

–Jag räknar med att vi tjänar in den här investeringen på två-tre år. Det skulle kosta mycket mer att behålla båda stationer.

Vägstationsbyggnaden i Godby byggdes på 1950-talet och rymmer två lägenheter, fyra garage, förråd och verkstad. I början av nästa år ska renovering och byggnad börja och i november 2010 är det meningen att verksamheten ska flytta.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

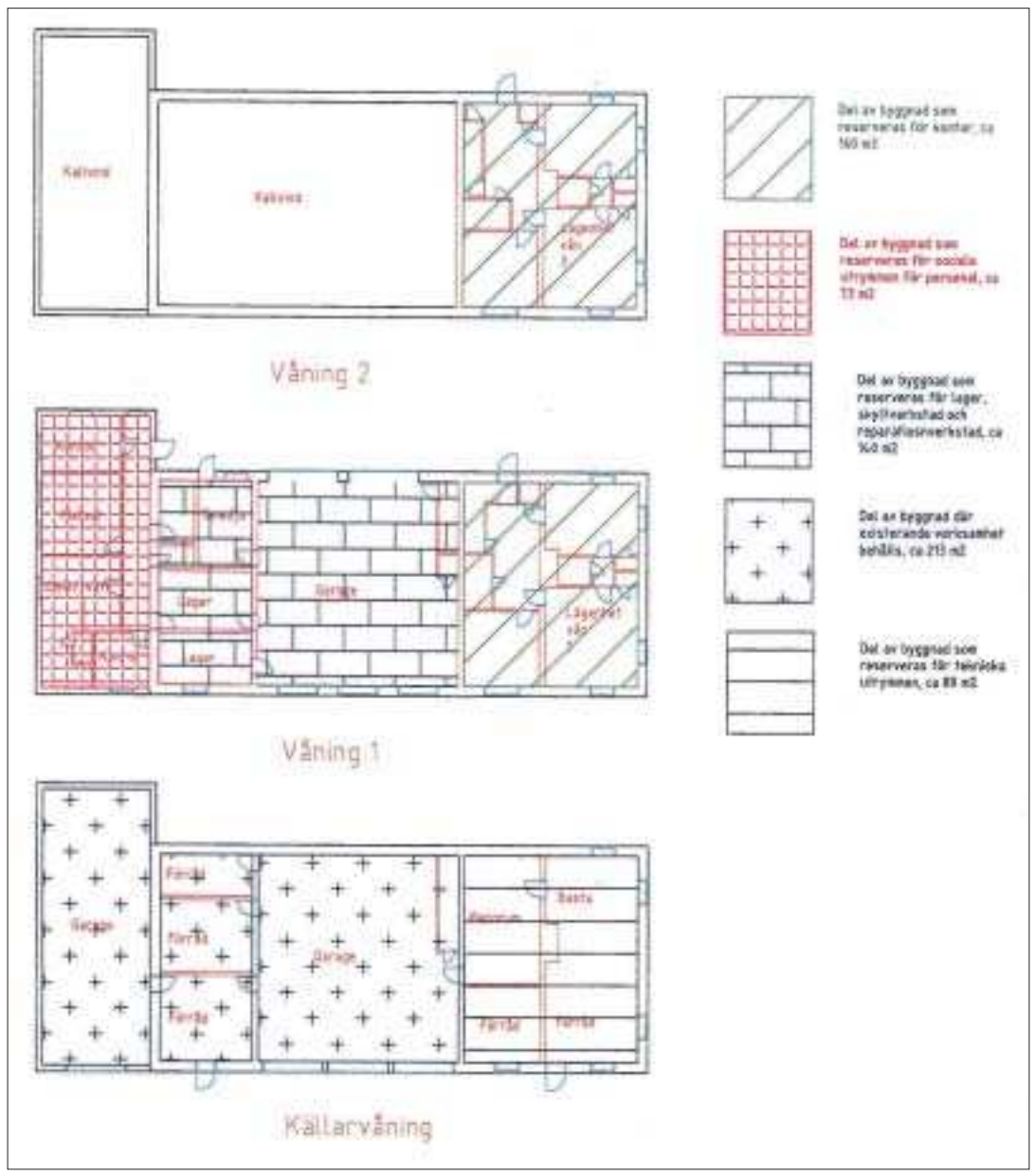

Ny lokal. Godby vägstation ska renoveras och byggas ut.

Hovrättsdom följs upp av landskapsregeringen

”Först måste jaktbrottsdomen mot polisen vinna laga kraft”

Hovrättsdomen mot den polis som för drygt två år sedan gjorde sig skyldig till jaktbrott får följder.

Så fort domen har vunnit laga kraft återupptar landskapets tjänstedelegation det disciplinära ärendet.

Nya Åland berättade i måndags att Åbo hovrätt fastställde Ålands tingsrätts om från i mars i fjol där en polis och hans pappa dömdes för jaktbrott. De fälldes för att olagligen ha skjutit fridlyst sjöfågel, två ejdrar och två svärtor, från en båt i Lemlands skärgård. Den enda avvikelsen som hovrätten gjorde var att polisen fick sänkt bötesstraff eftersom han numera är tjänstledig från sitt ordinarie jobb.

Ligger vilande

Strax efter tingsrättsdomen lämnade polismästare **Camilla Hägglund** in en ansökan till landskapsregeringen om att tjänstedelegationen, som har som uppgift att ta ställning till eventuella följder i sådana här situationer, ska ta upp ärendet.

–Ärendet ligger vilande hos tjänstedelegationen, och jag ska nu skicka över hovrättens dom till delegationen, uppger Camilla Hägglund.

Polisen har varit tjänstledig under sommaren. Polismästaren betonar att tjänstledigheten inte har något samband med de avkunnade domarna.

Laga kraft

Landskapets förvaltningschef **Arne Selander** berättar att tjänstedelegationen inte tar upp ärendet innan hovrättsdomen vinner laga kraft. Det sker om ungefär en månad, ifall polisen inte väljer att ansöka om prövningstillstånd hos Högsta förvaltningsdomstolen för att få domen ändrad.

–Men som ärendet ser ut så är det en bevisfråga, och då brukar HD väldigt sällan bevilja prövningstillstånd.

När domen vunnit laga kraft återupptas alltså det disciplinära förfarandet på landskapsnivå.

–Syftet är inte att bestraffa, utan att få den som gjort sig skyldig till något att inse det och rätta sig. Den vanligaste påföljden är varning.

Också avstängning är teoretiskt sett en möjlig påföljd.

–Men om personen till exempel har slutat sin anställning så är det ju meningslöst att varna eller stänga av.

Strängare kodex

Är det någon skillnad på om den som begått ett lagbrott är polis eller en landskapsanställd i allmänhet?

–Det är möjligt att en polis har en strängare uppförandekodex än övriga anställda inom förvaltningen, och det kan kanske vara motiverat. Polismyndigheten ska ju se till att lagar följs och att allmän ordning upprätthålls. Då kanske man också ställer större krav på sina anställda.

Kan man dra någon parallell till fallet med sjöbevakaren som förlorade jobbet när han begick en stöld i hastigt mod?

–Jo, det finns paralleller. Också sjöbevakarna har som uppgift att övervaka ordning och säkerhet.

Handläggningen i tjänstedelegationen beräknas ta cirka en månad.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Rökte hasch och fick böter

■En person är misstänkt för straffbart bruk av narkotika. Denne hade hasch i sin besittning och erkände också att han rökt hasch tidigare på dagen. Straffet blev 20 dagsböter. (mt)

Polisen såg cykelstöld

■En man blev påkommen av en polispatrull när han försökte ta en cykel. Det olovliga brukandet stoppades i Mariehamn i torsdags.

Någon har snattat en mobiltelefon ombord på en av skärgårdsfärjorna. Händelsen inträffade i söndags. (mt)

Blev påtrampad på krog i stan

■En person uppger att han blivit omkullkastad och sedan påtrampad av två stycken personer. Händelsen inträffade i onsdags på en krog i Mariehamn.

Misshandlad blev också en annan person i Mariehamn i torsdags. Flera personer skadade först dennes bil innan de gav sig på ägaren. (mt)

357 personer lämnade blod

■Blodbussen har åter gästat Mariehamn. Den här gången lämnade 357 personer blod varav 14 var helt nya blodgivare. Totalt nekades 42 personer av olika orsaker att ge blod. (mt)

Pub Ettan gav till barncancer

■Tio år i rad har Pub Ettans innehavare **Håkan Helén** placerat en insamlingslåda på bardisken. Två gånger i året har han tömt kundernas bidrag och gett till behövande barn.

–Den här gången blev det 648 euro som jag gett till barncancerfonden, berättar han.

Tidigare har bland annat Rädda barnen, sjukhusets barnavdelning och De utvecklingsstördas väl mottagit bidrag.

–Vad som helst som har med behövande barn att göra, säger han.

Hur började det?

–Det började när cancersjuka barn i Åbo fick en lägenhet 1999 men saknade tv. Då köpte jag en till dem, säger Helén.

Totalt på de tio åren uppskattar han att Pub Ettans kunder samlat in 13.000-15.000 euro.

–Vad jag vet finns det ingen annan krog på Åland som gör något liknande. (mt)

■**Ateljé Margaretha Alandia Ab** är registrerat av **Carl Mikael Rosendahl** i Jomala. Företagsbeskrivningen lyder: att bedriva distanshandel med handarbetsprodukter, sytillbehör, köksredskap, heminredningsartiklar, konfektionsvaror, hälsokostprodukter och textilarbeten. Aktiekapitalet är 2.500 euro.

■**G-SPA** är ett öppet bolag registrerat av **Göran Magnus Eriksson** i Mariehamn. Företaget ska bedriva import och förmedlning av allt inom spa- och badbranschen samt service av detta.

ÅHS förvaltningschef Tom Axberg:

Svårt få villiga att axla roll som arbetarskyddschef

Ända sedan tidigt 2000-tal saknar ÅHS, Ålands största arbetsplats, lagstadgad arbetarskyddsorganisation.

Förvaltningschef Tom Axberg skyller på att jobbet som arbetarskyddschef är dåligt avlönad och att fokus på sistone lagts på budgetarbetet inför nästa år.

Tom Axberg medger att ÅHS sedan många år tillbaka saknar arbetarskyddschef och -kommission, något som varje arbetsplats med fler än 20 anställda måste ha enligt lagen.

– Det är dåligt ställt med den saken, det ska erkännas.

Under tidigt 2000-tal hade ÅHS en arbetarskyddschef, men han sa upp sig. Efter det har saken inte åtgärdats. Uppdraget sköttes vid sidan av ordinarie tjänst och månadsersättningen är ringa. Enligt Axberg är det, och har inte varit, lätt att få någon att ställa upp, på sådana premisser.

Moraliskt ansvar

Har ÅHS-anställda blivit lidande på grund av att arbetarskyddsfrågan inte har ordnats?

– Jag som förvaltningschef har det moraliska ansvaret för att de anställda inte far illa på grund av dålig luft, mögel eller av andra orsaker. Men arbetarskyddsingenjör **Henning Karlsson** har inskärpt med all önskvärd tydlighet att vi måste ordna upp organisationen.

Vårdfacket Tehy tog upp bristen på lagstadgat arbetarskydd vid sitt senaste möte och har skickat ett brev till ÅHS med uppmaningen att ordna saken. I brevet uttrycker Tehy sin oro över bristen.

Ultimatum. Arbetarskyddsingenjör Henning Karlsson har efter flera uppmaningar nu gett ÅHS-ledningen ultimatum. Inom augusti måste besked ges om arbetarskyddet i ÅHS.
Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Henning Karlsson är överraskad över att ÅHS fortfarande saknar lagenlig arbetarskyddsorganisation.

– Jag har varit på inspektion flera gånger till ÅHS och bland annat träffat hela ledningsgruppen. Jag har flera gånger sagt att frågan måste ordnas och också gett förslag till hur det kunde göras.

Nu har han gett ultimatum till ÅHS-ledningen – inom augusti vill han ha besked om hur arbetarskyddet ska organiseras för de anställda.

En trolig orsak till bristen är, säger han, att ÅHS i ett skede ville minska antalet arbetarskyddskommissioner från tre till en.

– Det var då det började strula.

En säkerhetsventil

Tidigare hade sjukhuset, Grelsby sjukhus och primärvården egna kommissioner och valda arbetarskyddsfullmäktige.

– I normala fall ska de som utsetts fortsätta tills nya är valda, men eftersom det blev diskussion om visioner inför framtiden så stoppades allt upp. Ingen höll i det hela.

Varför är det här en viktig fråga?

– Många gånger är arbetarskyddet en säkerhetsventil, ett sätt för personalen att utveckla sitt arbete. Det är vetenskapligt belagt att sjukvårdspersonal har dålig arbetsmiljö, säger han och hänvisar till en stor nationell studie som gjordes under åren 2004-07 och som omfattade 65.000 arbetstagare inom hälso- och sjukvården.

Många sjukdagar

Studien visade att sjukvårdsanställda hade drygt 16 sjukdagar per arbetstagare och år – ett högt tal jämfört med andra branscher.

– Studien visade också att Åland inte är något undantag, konstaterar Henning Karlsson.

Han berättar att förra förvaltningschefen **Björn-Erik Ehrnström** försökte fixa arbetarskyddsfrågan, utan att lyckas.

Är det vanligt att så här stora arbetsplatser inte har arbetarskyddet på grej?

– Nej. Det är ovanligt.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Många anställda. ÅHS har många anställda, men har under många år inte haft lagstadgat arbetarskydd. Nu brådskar det med åtgärden.
Foto: MAIJA PELLI

Centerns lagtingsgrupp vill ha besked om skärgårdstrafiken

Hur mycket vill regeringen spara?

Centerns lagtingsgrupp har inte fått tillräcklig information om inbesparingarna inom skärgårdstrafiken. Det säger partiledaren Veronica Thörnroos.

– Vi vill veta om vi kan ställa oss bakom landskapsregeringens beslut.

Därför möter centerledamöterna på måndag trafikministern - och partikollegan - Runar Karlsson.

De beslut som fattas av landskapsregeringen bör vara förankrade i Centerns lagtingsgrupp, anser ordföranden **Veronica Thörnroos.** På måndag kommer lagtingsledamöterna att diskutera inbesparingar, främst inom skärgårdstrafiken, med Runar Karlsson.

– Vi vill veta mer vad landskapsregeringen tänkt och vad man tittat på. Nu är det trafiken som ligger i pipan i första hand. Vi vill stämma av innan man går till beslut, säger Thörnroos.

Linfärjornas tabeller

En av de frågor som kommer att tas upp är landskapsregeringens beslut att införa lunch- och middagspauser på Töftölinjen från september 2009. Beräknad besparing: 30.000 euro per år.

Bland andra lagtingsledamoten **Anders Englund** (C), tillika Vårdö fullmäktiges ordförande, har kraftfullt motsatt sig åtgärden.

På gårdagens föredragningslista hos landskapsregeringen fanns linfärjornas besparingsåtgärder med som en punkt. Ärendet tas dock upp först nästa torsdag.

– Det har kommit önskemål från centergruppen att diskutera mer, säger Karlsson.

Men beslutet om matpauser står fast, berättar han.

Veronica Thörnroos säger att gruppen inte fått tillräcklig information före beslutet om matpauserna klubbades.

– Hade vi fått informationen tidigare kunde det ha undvikits att det här skickades fram och tillbaka. Sammantaget blev det inte ett bra beslut. Det var inte förankrat i vår grupp.

Andra frågetecken?

– Turlistorna på Seglingelinjen. Hur många turer har man i dag, hur många linjer har man tänkt gå ner till? Man kan tänka att där ska lagtingsgrupperna inte vara och peta. Men för skärgårdsborna är trafiken en viktig fråga och därför känner många av oss att vi vill veta vad man har tänkt och om vi kan ställa oss bakom beslutet.

Men, säger Thörnroos:

– Det finns en stor förståelse inom centergruppen att inbesparingar ska göras.

Vill ha mer info. Beslut som tas av landskapsregeringen måste förankras i Centergruppen, säger partiledaren Veronica Thörnroos (C). -Vad har ni tittat på, vad har ni tänkt, tänker hon fråga sin partikamrat i landskapsregeringen.
Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

När lagtinget röstade om tilläggsbudgeten i våras framförde Centerns lagtingsledamöter åsikten att indragningar i turlistor som inbesparingsåtgärd varken är en bra eller konstruktiv lösning.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Axel Kronholm
Epost: axel.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

SOFIA, SOFIE, SONJA

Vi firar 1-15 år

Anton Himberg i Bamböle fyller 13 år i dag, fredagen den 21 augusti. Han gratuleras av Alma, Wilma, Ronja, mamma och Benny.

Isabelle Lindström i Godby fyller 1 år lördagen den 22 augusti. Hon gratuleras av mamma, pappa, Julia och Kevin.

Gratulerar 50 år

VERONICA DANIELSSON
Namn: Veronica ”Sussie” Danielsson
Född: 26 augusti 1959
Bor: i Hammarland
Yrke: samtalsterapeut
Intressen: arbetet och böcker
Familj: maken **Niklas**, sönerna **Sebastian** och **Gustav** samt Niklas dotter **Pi**.
Födelsedagen: firas med större kalas nästa år tillsammans med Niklas som fyller jämnt då. För de som vill titta in och gratulera den 26 augusti står kaffepannan på.

Döda

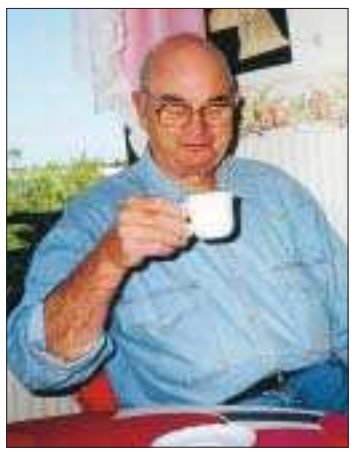

TURE SÖDERBERG
Den 17 augusti avled **Karl Ture Söderberg** från Mariehamn i en ålder av 80 år. Han var född den 21 april 1929 i Jomala Gölby och änkeman efter **Gunhild Söderberg**, född **Larsson**.

Ture Söderberg växte upp som äldst av fem syskon. Han älskade att vara på sjön och hade en egen båt som han byggt själv. Med Delfin, som båten hette, körde han bränsle i alla väder till Märket, sjöbevakningsstationerna och skärgårdsbutikerna. Han var ofta och gärna med och hjälpte till i arbetet med Kobba Klintar och Lotsstugan.

Ture Söderberg hade eget åkeri och körde bland annat grus och bränsle för Esso. Han var en riktig Fordfantast och ägnade mycket tid åt sin Ford. Han var även mycket aktiv i Fordklubben och noga med att vara med på klubbträffarna.

Ture Söderberg var hjälpsam, snäll och brydde sig om andra in i det sista. Han sa aldrig nej om han hade möjlighet att hjälpa någon. Bara några dagar innan han togs in på sjukhuset var han med och sjösatt och tog upp båtar.

Närmast sörjande **Margareta**, **Hans** och **Marianne**.

Nygifta

Camilla Maria Jaredal och **Jan Axel Holm**, båda från Mariehamn, vigdes lördagen den 15 augusti i Mariehamns kyrka. Bruden tar namnet Jaredal-Holm. Vigselförrättare var församlingspastor Peter Karlsson. Foto: GE-FOTO

Rannvá Eiriksdóttir och **Lennart Åkerblom** vigdes i Funnings kyrka på Färöarna den 7 augusti. Bruden tar namnet Åkerblom. Paret bor i Finström Bamböle och maken är hemma från Mariehamn. Foto: PRIVAT

Diamantbröllop

Den 27 augusti är det 60 år sedan **Ann-Mari**, född **Vinberg**, och **Anton Småroos** gifte sig. Gratulerar gör sönerna Rune och Roger med familjer

Full fart på Bönan i kväll

■Konserter, filmvisning och workshops arrangeras på Café Bönan i kväll med start 19.00. Bland annat spelar Folkerkvartetten jazzig folkmusik och Cool Guys proggrock. Vidare visas filmen ”Home” medan **Wolf Price** och **Ada Blomqvist** visar filmat material. Sistnämnda duo håller dessutom i en workshop där de bland annat ska filma besökarna.

Utöver det ska en sammankomst hållas för så kallade ”couch surfers”, människor som reser runt världen och övernattar på soffor. Under kvällen serveras en vegetarisk buffé. (mt)

Positionslistan

Birka Cargo Ab Ltd
Baltic Excellent: Braviken 20.8, Hallstavik 21.8, Chatham 26.8, Braviken 31.8, Hallstavik 1.9.
Birka Exporter: Amsterdam 21.8, Hallstavik 24.8, Braviken 25.8, Amsterdam 28.8, Hallstavik 31.8.
Birka Transporter: Kotka 25.8, Hull 29.8, Antwerpen 30.8, Helsingfors 5.9.
Birka Shipper: Tallin dockning 17.8-29.8.
Birka Carrier: Antwerpen 20.8, Helsingfors 24.8, Nådendal dockning 25.8-4.9.
Birka Express: Hangö 21.8. Hull 24.8, Bilbao 26.8, Hull 29.8.
Birka Trader: Bilbao 20.8, Hull 22.8, Helsingfors 25.8.

Godby Shipping
Link Star: Mariehamn t.o.m. 31.9.
Midas: Gdynia 22.8, Hull 25.8, Raumo 29.8, Gdynia 31.8, Raumo 2.9-5.9, Gdynia 7.9, Raumo 9.9-12.9, Gdynia 14.9.
Mimer: Antwerpen 24.8, Rouen 26.8-27.8, Raumo 1.9, Kotka 3.9, Amsterdam 7.9, Rouen 9.9-10.9, Raumo 15.9.
Miranda: Kotka 23.8-27.8, Antwerpen 31.8, London 1.9-2.9, Kotka 7.9-10.9, Antwerpsen 14.9, London 15-16.9.
Misana: Kotka 24-31.8, Raumo 1-2.9, Ferrol 8.9, Santander 9.9, Kotka 16.9, Raumo 17-9-18.9, Ferrol 24.9, Satander 25.9.
Misida: Amsterdam 24.8, London 25.8-26.8, Hamburg 28.8, Kotka 31.8-7.8, Raumo 8.9-9, Hull 12.9, Ferrol 15.9, Satander 16.9.
Mistral: Ferrol 25.8, Satander 26.8, Kotka 31.8-3.9, Antwerpen 7.9, London 8-9.9, Kotka 14.9-17.9.

Gustaf Erikson
Tingö: På dock.
Ahtela: Linjetrafik Helsingfors – Muuga v/v.

Rettig Group Ltd Bore
Auto Baltic: Bremerhaven 24.8
Auto Bank: Pasajes 24.8.
Auto Bay: Southampton anl. 7.8.
Belgard: Upplagd i Mariehamn.
Borden: anl. Elbe Road 10.8.
Bravaden: Ust-Luga 25.8.
Estraden: Harwich 24.8.
Fingard: Upplagd i Åbo.
Klenoden: Mäntyluoto 25.8.
Najaden: Amsterdam 24.8.
Nedgard: Upplagd i Mariehamn.
Nordgard: Raumo 24.8.
Norking: I trafik Zeebrügge/Tilbury
Norqueen: I trafik Rotterdam/Teesport.
Norsky: I trafik Zeebrügge/Teesport
Norstream: I trafik Zeebrügge/Teesport.
Ostgard: anl. Pasajes 17.8.
Seagard: Fredrikshamn 24.8.
Swegard: Barcelona 24.8.
Sydgard: Grangemouth 24.8.
Trenden: Karleby 24.8.
Westgard: Vasa 26.8.

nyan.ax

DÖDA

Min livskamrat, vår älskade

Harry Evald Borenius

* 23.10.1925
† 15.08.2009

Räkna de lyckliga stunderna blott.

Berit

Döden, en våg
rullar sakta in mot land
Smeker len och solvarm strand
Havet slukar alla spår
och läker alla öppna sår
Tyst och stilla ut från land
Smekt av len och solvarm strand.

Tom o. Johanna **Marcus o. Gustaf**
Sonja o. Fredrik **Josefin o. Jonatan**
Sten o. Ramona **John, Mattias o. Frida**

Jordfästningen sker torsdag 27 augusti kl. 13.00 i Mariehamns Begravningskapell. Minnesstund i Restaurang Nautical Club vartill alla hälsas hjärtligt välkomna. Enligt den avlidnes önskan skall inga tal hållas.

Skolmaten

Vecka 35, 24-28 augusti
Godby
Måndag: Kokt korv, potatis, sås och grönsaker.
Tisdag: Pasta med skinksås, riven ost och sallad.
Onsdag: Lyxig fiskgratäng, potatis och råkost.
Torsdag: Fläskfilé alá Solvik, potatis och sallad.
Fredag: Kycklingsallad, bröd och ost.

Kyrkby och Vikingaåsen
Måndag: Pytt i panna, rödbeta, sallad .
Tisdag: Spagettilåda, sallad.
Onsdag: Pizza, sallad.
Torsdag: Ugnskorv, potatismos, sallad.
Fredag: Risgrynsgröt, hallonsoppa, mjukt bröd, pålägg.

Mariehamns stads grundskolor
Måndag: Mannagrynsgröt med rårörda jordgubbar, salladsbuffé.
Tisdag: Kallops och potatis, salladsbuffé.
Onsdag: Lasagne, salladsbuffé.
Torsdag: Köttfärsbiff, sås och potatis, salladsbuffé.
Fredag: Fisksoppa, ost och bröd, salladsbuffé.

TACK

Tack å tack

...till er alla som kom och firade med mej.

Å tack för alla fina presenter. Det blev en jättetrevlig kväll tack vare er alla.

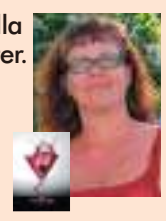

”Det är roligt att kunna hjälpa folk”

PRATSTUNDEN

Leena Raitanen föddes 30 kilometer norr om Åbo i Nousis. Trots att hennes modersmål är finska valde Leena att studera vid Handelshögskolan vid Åbo Akademi.

–Jag hade ju läst svenska i skolan, men det var hemskt knepigt med språket i början av utbildningen. När man inte kan språket hamnar man i ett slags underläge och det kan kännas ganska tungt.

Några tankar på att hoppa av utbildningen hade Leena aldrig. Hon blev kvar i Åbo och läste även tyska som huvudämne. När hon var färdig med utbildningen sökte hon en språklärartjänst i tyska och finska på Medis på Åland.

–Jag visste absolut ingenting om Åland då. Jag kom hit i augusti 1977 precis när det nya läsåret startade. Vid terminsstart är det alltid mycket ruljans och jag träffade massa nya människor direkt.

Leena var ofta hemma på fastlandet över helgerna. Sin blivande make, **Aimo**, träffade hon på flyget från Åbo till Mariehamn.

Rektor för Medis

1989 blev Leena rektor för Medis.

–Jag tyckte att jag kände huset och verksamheten bra och jag visste att jag skulle klara av det.

Hur blev du bemött som ny rektor?

– Visst fanns det vissa som retade sig lite på mig, med tanke på att jag är kvinna, finsk och socialdemokrat. Men det är inget bittert minne på så vis. Jag upplevde aldrig något motstånd bland de anställda, tvärtom. Vi har ett gott samarbete här i huset och de anställda vet att min dörr alltid står öppen och att man kan komma och prata med mig om vad som helst.

Hur har medis utvecklats sedan du blev rektor?

– Kursutbudet var betydligt smalare på den tiden. Nu säljer vi ju även kurser till firmor och företag, men på den tiden hade vi nästan bara kvällskurser som riktade sig till allmänheten. Idag har vi också svenskkurser för inflyttade och det är en stor del av vår verksamhet. Jag är tacksam för min ekonomiska utbildning – det blir mycket ekonomi och räknande för att få pengarna att räcka till. Totalt har vi nästan femhundra kurser över hela Åland.

Vad är det bästa med ditt jobb?

–Språkundervisningen för inflyttade tycker jag är en intressant och viktig uppgift. Det är roligt att kunna hjälpa folk. Under mina år här har jag träffat på massor med människor som exempelvis gått sin första konstkurs och aldrig trott att de skulle kunna måla något och som nu fått en nytändning och tycker att det ger dem så mycket. Det är fint att vara med om.

Hur kan Medis bli ännu bättre?

–Vi håller redan på med kvalitetsarbete. Inte för att det är något fel på kvaliteten nu, men det är viktigt att vi har fokus på den och fortsättningsvis ser till att ge fortbildning för våra lärare. Sen önskar jag förstås att alla politiker skulle förstå vilket värde den här verksamheten har. Hela samhället gynnas av att människor är aktiva, utbildar sig och får möjlighet att vara kreativa. Jag är övertygad om att detta är samhällsnyttigt. Dessutom är ju Medis en inkörsport för inflyttade till vårt samhälle och vår kultur.

Djur och litteratur

På fritiden blir det mycket djur för Leena. Familjen har två hästar, hunden Missy och katten Anthon.

–Bara en av hästarna har vi köpt, resten av djuren är omhändertagna. Den ena hästen är en gammal travhäst som vi tog hand om för att den skulle slippa slakt. Hunden hade förra ägarna lämnat här på Åland när de åkte härifrån. Katten dök upp hos vår musiklärare som länge annonserade utan att någon ägare hörde av sig. Hon hade inte möjlighet att ta hand om katten så då gjorde vi det. Det är nog lika bra att jag inte tittar på annonserna som djurskyddsföreningen har, för då skulle vi väl ha hela huset fullt av djur.

Leena läser också mycket och gärna. På nattduksbordet har hon alltid flera böcker samtidigt. Hon läser romaner, gärna historiska sådana, och språk.

–Just nu läser jag ryska. Jag har en väninna som har ryska som modersmål och när vi är ute och promenerar så brukar vi turas om med språkövningarna – ena dagen lär jag henne finska och andra dagen lär hon mig ryska.

Musik är ett annat stort intresse. Som ung ville Leena börja studera sång, men hennes mamma tyckte att hon skulle skaffa sig ett ordentligt yrke som man kunde livnära sig på.

–Idag går jag på sånglektioner och sjunger lite när det passar. Tidigare har jag varit med i körer men inte nu mera. Jag är inte rädd för att uppträda och tycker att det är jätteroligt att sjunga för folk. Sen spelar jag piano och dragspel också, men det är i högsta grad bara för eget behov, säger Leena och skrattar.

Text och foto: AXEL KRONHOLM
axel.kronholm@nyan.ax

Elevarbeten på kontoret. På sitt kontor har Leena Raitanen flera målningar av tidigare elever på Medis konstkurser. Här står hon bredvid en målning av Anna-Lena Beckman. Motivet är utsikten över Södragatan från konstklassrummet.

Fakta/Leena Raitanen, 60 år

Född: 27 augusti 1949 i Nousis, norr om Åbo.
Bor: i Mariehamn
Yrke: rektor vid Medis
Familj: maken **Aimo**, sonen **Jan-Erik** och dottern **Sanna-Mari**
Födelsedagen: firas hemma med öppet hus från klockan 15.00 hemma på Knipgränd 4 vid två tillfällen. Den 27 augusti för dem som vill umgås på svenska och den 29 augusti för dem som vill prata finska.

FALLTALSPROGNOS

Sort	Falltal 12.8	Falltal 19.8	Fukt% 12.8	Fukt% 19.8
Höstråg				
Amilo	279	241	27	27
Höstvete				
Tryggve	-	336	-	31
Harnesk	-	257	-	31
Olivin	-	252	-	31

Höstrågens falltal håller på och sjunker jämfört med analysen som gjordes i förra veckan (vecka 33). Det ger besked om att rågen behöver tröskas så fort som möjligt. För höstvetet är detta första analysen för i höst. Falltalen för de analyserade sorterna är god. Om vädret medger kan det gärna få torka upp lite mera med tanke på torkningskostnaderna.

För vidare information www.forsok.ax

FRI FRÅN NARKOTIKA
Träff för anhöriga till narkotikamissbrukare

Om du oroar dig för en anhörig eller nära vän som är narkotikamissbrukare är du välkommen på träff

måndag 31 augusti kl. 18.30 och onsdag 30 september kl. 18.30

på föreningens kansli, Måsvägen 2 b (markplan)

Välkommen!

För mera info, ring 040 8377115

BILD- OCH FORMSKOLAN

HÖSTENS KURSER BÖRJAR VECKA 36

Förskolebarn 5-7 år
Kurs nr 1: måndagar kl. 16.00 – 17.30
Lärare: Raina Clemes

Kurs nr 2: onsdagar kl. 16.00 – 17.30
Lärare: Kirsi Strand

Skolbarn 7 – 9 år
Kurs nr 3: tisdagar kl. 16.00 – 17.30
Lärare: Kirsi Strand

Kurs nr 4: onsdagar kl. 18.00 – 19.30
Lärare: Kirsi Strand

Skolbarn 10 – 13 år
Kurs nr 5: tisdagar kl. 18.00 – 20.15
Lärare: Kirsi Strand

Ungdomar, 14 år uppåt
Kurs nr 6: måndagar kl. 18.00 – 20. 15
Lärare: Raina Clemes m.f.

Skapa tillsammans - vuxna o. barn
Kurs nr 7: lördagar kl 11.00 – 13.15. 26.9, 24.10, 21.11 samt 3 gånger på våren

Kurs nr 8: lördagar kl 13.45 – 16.00. 26.9, 24.10, 21.11 samt 3 gånger på våren
Lärare: Raina Clemes

Julkort
Kurs nr 9
Tillverka personliga julkort.
26.11 kl 18.00 – 20.00.
Pris inkl material: 10 €
Lärare: Raina Clemes

Skapa med lera
Kurs nr 10
Tre tillfällen to 1.10, 8.10 och 22.10 kl.18.00 - 19.30. Kursen är en förälder/barn kurs, men också för barn från 10 år uppåt.
Pris inkl. material 40 €/vuxen och 20 €/barn
Lärare: Kirsi Strand

”Torsdagsmålarna”
Kurs nr 11
På kursen bekantar vi oss med olika målningstekniker och material.
Fem tillfällen: 29.10, 5.11, 12.11, 19.11, 3.12
Kl 18.00 – 20.00
Kursen är öppen för alla
Pris: inkl. material 60 €
Lärare: Isa Hällström, Raina Clemes m.m
Kursen hålls i samarbete med Konstföreningen

Hantverkskurser
Kurs nr 12
Hantverk 7-9 år
17.10, 7.11 och 14.11 kl 11.00 – 14.00

Kurs nr 13
Hantverk 10-13
17.10 , 7.11 och 14.11 kl 14.30 – 17.30

Kurser i samarbete med Ålands slöjd och konsthantverk
Pris inkl. material 60 €

Kontakta verksamhetsledaren: Gudrun Gudmundsen
Tfn: +358 457 3434 197 eller via e-post bildoform@konsten.ax

Kom ihåg

ABF och Ålands yogaförening: Nybörjarkurs i yoga, meditation och avslappning onsdagar 26.8-7.10. Lärare är Isabell Mattsson, anmälan till tel 15887 eller e-post isabellmattsson@hotmail.com.

Mariehamns Pensionärsförening: Datorskola. Vårkursens repetitionstillfälle: tisdagsgruppen: 8.9, torsdagsgruppen 10.9 kl. 13-16.00 i MPF:s kansli i Röda korsgården. Höstens nya kurser startar 22.9 med tre klasser. Närmare info på samlingsmöte 1.9 kl 13.00 i RödaKors gårdens Café. OBS: samtliga datorkurser till höstterminen är fullbokade.. Vill du anmäla dig till vårkursen, ring kurshandledare Jörgen Wikstrand tel. 21398. Vårkursen innehåller bl.a ordbehandling; dvs. skriva vackra brev, tack- och hälsningskort, e-posthantering, bild/fotobehandling från digitalkamera, nternet/surf. Ifall intresse finns kan även en datorbyggarskola ordnas, vi övar på en begagnade datorer.

Retrieverföreningen: Kom ihåg att anmäla till höstens jaktprov före fredag 28.8. Skriftlig anmälan skickas till Tessi Sjöblom, Doktorsvägen 14 B 36, 22100 Mariehamn. Bifoga kvitto på betald anmälan, avgift 35 euro per prov, referens 1012. Mer information på www.alandsretriever.com.

Retrieverföreningen: Söndag 30.8 ordnas Retrieverns dag på Bomarsund kl. 11.00-14.00. Uppvisningar, försäljning, lotteri och tipsrunda. Alla varmt välkomna, med eller utan hund, för att umgås och träffs! För mer information se vår hemsida www.alandsretriver.com.

Södra Lemlands marthaförening: Städning på Solkulla torsdag 27.8 kl. 14.00.

Veteranbilsägare: Den årliga Veteranrallyrundan är nu på söndag 23.08, start från Bilmacken kl. 14.00.

Vårt Hjärta: Anmäl dig nu till vattengymnastiken alla vardagar kl 9-15, Handicampen tel 527360, Annette tel 14195, 0457 524 3798 , vart.hjärta@aland.net mån, Folkhälsans Allaktivitetshus, kl 17-18, start 14.9, tis, Gullåsens bassäng kl 16-17 och 17-18, start 8.9, ons, Ålands sportcenter, Godby, kl 12-13, info om startdatum från Eva Helling, tel 43080, 040 764 3080, tors, Mariebad, kl 14-15 start 24.9, sön, Allaktivitetshuset, Hjärtebarnens familjer kl 15-16 andra söndagen i månaden. Nyhet, ny grupp, tors, Allaktivitetshuset, kl 16.30-17.30 start 17.9 för dig som vill vattengympa två gångr/vecka och även andra kan anmäla sig.

ÅBSK: Glöm ej anmäla till lydnadsprov/distriktsmästerskap 5-6.9, senast 21.8. Se mer info. på www.absk.fi.

Åland ungdomsförbund: Medlemsföreningar inbjudes till föreningsträff söndag 30.8 kl. 19.00 på Högtomt i Saltvik. Anmälan senast torsdag 27.8 till förbundet: antalet deltagare/förening. Tel/mess: 0457-3425271 eller e-mail: ulf@ungdom.ax.

Ålands landskapsregering

Det finns fortfarande möjlighet att anmäla sig till kurserna i

Boverkets byggregler BBR och konstruktionsregler BKR

den 8/9 och 9/9.

Mer info på www.ha.ax/open.

Anmälan omgående till Öppna högskolan tel. 537711 el. open@ha.ax

Katarina Gäddnäs
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Det finns inga främmande länder. Det är bara resenären som är främmande.
ROBERT LOUIS STEVENSON (1850-1894)

Resan är själva målet

Ögonblick av kärlek. Amerikanska Wolf Price ställer ut resefotografier i Mariehamns stadsbibliotek. Han vill förmedla ögonblick av kärlek. Foto: ANDREAS DIENERT

Amerikanen Wolf Price visar fotografier i Mariehamns stadsbibliotek. Utställningen är en tribut till människan, glädjen och skönheten. För Wolf Price och åländska fästmön Ada Blomqvist är resandet en livsstil.

När Wolf Prices klasskamrater började på universitet, gav han sig istället ut i världen med sin kamera. En del av resultatet kan man se ännu en vecka på Mariehamns stadsbibliotek i form av en fotoutställning. I fem år har han rest omkring i världen.

–Jag vill inspirera människor att resa och möta andra människor. Den här utställningen vill jag att skall vara en hyllning till människan, till mänsklig glädje och lycka.

Ögonblick av kärlek

Fotografierna i biblioteket är tagna från många olika platser i världen. Wolf Price säger att han vill fånga ögonblick av kärlek och skönhet. Det har han lyckas med, många av bilderna visar vardagsliv under enkla förhållanden, men de förmedlar alla en stark värme och närvaro.

–Jag har bott med människor och försökt dela deras vardag och levnadsvillkor, tagit seden dit jag kommit.

Han kommer från San Francisco från en familj av fotografer. När han gav sig iväg ut i världen var han 17 år gammal, många varnade honom för att ge sig iväg på egen hand, men resandet har blivit en livsstil och han planerar nu att ge ut en bok om alternativa sätt att resa.

–Jag har aldrig ägt en guidebok. Min förhoppning är att den bok jag nu skriver skall bli en universell guidebok, med tips och råd för resenärer. Inte om speciella platser utan hur man hittar till dem, hur man tar sig fram som liftare eller backpacker.

Andlig utveckling

Han talar varmt för resandet som en väg till kunskap och andlig utveckling. Med på sin livsresa har han nu åländska **Ada Blomqvist** som han träffade på en meditationskurs i en liten by i Indien. Redan på söndag ger de sig av till Thailand för att gifta sig, resan dit går via Mongoliet och Kina.

–I Thailand har jag en familj som jag nästan räknar som min egen. I byn där finns bara ett par, tre människor som förstår engelska, men vi kan kommunicera ändå. Jag känner mig trygg med dem. De är inte elaka fast de skrattar åt mig ibland. Jag vill lära människor att lita på varandra, att vi har samma grundbehov. Det känns inte längre som om jag reser utan mer som om jag kommer hem, om och om igen.

Billigt sätt att resa

Visst har det inträffat incidenter också när han rest, som i Centralamerika. Han sov en nyårsnatt på en strand och vaknade på morgonen av att skorna och väskan var stulna. Följande dag på väg till Costa Rica, blev plånboken stulen ur hans bakficka.

–Man lär sig av allt man upplever och det jag lärt mig och varit med om vill jag förmedla åt andra.

–Det är inte dyrt att resa på det här sättet, man klarar sig på mycket mindre än man tror.

Han har bott hemma hos folk, hjälpt till och fått mat för dagen. En del har han tjänat på sin fotografering och sparat. Paret hoppas också så småningom kunna tjäna lite på den websida man startat.

–Vi har redan en web-comunity med vänner över hela världen.

Vill man följa parets resa kan man följa dem på nätet: wanderwolf.com.

Idag fredag klockan 18 är det bokutgivningsfest på café Bönan. Det blir god mat, spännande musik, film, foton och loppis. Boken som ges ut är Wolfs första, en fotobok med texter om resande.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 466

Musikinstitut tappar en sånglärare

”Gick inte kombinera lärarjobb med eget sjungande”

Sångerskan Therése Karlsson har sagt upp sig från sin tjänst vid Ålands musikinstitut.

För ett år sedan fick Therese Karlsson en tjänst som sånglärare vid Ålands musikinstitut. Hon hade då en anställning i Åbo och började med ett års tjänsteledighet från lärarjobbet vid musikinstitutet. Nu har hon sagt upp sig från Ålands musikinstitut..

– Jag hade hoppats att det skulle gå att kombinera tjänsten med mitt eget musicerande genom att fördela sångundervisningstimmarna på fyra veckodagar.

Hon tog kontakt med musikinstitutet under försommaren när det var dags för schemaläggningen.

Tjänstens utformning

– Då framkom det att tjänsten var så utformad att det inte gick att arbeta fyra längre arbetsdagar och att det därmed inte fanns rum för mitt eget sjungande.

Therese Karlsson beklagar att så är fallet, men säger att hon förstås gärna vid behov ställer upp som vikarie och med andra uppdrag.

Musikinstitutets rektor Björn Blomqvist hänvisar till institutets regelverk:

–Det är ju helt normalt att om man jobbar heltid så jobbar man fem dagar i veckan. Så ser vårat regelverk ut som direktionen ställt upp. Vi har inga andra lärare som jobbar fyra dagar, om de inte är timlärare.

KATARINA GÄDDNÄS
TANJA LÖNNQVIST
kultur@nyan.ax

Beklagar. Therese Karlsson beklagar att tjänsten vid musikinstitutet inte gick att kombinera med hennes eget musicerande. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Spännade och udda kurser i höst

Entusiastisk. Siv Ekström tipsar om många nya och roliga kurser. Foto: ERKKI SANTAMALA

Snart är det dags att bestämma dig på vilket sätt du vill aktivera dig i höst. Den händige kan lära sig träsnideri med motorsåg. Och är du stark och smidig kanske parkour är något för dig.

På söndag klockan tre gäller det att vara snabb på telefonen. Då får du nämligen börja anmäla dig till Medis höstkurser. Förutom de gamla klassikerna finns en hel del nytt och lite udda.

Parkour är ett sätt att med kroppen som redskap ta sig fram smidigt och effektivt över hinder - stenar, träd och byggnader, så där som man kan se folk göra i musikvideos ibland. Men för att klara parkour behöver du vara vältränad.

För dig som vill ta det lite lugnare finns nu nya tekniker i hur man tillverkar väskor av kaffepaket. 42 stycken tomma paket behöver du ha med dig till kursen, så sätt igång att samla ihop!

Grundkurser i data- och mobiltelefonhantering finns som vanligt med på schemat.

–Det behövs fortfarande, det är många äldre som får mobiler av sina barn men inte vet hur man använder dem, säger informationsansvariga **Siv Ekström**.

Mat och motorer

I samarbete med kampanjen ”Mångfald på Åland” ordnas även kurser i mångkulturell matlagning där mat från bland annat Iran och Kenya står på menyn.

En annan uppstickare är en kurs i hur marindieslar fungerar. Och det finns mycket att veta, sex lektionstillfällen består kursen av.

Kurskatalogen är uppdelad i södra och norra Åland. Men Siv Ekström vill betona att det bara är för att det ska bli lättare att hitta, man får anmäla sig till alla kurser var man än bor.

För Jomala- och Getabor finns endast ett begränsat antal kursplatser, de ska alltså vara extra snabba på telefonen. För övriga ålänningar finns även möjligheten att anmäla sig på webben.

Har man ännu inte fått någon kurskatalog kan man ringa eller gå till Medis, eller ladda ner den som pdf från Medis hemsida.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Kulturdelegation vill ha en litteraturnämnd

Ålands kulturdelegation förordar tillsättandet av en sakkunnig litteraturnämnd. På senaste mötet diskuterades även riktlinjer och principer för kulturstipendier och projektunderstöd.

Vid sitt senaste möte, 17 augusti, beslöt Ålands kulturdelegation att förorda tillsättandet av en sakkunnig litteraturnämnd. man föreslår att nämnden skall biträda delegationen i frågor som rör litteraturstipendier och fungera som en remissinstans.

Delegationen föreslog även riktlinjer för litteraturnämndens mandat. Man föreslår att nämnden skall tillsättas för två år i taget och tillsättas av Ålands landskapsregering. Till sin sammansättningen föreslås nämnden bestå av en ordförande och tre ledamöter, med personliga suppleanter. En ledamot väljs av centralbiblioteket, en av Ålands litteraturförening och kulturdelegationen utser två ledamöter, som kan vara till exempel författare, förläggare, litteraturvetare, lärare eller goda läsare.

Det är Ålands landskapsregering som besluter om tillsättandet av den nya litteraturnämnden. Sedan tidigare finns en konstnämnd som fungerar på liknande sätt.

Riktlinjer för stipendier

Ålands kulturdelegation behandlade även nya riktlinjer och principer för fördelningen av kulturstipendier och projektunderstöd. Man beslöt att utforma två olika blanketter för ansökan om projektstipendier och arbetsstipendier för att klargöra skillnaderna mellan de olika typerna av stipendier för de sökande.

Projektstipendier kan sökas av arbetsgrupper och föreningar två gånger i året. Arbetsgrupper söker projektstipendier i en persons namn för att förhindra oklarheter med skattemyndigheter.

Kulturdelegationen diskuterade också den nuvarande möjligheten att kontinuerligt under året ansöka om resebidrag och beslöt att även i fortsättningen behålla förfarandet.

Underlättar för föreningar

Tidigare fanns en princip att föreningar som får mer än 5000 euro i PAF-understöd inte kan ansöka om ytterligare medel från kulturdelegationen under året, denna gräns tas nu bort för att underlätta för föreningar att ta sig an nya projekt som tillkommer under pågående verksamhetsperiod.

Som tidigare är de gemensamma riktlinjerna för PAF-understöd att man särskilt vill understöda projekt som uppmärksammar genusperspektiv och hållbar utveckling, samt att man bör följa landskapets upphandlingsregler.

Kultur i vården är ett område som kulturdelegationen prioriterar i år. Riktlinjerna för beviljande av understöd diskuterades på mötet, men bordlades till delegationens följande möte de 21 september.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax

GÖR DIN RÖST HÖRD - MÅNGKULTURELLA MÖTEN I MEDIA
Kurs i interkulturell kommunikation i radio

7 föreläsningar (öppna för allmänheten), 3 workshops (endast för kursdeltagare), 2 studiebesök (endast för kursdeltagare).
Kursen går vid Öppna högskolan, 2.5 studiepoäng.

Föreläsare: **5.9** Carlos Ejemyr-Rojas, **9.9** Astrid Olhagen, **12.9** Mia Smeds, **18.9** Erik Hemming, **23.9** Niklas Lampi, **1.10** Michael Hutchinson-Reis, **3.10** Olgica Lindqvist

För vem? 15 år och uppåt
Anm. Öppna Högskolan tel 018-537711, open@ha.ax eller på hemsidan direkt: www.ha.ax/open
Sista anmälningsdag: 28. augusti 2009, kursavgift: 50 €.
Information: www.nipa.ax, projektledare Gustav Blomberg, Nordens institut på Åland , tel. 0457 3421709

ÖPPNA HÖGSKOLAN · ÅLANDS RADIO TV · norden Nordens institut på Åland · mÅngfaLd! på Åland

www.nyan.ax

FK FastighetsKonsult RFM
Torggatan 3. | tel 29 066 | www.fk.ax
– ledande mäklare och fastighetsvärderare –

Slutningshus vid Tallvägen 5 i Österns.

Huset uppfört 1968 i ett plan jämte källarvåning. Totala våningsyta utgör ca 211 m² inr vindfång, hall, kök, badrum matsal, vardagsrum med öppen spis med insats, arbetsrum/sovrum samt ett garage på övre våningen och nedre våningen inr tv-rum, två sovrum, hobbyrum, tvättrum, bastu, pannrum/teknikrum, två förråd, kallförråd, samt ett stort källarförrådsutrymme under garaget.
Egen vacker tomt om 461 m² med fin sjöutsikt över hamninloppet till Östra hamnen. Nylagd altan 2008 med västerläge. Vattenburen centralvärme från luftvärmepump installerad 2007. Total elförbrukning endast ca 12 500 kwh för 2008. Bra läge vid återvändsgränd.
Utgångspris: 210 000 €
Förfr: Markus Fellman Tel: 291497

Nytt sluttningshus i Möckelby, Jomala.

Huset är ett elementhus som är uppfört i ett plan jämte källarvåning inr hall, tre sovrum, badrum, allrum och kök på övre våningen och nedre våningen inr hall, garage, förråd teknikrum/förråd, hobbyrum/tv-rum, badrum och bastu. Totalytan utgör ca 174 m², varav övrevåningen utgör ca 87,1 m² och källarvåningen ca 86,9 m².
Kommunalt vatten och avlopp. Egen tomt 1 100 m2. Stor altan med öster- och söderläge.
Källarvåningen uppvärms via el och övre våningen via Nibe luftvärmepump. Mekanisk ventilation. Tillträde omgående efter köpslut.
Utgångspris: 210 000 €
Förfr: Markus FellmanTel: 291497

Intresserad av våra övriga objekt?
Besök oss på www.fk.ax
Torsdagsöppet till kl. 18.00

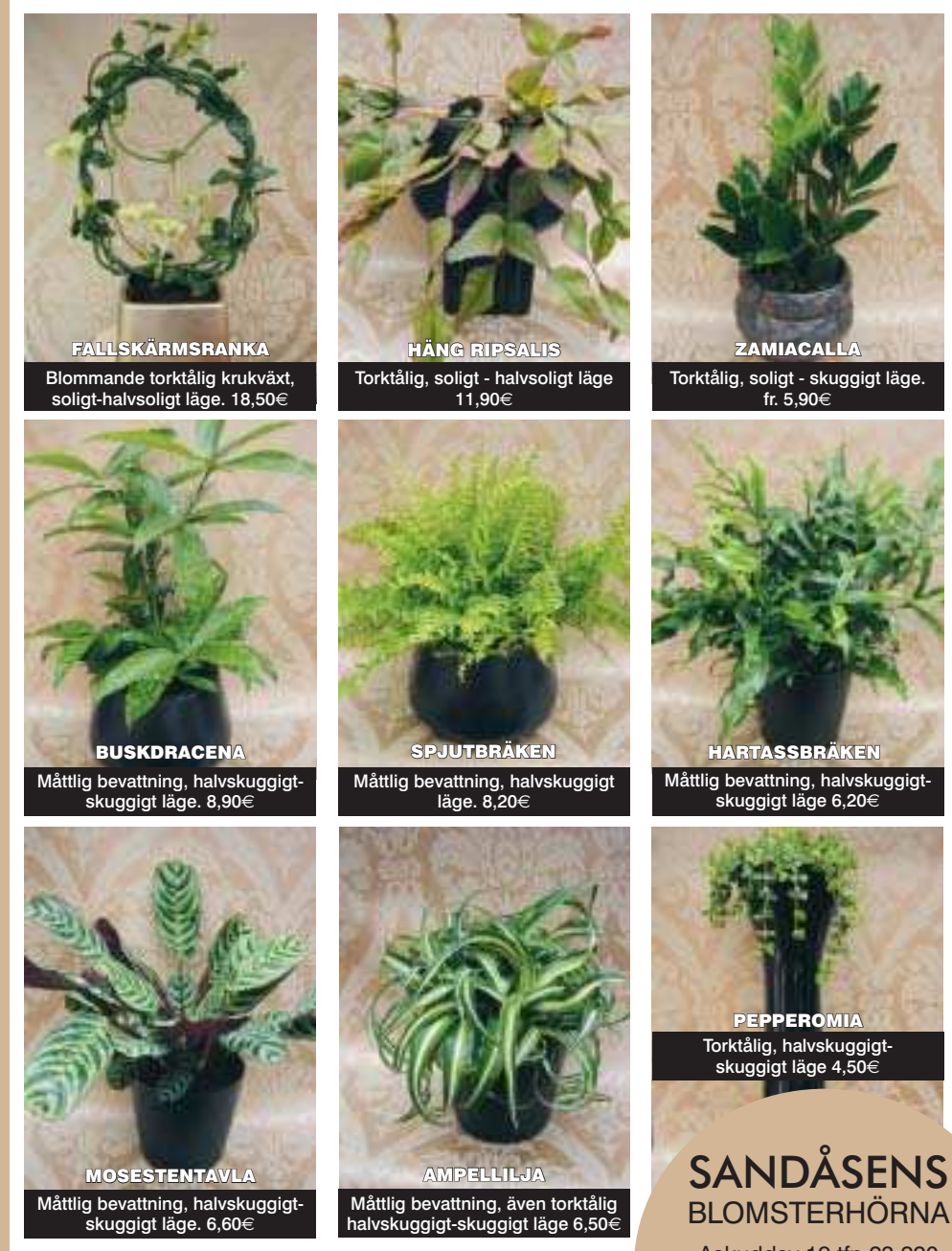

Lättskötta grönväxter

SANDÅSENS BLOMSTERHÖRNA
Askuddsv 19 tfn 23 220
Öppet:
vard 9-17 lö 9-14

Emil färdas i Getavattnen

En träsnipa namngiven efter sin förste ägare har färdats i Getas vatten sedan mitten på 1970-talet. Båten är med i Nyans sommartävling Ålands vackraste båt.

Deltar gör också Husöbåten Holiday.

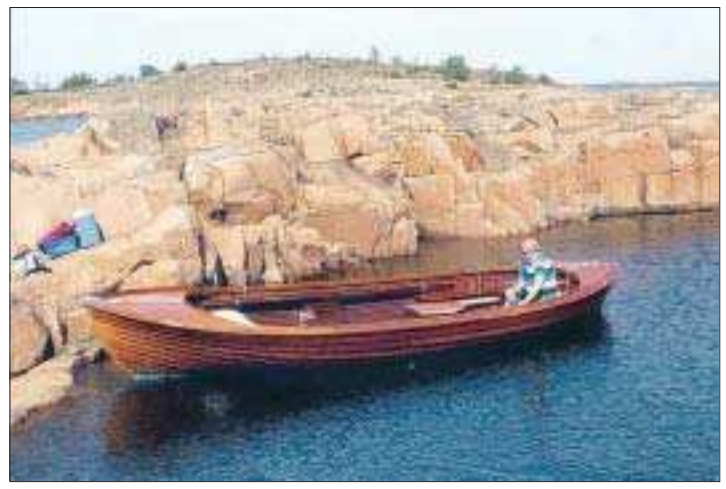

Mahognysnipa. Ägaren Kjell Clemes sitter i aktern av sin träsnipa Emil. Foto: PRIVAT

Emil är en snipa byggd i mahogny i mitten på 1970-talet. Den beställdes av musikprofessor **Emil Johansson** från Geta Dånö och byggdes av Alfons Mattsson på Snäckö i Geta. I aktern sitter en tvåcylinders Wickströmsmotor på tio hästkrafter med elstart, allt i originalutförande.

I slutet av 1980-talet köptes båten av **Kjell Clemes** vilket betydde att båten fortsättningsvis färdats i hemmavattnen Dånö och Isaksö skärgårdar i Geta.

– Vi som åkt med båten vill tillägga att det är en mahognymöbel, vilket märktes genom att ägaren använde bomullstrasan vid minsta saltvattenstänk, säger **Acke Sindén** som lämnat in bidraget.

Ett annat bidrag har skickats in av **Veronica** och **Patrik Thörnroos**. Båten är en pellingesnipa som går under namnet Holiday. Hon är byggd i Husö på 1960-talet.

Husöbåt. Holiday är en pellingesnipa på 30 fot. Hon byggdes i Husö i slutet av 1960-talet. Överbygget gjordes dock på 70-talet. Ägare är Veronica och Patrik Thörnroos i Brändö. Foto: PRIVAT

Nyans sommartävling om Ålands vackraste båt pågår till 1 september. Delta du också genom att ta ett kort av din båt och skicka in bilden antingen elektroniskt till redaktion@nyan.ax eller per post till Nya Åland, Pb 21, 22 100 Mariehamn. Tänk på att hela båten skall synas från sidan. Märk kuvertet ”Vackraste båten”.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Äntligen
FREDAG

VIN & MAT | PORTRÄTT | SERIER | NÖJE

Gunnevi Styrström

53 ÅR, ALLTID PRÄST

ÄNTLIGEN FREDAG TIPSAR

Läser just nu: Carsten Jensens ”Sista resan”. Uppföljning på underbara ”Vi, de drunknade”.
För övrigt... tycker jag att det borde vara bättre program på tv. Vad ska man titta på när VM är slut och det bara kommer 2 1/2 män på alla kanaler?

Nina Fellman, chefredaktör.

Lyssnar på.. Younger Brother och skivan **”The Last Days of Gravity”**. Framför allt första och sista spåret, ”Happy Pills” och ”Psychic Gibbon”. Bakom skivan står den brittiske psytrance-veteranen **Simon Posford**, känd från bland annat Hallucinogen och Shpongle.
för övrigt.. ska det bli himla skönt med helg.

Axel Kronholm, redaktör.

Läser just nu: nja inte än, men snart. **Robin S. Sharmas** ”Munken som sålde sin Ferrari” som jag velat läsa och överraskande nog fick i present häromdagen (bara så där).
För övrigt... älskar jag överraskningar, men inte av skarvsorten.

Cecilia Lindvall, reporter.

Läser just nu: Haruki Murakamis ”Sputnik älskling” som kanske till slut blir lika bra som ”Kafka på stranden” med än så länge lite seg.
För övrigt... flyttar jag till Jönköping i mitten av september.

Johan Larsson, sportchef.

Jag har inte så många principer längre

Gunnevi Styrström, 53, alltid präst

Gunnevi Styrström har nära till känslorna, både de glada och de ledsna. Hon blir lätt engagerad, om det så handlar om apartheid, mapucheindianer eller de människor hon möter dagligen i sitt arbete som präst.

–Jag bor ju i min bil, säger Gunnevi Styrström och flyttar på högar av papper så att jag ska få plats på sätet.

Gunnevi är en frekvent anlitad präst, tack vare sin personliga framtoning vid både begravningar och bröllop. Hon kuskar Åland runt för att hålla förrättningar i alla kommuner.

Och hon trivs med att ha människor omkring sig. Familj, vänner och arbetskamrater är alla otroligt viktiga för henne.

Drar du dig för att vara själv?

–Nej, tvärtom. Ibland kan jag behöva och kräva ensamheten, just för att jag träffar så mycket människor i jobbet varje dag. Då ligger jag helst i vattnet i Hellestorps tjärn.

Vattnet är nog lika viktigt som människorna för Gunnevi, det klarar hon sig inte utan. Hennes mamma har berättat hur Gunnevi, när hon just lärt sig gå, plötsligt försvann under en dag på stranden. När hennes mamma tittade ut mot sjön såg hon bara hur det blubbade i vattnet.

–Jag hade promenerat rakt ut tills vattnet täckte huvudet. Jag har nog aldrig riktigt kommit upp därifrån, säger Gunnevi.

Hon pratar högt, mycket och med yviga gester. Hon tar plats och det ber hon inte om ursäkt för. Hon kan inte förklara det på något annat sätt än att hon alltid varit så.

–Som barn var jag en trind rulta som var glad, frimodig och pratade och dirigerade.

Ordentligare förr

Och när hon sedan som 21-åring bestämde sig för att bli präst lät hon inte förbudet mot kvinnliga präster i Finland stå i vägen. Hon kunde inte se att hon, med sin djupa kristna tro och talarförmåga, var ämnad för något annat yrke. Så hon flyttade till Uppsala för att studera teologi och prästvigdes 1983, tre år innan det blev okej med kvinnliga präster i Finland.

Hon var en en principfast student, ordentligare då än nu.

–Jag hade mer regler och ramar då för vad man får och inte får göra som kristen. Jag gick aldrig på krogen till exempel, det skulle jag kunna göra nu om det inte var så tråkigt.

Hon inser idag att trångsynthet är ett större problem hos en kristen än att roa sig.

Kan du tänka dig något annat yrke idag?

–Nej, jag kan inte komma på någonting. Det finns inget annat och jag har inte ångrat mitt val en enda sekund.

Men det har funnits många stunder då Gunnevi längtat tillbaka till Sverige. Hon bodde och arbetade där i 25 år men för sju år sedan ville hon flytta in i barndomshuset i Lemland Hellestorp. Hon har alltid sagt att hon ska flytta dit när hon blir pensionär, men i sitt yrke har hon lärt sig att det inte finns några garantier för att man kommer att leva till pensionsåldern. Så hon valde att flytta innan det blev för sent.

Hennes brors katt valde att flytta in med henne.

–Vore det inte för katten hade jag nog sprungit över havet, säger Gunnevi som nu mer och mer börjar slå sig till ro på Åland.

Och nu är det hennes älskade arbetskamrater som håller henne kvar.

Vad är det du saknar?

–Jag vill ha en öppnare, mänskligare och varmare kyrka. Mötet mellan präst och församling är så viktigt. Om kyrkan är öppnare mot människor blir människorna öppnare mot kyrkan.

Under de femton år som Gunnevi jobbade i Stockholm lärde hon sig att vara ödmjuk inför alla sorters människor och att man inte kan vara någon pettimeter. Hon mötte fattiga och utstötta människor som faktiskt behövde henne.

–Människor i utsatta situationer har berört mig mer än folk som bor i slott och palats.

Hon tycker det är tråkigt att folk har så mycket fördomar och menar att alla nog har fler fördomar än de kanske själva tror.

–Att jag till exempel inte har skaffat någon ”egen” familj med man och barn har stört folk. Om någon är gift så vet man var man har den personen, med mig vet de inte riktigt och då blir det lite jobbigt för dem.

Kärleken viktigast

När lagen om partnerskap diskuterades blev Gunnevi intervjuad i radion. Och hennes åsikt i frågan är ganska klar.

–Visst kan jag förstå att det är en svår fråga för kyrkan, men jag kan aldrig inse att kärlek är fel. När det finns så mycket ont i världen, hur kan man slösa energi på att hindra kärlek?

Gunnevi berättar att hon själv haft förmånen att växa upp i en enormt sympatisk och kärleksfull miljö. Hennes mormor **Hildur** bodde med familjen och det var en höjdare. Dessutom hade hon alltid sällskap av sin tvillingbror andra syskon. Hennes mamma var söndagsskolelärare och hennes pappa förtroendevald, så den kristna tron kom med modersmjölken och har aldrig försvunnit.

När Gunnevi inte jobbar reser hon, långt och länge. Naturkrafterna hos isbergen på Grönland och vulkanerna i södra Chile berörde henne mycket.

–De är ju varandras motsatser egentligen och det säger väl lite om mitt temperament också, skrattar Gunnevi.

Under en resa på Svalbard hade hon 23 isbjörnsmöten, den ena björnen kom hon så nära som tio meter. Och utanför Galapagos stötte hon ihop med en valhaj. Hon rullade ihop sig till en boll när hon såg de stora käftarna och lät den simma under henne, sedan simmade hon med den en kvart.

–Men det kändes som en evighet. De här händelserna är som gåvor, de liknar känslan av en förälskelse.

På barrikaderna

Gunnevi har även rest bland Nord- och Sydamerikas indianer. En indianhövding sade en gång ”döm inte en människa innan du gått tre månader i hennes mockasiner”, det är Gunnevis favoritordspråk. Hon fascineras av naturfolk och engagerade sig under en resa i Anderna i mapuchefolkets utsatta och exploaterade situation. Hon blev arg på hur deras landområde utnyttjades och köpte upp en del av marken för att mapucherna skulle kunna köpa tillbaka den.

–Min familj har massor av mapuchehantverk hemma nu, mattor och prydnadssaker, skrattar hon.

Engagerad har hon alltid varit, bland annat i Amnsty och Svenska fredsföreningen. Men den fråga som berört henne starkast var apartheid. Hon informerade, bojkottade och samlade in pengar till förmån för de svartas rättigheter i Sydafrika. Det är den enda frågan utanför evangeliet som hon stått på barrikaderna för. Hon har svårt att prata om **Nelson Mandela** utan att börja gråta men hon tycker fortfarande att det är viktigt att berätta om Mandela och apartheid för sina konfirmander.

–En gång började jag prata om Mandela, men fick väl inte med hela sammanhanget, då var det en konfirmand som undrade om det var någon gammal släkting till mig som dött. Så det är inte så självklart för unga som det är för mig att veta vad apartheid var.

Gunnevi konstaterar slutligen att hon definitivt inte är någon materialist. Kläder är hon till exempel helt ointresserad av.

–Huset räknar jag inte som materiellt för det är så levande. Det viktigaste är att bilen fungerar så att jag kan ta mig fram.

Fakta/Gunnevi Styrström

Ålder: 53
Bor: Lemland Hellstorp
Jobbar: Som präst i Hammarlands församling
Tre saker jag inte kan vara utan: familjen, vattnet, böcker
Styrka: empatisk
Svaghet: otålig
Prata eller lyssna? Lyssna. Min skräck är att bli som en krokodil, små öron och stor mun.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: ERKKI SANTAMALA

KRÖNIKA

En ringsignal från verkligheten

De orangeröda sandbergen bildade en pampig väginramning åt oss när vi närmade oss ett nytt mål på vår vinresa. Vi hade lämnat vår treåring i goda händer på Åland och var nu på väg till det område som många spontant associerar till orden ”Spanien” och ”vin”, nämligen Rioja. Vi skulle leva ett tag i området som fått så många lovord för sina bomullsmjuka och sötkryddiga Tempranillo-blandningar, men också så mycket skäll för att det inte hängt med i vinutvecklingen.

Visst hade jag har provat en del Riojor i varierande prisklasser och fått en och annan hyfsad smakträff, men de flesta hade gått mig förbi utan större effekt. Jag hoppades på den stora häpnaden – och den kom.

Vi checkade in på vårt lilla vingårdshotell i Abalos, i Rioja Alavesas vinkärna. Mannen som tog emot oss kunde inte så många ord engelska, men vi lyckades ändå komma i mål med vår konversation. Samme man var vår servitör, sommelier och restaurangchef på kvällen medan hans hustru stod i köket. Medan vi väntade på maten fick vi sippa vin från hans egen lilla vingård och bläddra i ett fotoalbum som visade totalrenoveringen av det stenhus som förvandlats från sorgliga ruiner till hans pittoreska byhotell. Oj, vad vi kände igen oss.

Efter att själva ha renoverat ett gammalt pensionat och glömt hur det är att ha normala arbetstider visste vi precis hur mannen som servade oss kände sig just nu – stolt, ivrig, lycklig – och fullständigt utmattad. Vi gjorde vårt bästa för att visa vår uppskattning vilket ledde till att vi lade oss förfärligt bukstinna (och aningen överförfriskade) efter att ha testat det mesta på menyn.

Nästa morgon (efter att ha serverats frukost av samme man) begav vi oss iväg till det första riktiga vingårdsbesöket – Bodegas Baigorri, och där tog det ungefär fem minuter för vår privata guide att fullständigt demolera alla påståenden om att Rioja inte hänger med i svängarna. Jag vet inte hur många gånger jag handgripligen fick trycka fast min gapande mun. Jag var överväldigad. Lokalen var uppbyggd som en gigantisk sjustegstrappa där varje steg på ett naturbejakande sätt representerade en specifik fas i vintillverkningen, och det enda steget man såg från vägen var den glasbeprydda entrévåningen med hisnande panoramautsikt över vinodlingarna.

> **”Jag vet inte hur många gånger jag handgripligen fick trycka fast min gapande mun.**

Efter guideturen lotsades vi in i restaurangen för att få inmundiga en sexrätters lunch med vingårdens viner. Tillvaron kändes overklig och smakerna gungade oss in i ett tillstånd av salighet. Vi åt pumpasoppa med vinkokta musslor, tryffelpaté på vitlöksbröd, sallad med tonfisk och honungsrostad majs och… ringsignalen från min mobiltelefon skar upp en infekterad reva i tystnaden och jag rafsade hysteriskt i min handväska för att hitta den – skamsen för att jag glömt stänga av den.

Jag hann inte se vem som ringde, utan svarade bara hastigt. I andra änden hördes bara ett svagt mummel, och jag plockade med stor möda upp ord som ”ont”, ”hög feber” och ”allvarligt”. Jag ropar så högt jag vågar: ”Hallåååå?” – och till slut hör jag min mammas röst i andra änden ”Nämen oj, min mobiltelefon har ringt upp dig av sig själv, jag hade den i fickan!”, sa hon. ”Är allt ok”, frågade jag. ”Hm, ja, vi är faktiskt på sjukhuset med din son… Jag hade inte tänkt ringa, men nu när du ändå är där så får du prata med läkaren direkt.”

Och plötsligt satt jag där – på en lyxrestaurang mitt i Rioja och berättade för en läkare på Åland om min treårings toalettvanor, förkylningsfrekvens och sjukdomshistoria. Jag har aldrig förflyttats så snabbt från guldbeströdd drömtillvaro till ömmande verklighet.

Ella
GRÜSSNER CROMWELL-MORGAN

En sydfransk läckerbit med sting

Jag borde väl skriva om en spansk Rioja i dag eftersom jag just berättat om en oförgätlig smakupplevelse där, men tyvärr medförde resan dit också att mina krav på hur ett bra Riojavin ska smaka steg några pinnhål.

Visst går det att hitta bra exemplar här också, men jag hann helt enkelt inte leta upp något.

Istället drog jag iväg minnena cirka sju timmars bilväg nordost från Rioja och hamnade i södra Frankrike där jag nyss hittat en läcker blandning av fyra typiska sydfranska druvor.

I långa rader. Ella tipsar i dag om ett franskt vin men skriver om det spanska Rioja i sin spalt. Bilden är från just Rioja.
Foto: ELLA GRÜSSNER CROMWELL-MORGAN

VECKANS RÖDA

Vin: Château Cesseras 2006.
Druvsort: Syrah, Grenache, Mourvèdre, Carignan.
Alkoholhalt: 14 %.
Producent/Vingård: Pierre-André Ournac.
Ursprung/klassificering: AC Minervios La Livinière.
Lagring: Ekfatslagrat.
Förslutning: Naturkork.
Hållbarhet: Drick nu eller spara 2 år.
Serveringstemperatur: Runt 18-19 grader.
Pris: 13,99 euro.
Artikelnummer på Alko: 424377.

Languedoc-Rousillon är ett område som inte låtit sig låsas till sin långa vinhistoria. Där är alltid något på gång och unga, hungriga vinmakare, både från Europa och Nya Världen, drar sig inte för att testa sina nyvunna kunskaper i den franska jorden. Mitt eget starkaste smakminne från mitt besök i området var faktiskt något jag gick miste om. Jag blev bjuden av en vinproducent på en utmärkt skaldjursrestaurang med egen ostronodling. Kruxet var bara att jag satt där med magen i vädret, alldeles nyligen upplyst om att råa skaldjur inte är något för gravida. Jag satt där och stirrade på det ofantliga ostronfatet framför mig och tuggade mekaniskt på ett segt vitlöksbröd.

Vinet har ett vackert svartrött färgdjup och doftar salt hav, lakrits, jordgubbar och romrussinglass. En aromatisk örtighet kommer fram i smaken tillsammans med milda kaffetoner och röda äpplen. Vinets tanniner och syror ger en bra stomme till helheten.

Passar till: örtmarinerade stekar, rostbiff och vitlöksfrästa lammkotletter. Servera gärna en gräddsås eller ett aromsmör till maten för att bädda in vinets kärvhet och syrlighet. Tycker du om ost ska du i det här fallet välja de kraftiga blå- och grönmögelostarna och de långlagrade hårdostarna.

VECKANS SMAK-QUIZ

Frågespel kan vara riktigt underhållande i rätt sällskap. Jag spelar gärna vinspelet eller sybarit (ett spel om mat, dryck och etikettsregler), problemet är bara att hitta någon som vill spela med mig.

Vilken av följande är inte en druva?
a) Grüner Veltliner
b) Cabernet Franc
c) Botrytis Cinerea
d) Primitivo

Vilken av följande ostar är av grönmögeltyp?
a) Chèvre
b) Taleggio
c) Saint Albrey
d) Roquefort

Till vilken övergripande öltyp hör vårt åländska Stallhagenöl?
a) Bock
b) Ale
c) Veteöl
d) Lager

Svaren finns gömda längst ner på sidan.

VECKANS RECEPT

Rostbiff med balsamicovinäger och pepparotsfärskost

Att hitta anvisningar på hur man tillreder en rostbiff är inte svårt, de finns i de flesta klassiska kokböcker. I princip gnider man in den rumstempererade köttbiten med lite svartpeppar, salt och örter, lägger den i en 125 gradig ugn och väntar tills innertemperaturen är 55-65 grader beroende på hur rosa man vill ha den. Det tar cirka 1,5 timme för ett kilo kött.

Om man vill kan man hotta upp smakerna lite med en marinad att ringla över köttet vid serveringen. Blanda några deciliter god olivolja med ett par matskedar balsamicovinäger, en tesked honung, ört- eller flingsalt, nymald svartpeppar och lite färskriven pepparrot.

Strö rostade pinjenötter över de marinerade köttskivorna och servera med en god (hemlagad) potatissallad och en klick naturell färskost som du smaksätter med lite vitlök, örtsalt och pepparrot.

Facit: 1=c, 2=d, 3=d

Klä dig rätt i

Vad gäller i höst? Att klä sig rätt så klart.
Skolan har startat och för att göra succé, fast det är från skolbänken, behövs lite modetips vilket Nöje med nöje bjuder på.

Foto: ANDREAS DIENERT

VÄRMANDE STILRENT. Lila höstjacka från Vero Moda. 39,95 euro.

SLIT MED HÄLSAN. Killjeans från Jack & Jones. 79,95.

STÖVLETTER. Offwhite, högt skaft och låg klack. Märket är Duffy, inköpsstället Magique och priset 42,95 euro.

ATT SYNAS I. Korallfärgat går hem i höst. Denna Just Female-tröja finns hos Zic Zac för 70 euro.

TILL VARDAGS OCH FEST. Grå pumps från Duffy. 46,95 euro, Magique.

Ålandsbördiga Moa syns på bio

Hon är ålandsbördig, hon har legat på den svenska biotoppen i sommar, och hon provspelar för roller i Hollywood.
– Det är jätteroligt, säger Moa Gammel.

Hon är bioaktuell med komedin ”Sommaren med Göran”. Den intog direkt förstaplatsen på biotoppen efter premiärhelgen den 31 juli. Handlingen utspelar sig under en sommar och kretsar kring Göran, en kärlekstörstande kille som söker efter kvinnan i sitt liv. Humor och romantik bland unga ängsliga innerstadsbor i Stockholm och överklassen i Göteborgs skärgård.

Det händer mycket för dig nu, va?
– Det känns som att min karriär kanske tar fart nu, eller man kan ju alltid hoppas, säger Moa Gammel.

I filmen spelar hon mot **Peter Magnusson**, känd från bland annat Hey Baberibagänget.

Är han lika rolig privat?
– Han är jätterolig, trevlig och komplex. Han kan vara rätt djup och är jävligt intelligent. Vi har faktiskt blivit goda vänner privat.

I ”Sommaren med Göran” är Moas karaktär en elak överklasstjej utan självinsikt.

– Det var jätteroligt eftersom hon är så totalt olik mig. Jag gillar att variera mina roller - i min nästa film Puss, som är regisserad av Johan Kling, kommer jag att spela en skådis som är en riktig partytjej.

Hur tänker du annars när du väljer roller?
– Jag tänker ganska feministiskt, jag vill spela tjejer med en egen vilja som inte bara sitter där.

Moa tänker överlag feministiskt och skriver på en D-uppsats om kvinnliga filmproducenter. Någon dag vill hon kanske själv bli producent.

Du var ju med i tv-serien Vita lögner...
– Det var ju inte världens bästa serie. Men jag var bara 19 år och det var himla kul att vara med och jobba med den då. Det var en bra filmskola.

I höst har Moa Gammel ett stenhårt tempo. Hon spelar in tre långfilmer och är dessutom på väg att ta civilekonomexamen från Handels.

Har du USA-drömmar?
– Jag har faktiskt nyligen provspelat för två roller i ganska stora Hollywoodproduktioner. Det blir säkert ingenting men det är klart att det vore roligt.

Vad är din koppling till Åland egentligen?
– Min pappa Tony kommer från Åland men har flyttat därifrån, och min farmor och farbror bor i Mariehamn.

Är du ofta här?
– Vi har ett fantastiskt landställe i Östergeta. Jag älskar Åland och är där åtminstone någon månad per år. I sommar har jag hunnit dit en sväng för att gå på en väns bröllop. Vi åt bland annat en god middag på Pommern.

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax

höst

ÖVER TIGHTSEN. Blå, tunn jeansklänning av märket B-Young. Går att hitta på Magique för 32.95 euro.

SKO DIG. Fred Perry-sneakers från Zic Zac. 89 euro.

TRENDIGT I HÖST. Skjorta med luva går att hitta i flera av Mariehamns klädbutiker. Denna finns hos Zic Zac, märket är Red Collar Project och prislappen ligger på 84 euro.

BAG IT. En väska för killen. Denna Björn Borg-bag finns på Zic Zac och kostar 89 euro.

Från Åland - mot stjärnorna. Skådespelaren Moa Gammel siktar högt. Foto: NORDISK FILM

Paf Open fixar festen med kändispoker och gratiskonsert

■ Finska tungviktsboxaren **Robert Helenius** och artisterna **Martin Stenmark**, **Andreas Johnson** och **Uno Svenningsson** slår vad vid pokerbordet i Paf Open-tältet i kväll klockan 21. Kändisar som försöker lura varandra och se oberörda ut med andra ord.

■ Senare under kvällen står Martin Stenmark och Andreas Johnson på scen 23.30 för en gratiskonsert. Den som inte köpt beachvolleybiljetter behöver alltså inte misströsta.

■ Förutom beachvolley går det att få svettiga kroppar även från läktarbänken – om man förflyttar sig en aning vill säga. I morgon klockan 22 startar Paf Open Party by Swatch vilket innebär en helkväll på Hotell Arkipelag med uppträdanden av **Uno Svenningsson**, **Strictly People** och dansgruppen **Personal Plus**.

På dansgolvet spelar **Dj Luis** och senare i nattklubben spelar **Dj JoeLee**. Biljetterna kostar 20 euro och finns att köpa på pafopen.com.

Uppträder. Uno Svenningsson spelar på Arken på lördagskvällen.
Foto: SOFIE NORRLUND

Vad du kanske inte visste om Paf Open... är att det tvåvåningstält som står uppställt på området inhyst en riktig storhet. Det användes nämligen som VIP-tält för **Madonna** under hennes senaste konsert i Helsingfors. (cl)

Andreas Johnson är en av artisterna som bjuder på gratiskonsert i kväll.
Foto: ANDREAS DIENERT

ROCKY

HÄLGE

En chans kvar för Brinkborg och G

En chans till. Det svenska laget har fortfarande chans på avancemang om de vinner fem matcher till. Foto: ERKKI SANTAMALA

Svenskarna Hannes Brinkborg och Stefan Gunnarsson vann sin första match, men som de flesta finländska och svenska lagen fick de en tuff match i andra omgången.

PAF OPEN PÅ TV 24

Det estniska laget Kais-Vesik var snäppet vassare under hela matchen men turneringens kämpainsats stod Brinkborg-Gunnarsson för. De kämpade infernaliskt för varje boll och gjorde verkligen allt de kunde.

Det som stämde under morgonen när laget besegrade Barsouk-Kolodinsky från Ryssland var servarna. Enligt Stefan Gunnarsson fick de press på motståndarna i servsituationerna vilket gjorde att de kunde vinna med de övertygande siffrorna 12-21, 19-21.

Kämpainsats

När laget gick in i sin andra match för dagen, den mot Kais-Vesik stämde inte servarna lika bra och det svenska paret fick verkligen kämpa för varje poäng. Kais-Vesik gjorde väldigt få misstag under hela matchen och kunde ganska enkelt dra ifrån i slutet av båda set vilket nu innebär att det svenska laget har fått gå över till förlorarhalvan av turneringen där så många svenska och finska lag före dem har åkt ur turneringen.

– Men jag tror att vi har goda chanser att gå vidare, säger Stefan Gunnarsson.

JOHAN ORRE
johan.orre@nyan.ax

BRINKBORG/GUNNARSSON
KAIS KR./VESIK
0-2 (14-21, 16-21)

Turneringens kämpainsats. Brinkborg-Gunnarsson slet och kämpade för varje boll men Kais-Vesik spelade väldigt bra och vann matchen rättvist. Foto: ERKKI SANTAMALA

Finländska Nyström/Nyström utslagna efter jämn match

Erika och Emilia Nyström förlorade den tredje matchen i årets Paf Open och åkte därmed ur turneringen. Första set var det inget snack om och setsegern till österrikiskorna var solklar. Sedan kom det finländska paret igång med sitt spel och det såg väldigt lovande ut fram till de avgörande bollarna i tredje set.

NYSTRÖM/NYSTRÖM
SCHWAIGER/SCHWAIGER
1-2 (12-21, 23-21, 14-16)

Kom igång i andra. I andra set spelade Emilia och Erika riktigt bra och själva trodde de på vinst, men österrikiskornas servar var för vassa. Foto: JONAS EDSVIK

Nyström-Nyström förlorade sin första match i turneringen och fick sedan en jobbig resa. Andra matchen vann de och på torsdagsmorgonen mötte de det österrikiska paret **Schwaiger-Schwaiger**, sjunderankade inför turneringen. I första set verkade de finländska spelarna inte riktigt ha vaknat och tappade många enkla bollar. Servreturerna var ett annat problem som kostade paret många dyrbara poäng. I matchen blev det totalt 9 servess till österrikiskorna.

– Vi gav dem alltför många enkla servess, säger Emilia Nyström.

Men det finländska paret lyckades kriga till sig en setseger i andra efter en mycket jämn avslutning. Resultatet skrevs till 23-21 och finskorna såg väldigt starka ut inför tredje och avgörande set.

Efter fem raka bollvinster såg det ut som om Nyström-Nyström skulle klara sig hela vägen men vid ledning14-13 i sista set fick Schwaiger-Schwaiger till ännu ett servess och vände matchen i de allra sista bollarna.

Efter matchen var Emilia Nyström väldigt besviken.

– Jag trodde att vi skulle vinna i tredje.

Ett väldigt ojämnt spel kostade det finska paret segern och de varvade fantastiska dueller med slarvigt spel. I matchens allra sista boll var det igen ett ganska enkelt misstag.

– Vi måste vara mer på tårna i försvarsspelet och vi måste kriga mer för varje boll, annars vinner vi inte sådana matcher, säger Emilia Nyström.

Att ha marginalerna på sin sida är nödvändigt i sportsammanhang men i matchen mot Schwaiger-Schwaiger studsade bollen inte finskornas väg. Att förlora så många poäng med bara några centimeters marginal måste vara väldigt påfrestande psykiskt men de krigade till den sista bollen. Den här gången räckte det tyvärr inte.

JOHAN ORRE
johan.orre@nyan.ax

Kämpainsats. Nyström-Nyström hade svårt att komma igång i första set och fick kämpa sig in i matchen. Foto: JONAS EDSVIK

Gunnarsson

Svårt motstånd. Det finländska paret Hakala-Hakala gjorde en bra turnering men mot motstånd som Brink-Reckermann är det svårt att avancera. Foto: JONAS EDSVIK

Hakala-Hakala fick lämna

■Det finländska paret **Hakala-Hakala** hade inte en så lyckad dag i sanden. Först fick man möta en av favoriterna **Brink-Reckerman** där förlusten var ganska given och sedan fick man lettiska **Samoilovs-Sorokins** emot sig. Trots kämpainsats tog turneringen slut för deras del. Ställningen i den andra matchen skrevs till 0-2 (14-21, 8-21) (jo)

De finländska lagen hade en tuff dag

■Precis som **Hakala-Hakala** åkte det andra finländska paret ur turneringen i torsdags. **Haavisto-Vahela** fick efter en jämn match ge sig mot mexikanska **Miramontes-Virgen** med siffrorna 0-2 (15-21, 19-21). I sin första match på förlorarsidan av turneringen stod **Ingrosso-Nicolai** som motståndare inne på centercourt och även det blev för svårt.

– Vi hade en bra period i båda seten men det räckte inte för att vinna dem. Vi måste spela bra hela set om vi ska ha en chans mot de som spelar i huvudturneringen, säger Toni Vahela. (jo)

Vidare. Brink-Reckermann slog det finska paret Hakala-Hakala i första matchen och här vinner de även mot österrikiska Gosch-Horst. Foto: ERKKI SANTAMALA

Den tyska maskinen ångar vidare

■En av storfavoriterna Brink-Reckerman från Tyskland besegrade det finska paret **Hakala-Hakala** under torsdagsförmiddagen. Siffrorna skrevs till 2-0 (21-15, 21-15).

Brink-Reckerman ångade vidare i andra omgången men stötte här på en del problem mot duktiga **Gosch-Horst** från Österrike. Det var en match som Brink-Reckerman till slut kunde ta hem med siffrorna 2-1 (14-21, 21-14, 15-12). (jo)

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

Det lär bli ett riktigt slag.
JOHAN CARLSSON OM IFK MARIEHAMNS MATCH MOT TPS I MORGON.

Slaget om serietoppen

FOTBOLL. Förvänta er ett slagfält. Förvänta er en intensiv inledning med tuffa närkamper och högt tempo. Det förväntar sig nämligen Johan Carlsson.

Och då brukar det ju stämma.

–Att möta TPS borta och att möta dem hemma är två helt olika saker. Nu på hemmaplan är det helt och hållet på våra premisser, säger Carlsson.

Bra koll på varandra. Marcus Olofsson, till vänster, tycker att Johan Carlsson är enkel att spela med och att kommunikationen mellan dem fungerar bra. Carlsson, i sin tur, tycker det känns tryggt med Olofsson vid sin sida och han berömmer även sin lagkamrats löpkapacitet. Foto: JONAS EDSVIK

Egentligen ställer IFK Mariehamn upp med ett helt nykomponerat innermittfält till i morgon. För senast mot MyPa spelade nämligen Johan Carlsson och **Marcus Olofsson** sin allra första match tillsammans på det centrala mittfältet.

Eller, den allra första matchen i ligan och den allra första matchen utan **Mika Niskala** bredvid sig. De spelade ju tillsammans mot Atlético Madrid och de har ju bildat ett tremannamittfält tillsammans med just Niskala.

Men ändå. Mot MyPa var det allra första gången i år som IFK spelade en ligamatch utan kapten Niskala på planen.

–Bara för att vi endast spelat tillsammans en gång tidigare betydde inte det att vi senast kände: Oj, nu måste vi lära känna varandra. Nej, det var enkelt och precis så som det ska vara, säger Carlsson.

Viktiga roller

Med andra ord. Det är inte alls något nykomponerat innermittfält som kommer till start mot TPS i morgon. Och om det uppstod några problem senast mot MyPa som berodde det mer på den stora planen än på avsaknaden av Niskala.

Kanske de inte hade så mycket boll men positionsspelet fungerade i alla fall klockrent. Och för två lagspelare som Carlsson och Olofsson är just den biten avgörande för spelet i övrigt.

–Det är ändå viktigt på en så stor plan med positionsspelet. Det låter tråkigt men jag blir galen om spelarna inte står rätt–men det gjorde vi i den matchen, säger Carlsson.

Och det är just laget som helhet de båda framhåller när de pratar om årets resultat i Tipsligan. Just nu en fjärdeplats och istället för tråkiga matcher i botten kämpar IFK om förstaplatsen i Tipsligan. Efter 19 omgångar.

–Alla vet sina roller, håller sig till det och gör ingenting annat, säger Olofsson. Och när alla gör sin grej till 100 procent är vi ett bra lag.

Lagets bästa

Just den biten är också nyckeln till IFK:s mittfältsspel. Visserligen många nya spelare men också spelare med rätt karaktär som verkligen tror på lagets spelidé. Och som också är villiga att lyssna

–Det var ganska enkelt att komma in i laget. Jag började med att spela med Mika som ju varit med länge i laget och som vet precis hur Pekka tänker. Han hjälpte mig i början och det tar ändå en viss tid att komma in i ett lag, säger Olofsson.

Det var också Olofsson som fick börja bredvid Niskala på det centrala mittfältet. Sedan fick Carlsson chansen och ett tag blev det nästan varannan match för dem bredvid Niskala. Och ibland spelade även alla tre.

Samtidigt ser Carlsson ingen större skillnad på vem av de tre som egentligen spelar. Visst, de har har helt olika kvalitéer men när allt kommer omkring handlar det centrala mittfältet om en enda sak–att tänka för lagets bästa.

Så förklarar i alla fall Carlsson det.

”Ett riktigt slag”

Och inte lär Johan Carlsson tänka annorlunda mot TPS på lördag. Snarare skruvas väl lagkänslan upp ett varv när en topplacering står på spel.

–Det pratas mycket om IFK:s fysiska och snabba spel. Men TPS har också fysiken så det lär bli ett riktigt slag. Det lag som vinner andrabollarna och närkamperna i början blir nog också det lag som vinner, säger Carlsson.

Men det finns även en annan viktig detalj. Att njuta. Att för en gångs skull inte behöva oroa sig för kvalstreck eller nedflyttningsstreck. Johan Carlsson har varit med tidigare och han vet att IFK spelar som allra bäst utan någon press.

Det vet även Olofsson.

–Jag känner ingen press och det känns ändå som om vi slår ur underläge med tanke på förra säsongen. Och det trots att vi har ett helt nytt lag. Men vi tar en match i taget och vi vet vår kapacitet, säger han.

Längtar till matchen

TPS då? Nog har de också visat upp sin kapacitet i år och när IFK spelade 0–0 mot dem i Åbo var TPS definitivt det bättre laget. Många löpningar, snabbt spel och farliga yttrar. Det är så TPS vill spela.

–Det slutade med att vi kastade oss hej vilt för att klara 0–0, så det finns en anledning till att vi klarade det. Men här hemma är det tuffare att möta IFK, säger Carlsson.

Då så, hur mycket längtar ni till morgondagens match?

–Väldigt mycket, säger Marcus. Jag hoppas på mycket publik och bra drag.

–25.000 på läktaren..., inflikar Carlsson. Nej, men det skulle vara härligt om publiken sluter upp för att se hela Ålands lag vinna den här matchen.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

LÄGET I LAGET

IFK Mariehamn–TPS
Var: WHA.
När: Lördag, 22 augusti.
Tid: 20.30.

Trolig laguppställning: Gustav Långbacka-Alexandros Pappas, Paulus Arajuuri, Kenneth Gustavsson, Patrik Rikama-Tamás Gruborovics, Johan Carlsson, Marcus Olofsson, Ante Simunac-Sasha Anttilainen, Wilhelm Ingves.

Skador: Mika Niskala är borta på grund av en bristning i framlåret men annars ska övriga vara friska till i morgon.

Avstängd: Arsim Gashi.

Form: Just nu är väl frågan om IFK någonsin varit så bra som de är för tillfället. Två raka segrar och om det blir vinst mot TPS i morgon finns det egentligen ingenting som talar mot en plats bland de tre bästa i Tipsligan.

Utropstecken: Försvarsspelet! Det är ligans två bästa försvar som möts på WHA i morgon så förvänta er inte någon målfest direkt.

Pekka Lyyski om...

...morgondagens match: –Först och främst är det jätteroligt att vi har ännu en sådan här match som är typ Atlético-matchen. Jag hoppas att publiken gör likadant nu som då för det här är riktigt stort för Åland och vi behöver vår härliga publik.

–Den här matchen kommer inte att sakna tempo eller närkamper och med kvällsbelysningen blir det en riktig drömmatch. Jag tycker alla borde ta med sig minst två kompisar!

...motståndet: –Vi måste vara vaksamma och inte slappna av. Fokus ligger på deras djupledsspel–efter en djupledslöpning kommer en tackling och efter tacklingen en djupledslöpning och sedan en tackling... Det blir spännande på många sätt eftersom vi spelar likadant.

.

..varför IFK är med i toppen: –Jag har hela tiden sagt att grundorsaken är att vi nu har ett proffslag och att vi med få medel lyckades få ihop ett proffsigt lag. Det överraskade även undertecknad. Men det här laget kan göra vad som helst och vi har varit nedtryckta men kommit tillbaka–vi har spelat oavgjort men legat under och kvitterat. Det finns en vinnarinstinkt i laget och en tro på det vi gör. Samtidigt finns det fortfarande mycket att hämta.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

nyan.ax

PROVKÖRNING

Ingå	24.8.09	13-18:00	Delta Café´
Nådendal	25.8.09	13-18:00	Gästhamnen
Mariehamn	26.8.09	13-18:00	Östrahamnen

minor Offshore THE ALL-SEASON BOAT
-25, -27, -31, -34

NORD STAR BOATS
-24, -26, -28, -31, -40

ArroneT
-23.5, -27

FLYTANDE -09, BRYGGA 3
Kone Wuorio
Kimito 02-420 6000
70 1939-2009

Sportens kom ihåg

Agility.ax: Ordnar inofficiell hundutställning 12 september. För mer info gå in på vår hemsida www.agility.ax eller kontakta maria 040-5147954, maria.abonde@pp.inet.fi eller Lillan 0400-805816, lillan@aland.net.

Agility.ax: Anordnar inofficiell agilitytävling 20 augusti 18.30 på travbanan. Nybörjarklass + tävlingsklass. Sista anm.dag 11 augusti Mer info på agility.ax Frågor och anmälningar skickas till gustafsson.sandra@hotmail.com eller 04573431585. Alla varmt välkomna!

Beachvolley: Under den 17-21 Augusti och Paf Open så tränar eliten nere vid beachvolleybanorna vid Mariebad. En bra möjlighet för allmänheten att få se proffsen 09.00-18.00.

Gymnastik: Kom ihåg att meddela om du vill fortsätta med gymnastiken i höst (endast grupper i Bollhalla och dans). Skicka ett mejl till info@gymnastik.ax. För mer info, besök www.gymnastik.ax.

Horsemanship: Clinic med Sven Forsström i ridhuset i Tranvik lördag 29 augusti 09.00-16.00. Anmälan och info, Tove tel 04570947490.

Hugos Bestboll: Tvåmannatävling (handicap) med första start 12.00, söndagen den 23 augsuti, på Eckerö Golfs långhålsbana. Anmälan senast fredag 18.00 till eckero.golf@aland.net eller tfn: 38370

Jokert darts: Darttävlingar på klubben tisdagar och torsdagar med början 18.30, söndagar 16.00. Joker Darts klubblokal, Slantgränd 2 i Mariehamn.

RK Sleipner: Dressyrtävling 30 augusti 10.00. Program LC:1 2000, LB:0 2009, LA:1 2009 - finska program. Sista anmälningsdag tisdag 25 augusti 20.00. Proposition och program på hemsidan www.sleipner.ax. Info: Sleipner 13418 eller Nina 040-5426755.

SIF-IFFK-IFF: Träningarna börjar den 26 augusti, 18.00, vid Breidablick och klubbkamp i friidrott, omgång 3, onsdag 2 september på Sportkila i Sund. Anmälning 18.00, start 18.30. Klasser och grenar: P 7-15 år/200 m, Tresteg, Diskus. F 7-15 år/200 m, Tresteg, Diskus. OBS.Ingen träning denna dag vid Breidablick.!

Triathlon stafett: Triathlon sprintstafett för tremannalag 21 augusti. Start vid Käringsund Resort & Conference 16.00. Anmälning på www.karingsund.ax/triathlon, efteranmälningar senast 14.00 samma dag vid reception.

Triathlon sprintdistans: Triathlon sprintdistans, 22 augusti, för alla åldrar med start 10.00 vid Käringsund Resort & Conference. Anmälan på www.karingsund.ax/triathlon, eller efteranmälan senast två timmar före start vid reception.

ÅIBF: OBS! Sista dag att anmäla/bekräfta deltagande till seniorserier är 31 augusti på tel 16852, e-post: innebandy@idrott.aland.fi eller på www.innebandy.ax

ÅID/LIF-friidrott: Castorama på BIP söndagen 23 augusti 17.00. Anmäl senast 16.30

ÅID-orientering: Anmälan till ÅM i stafett lördagen den 29 augusti i Söderlumparby start 11.00, senast tisdag 25 augusti till ÅID:s kansli tfn 19170.

ÅID-orientering: Anmälan till ÅM-lång/OL-cup 5 tisdag 25 augusti vid Sportkila i Sund, första start 18.30, senast torsdag 20 augusti till ÅID:s kansli tel. 19170.

Ålandsgnagarna: Resa till allsvenska toppmatchen AIK-Kalmar FF lördag 22 augusti, båt+frukost och buss. Billigare ju fler vi blir. Anmälan och mer info, Anders tel. 0457 0721934.

Sport på gång

FREDAG-SÖNDAG

Beachvolley
Paf Open: Fredag: Damernas semifinaler och herrarnas kvartsfinaler från 09.00; lördag: Damernas final (16.00) och herrarnas semifinaler från 10.00; söndag: Herrarnas final (15.00).

LÖRDAG

Fotboll
Ytternäs
Division IV: 14.00 IFK-Rådmansö SK.
Bengtsböle IP
Damligan: 17.00 ÅU-TPS.
Sportkila
Division III: 17.30 SIFFK-PIF.
WHA
Tipsligan: 20.30 IFK-TPS.

SÖNDAG

Friidrott
Bengtsböle IP
Castorama: 17.00.

Fotboll
Ytternäs
Division V: 15.00 Österns-Knutby IF.

Åland United jagar revansch mot TPS

FOTBOLL. Senast blev det oavgjort. Efter 14 raka segrar i Damligan. Men på lördag ska allt ställas till rätta igen när Åland United möter TPS på Bengtsböle.
–Vi vet vad vi kan och det är bara att ta nya tag, säger lagets kapten Sarah Engblom.

Varit med tidigare. Caroline Sjöblom, till vänster, och Sarah Engblom säger att Åland United tar en match i taget och inte blickar bakåt mot tappade poäng.

Det där uttrycket att inte gråta över spilld mjölk passar verkligen för Åland United. För efter poängförlusten senast mot KPV är det bara en seger som räknas nu på lördag. Att det blev 1–1 i Karleby spelar med andra ord inte längre någon roll.

– Vi har inte snackat så mycket om resultatet men direkt efteråt var vi besvikna. Vi hade våra målchanser men vi satte inte dem och det är mest det som vi pratat om, säger Sarah Engblom.

Och egentligen var det bara målen som saknades mot KPV. Även om det kanske inte var Uniteds bästa match för säsongen så var det heller inte deras sämsta. Men Engblom pratar ändå om att laget nu måste hitta tillbaka till sitt eget spel.

– Vi slog många långbollar mot KPV och det var främst mittfältet som inte lyckades skapa någon press. Vi brukar kunna rulla boll inom laget och spela ut på kanterna. Det vet vi att vi kan och gör vi det så skapar vi målchanser, säger hon.

Typiskt finskt

Någon formsvacka går det ändå inte riktigt att prata om. Visst, oavgjort mot KPV och mot Ilves tvingades United hämta upp ett 0–2-underläge för att ta hem samtliga tre poäng.

Men enligt mittbacken **Caroline Sjöblom** är tankarna hela tiden på nästa match och just nu är det bara TPS som gäller. Ett TPS som ligger sjua i tabellen och som dessutom förstärkt med försvararen **Laura Lundell** som närmast kommer från spel i Spanien.

– De spelar ganska fysiskt och typiskt finskt, säger Sjöblom. Sedan har de tappat sin anfallsstjärna men de är ganska farliga framåt ändå.

Hur ska ni möta upp deras fysiska spel?

– Det är bara att gå in lika hårt i närkamperna och visa vem det är som bestämmer, säger Sjöblom.

Nya förutsättningar

Och Caroline Sjöblom ser bara positivt på lördagens match. Det finns en hel del naturliga förklaringar till varför United kanske inte presterade sitt allra bästa i den förra omgången och det är också samtliga i laget medvetna om.

Inte bara var det en bortamatch, det var en bortamatch mot Karleby och en så lång resa är aldrig någon bra uppladdning. Inte heller är det speciellt bra att ladda upp med turbulens kring tränarbiten.

Men nu är det en ny match. Och nya förutsättningar.

– Vi har haft en ganska bra träningsvecka där vi tagit det lite lugnt och nu kör något tuffare. Jag tror att våra kroppar är piggare än förra gången, säger Sjöblom.

Text och foto:
JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

LÄGET I LAGET

Åland United-TPS
Var: Bengtsböle IP.
När: Lördag, 22 augusti.
Tid: 17.00.

Trolig laguppställning: Maria Rönnbäck-Frida Thilén, Eveliina Kohvakka, Caroline Sjöblom, Angelica Östlin-Emma Liljegren, Taina Hartikainen-Elin Nilsen, Jannica Tjeder, Sarah Engblom-Maiju Ruotsalainen.

Skador: Joanna Juti är fortfarande långtidsskadad och Frida Thilén dras av en förkylning och är i nuläget osäker på spel .

Form: Det var långt ifrån ett sprudlande glatt Åland United som tränade på Bengtsböle i går. Alla gjorde visserligen vad de skulle men kommunikationen var obefintlig och stämningen allt annat än uppsluppen.

Den glädje som borde finnas hos ett lag som är på väg mot ett guld fanns helt enkelt inte där.

Utropstecken: Oavgjort! Frågan är väl nu hur Åland United ska hantera den senaste tidens turbulens kring klubben samt det oavgjorda resultatet senast mot KPV. Var det en engångsföreteelse eller är laget inne i en formsvacka? Dagens utropstecken blir väl närmast ett frågetecken!

Robert Dahlin om...

...vad som gäller mot TPS: – Vinna! Om vi maxar, gör det vi kan och gör det tidigt i matchen har vi alla möjligheter att vinna på hemmaplan.

...känslorna efter 1–1 mot KPV: – Revanschlust. Vi hade kunnat vinna den matchen och det var dåligt att vi inte gjorde fler mål. Men det var rena tillfälligheter att det blev så.

...fortsättningen av säsongen: – Nu måste vi visa att vi är så bra som tabellen visar och allt avgörs genom hur bra man är på upploppet.

V75

V75 Mantorp

Lördag 22 augusti

Red Hot Dynamite är den svenska treårskullens kejsare. För den som betvivlade det efter hans överraskande förlust i E3-kvalen i Eskilstuna skingrades alla tvivel i finalen i lördags.

Vilken fantastisk fin unghäst han är, denne son till **Enjoy Lavec**. I sina första nio starter i livet har han travat 1.12-tider vid tre tillfällen.

Och **Timo Nurmos**' källa av unga supertalanger tycks aldrig sina. Kul också att **Jorma Kontio**, som haft ett lite motigt år i olika avseenden, fick en ny kuskseger av hög dignitet.

■ Förra veckans spikar, Red Hot Dynamite och **Minos Vang**, satt som gjutna.

Vi singlar förstås två V75-hästar den här gången också. **Indira G** (avd 5) och **Victory Love** (6) är lämpliga namn att luta sig emot i jakten på jackpotmiljonerna. Förvaltar de sina chanser finns andra raka sjuan inom räckhåll.

Lopp 4. V5-3. V75-1. Tvilling. Auto.

2140:

1	Carnegie Hall - Uhrberg T	23512	13,3a
2	Space Hoss - Goop B	16d14	14,1a
3	Toulouse - Svanstedt Å	34015	14,1a
4	Splendido Star - Andersson M J	46232	12,2a
5	Garlic Broline - Svensson C	23536	12,5a
6	Wallace Boko - Jansson T	d1201	13,6a
7	Fram - Kern K	43334	12,3a
8	Whiskey Hornline - Lennartsson P	51230	12,9a
9	Yankee Boy Blou - Söderkvist S	1k000	14,8a
10	Galax Trot - Adielsson E	11435	14,0a
11	Lucky Moment - Eriksson H	61420	13,1a
12	Black Francis Boy - Carlson L D	22135	14,2a

Rank: 3-2-10-6-1-8-4-7-5-9-11-12

VINNARTIPSET. Åke Svanstedt tar med sig en rad chansrika hästar till Mantorp och kan mycket väl inleda en segersvit bakom **Toulouse**. Ekipaget får utan större tvekan tipset nu, trots att de svek vårt spikförtroende i Årjäng tidigare i sommar.

Lopp 5. V5-4. V75-2. Tvilling.

2640:

1	Baht Launcher - Goop B	24114	18,0
2	Practical Joke - Falsig B	15022	15,4
3	Bluesaint V.D. - Sedström J	43211	17,1
4	Virago Hebre - Kontio J	d3071	15,7
5	Staro Bobcat - Zackrisson T	213d1	16,0
6	Quantum Spoon - Jansson T	12502	15,8
7	Sundbys Gidde - Svanstedt Å	00411	16,6
8	King of Kings - Sjöberg P	0117d	15,0
9	Your Dreamgirl - Olsson D	21410	17,9
10	Caddie Drink - Takter J	30151	15,0
11	Hans G. - Adielsson E	44124	16,6
12	Henke Diablo - Untersteiner P	01204	15,6

Rank: 7-2-4-10-6-5-1-9-12-11-8-3

VINNARTIPSET. Alla hästar blir inte bättre av att köras utan skor på alla fyra hovar, vilket en del inbillar sig. Men det finns åtskilliga exempel på att den balansen ger positiv effekt. **Sundbys Gidde** verkar vara ett typiskt sådant. Med mediokra meriter bakom sig har han tänt till påtagligt barfota i de två senaste starterna. Först en överlägsen triumf från ledningen i Årjäng, därefter en lätt spurtvinst efter smyglöpning på Åby. Lång distans hämmar honom inte och Svanstedt siktar nog på spets.

Lopp 6. V5-5. V75-3. Tvilling. Auto.

1640:

1	Robis Ingo - Adielsson E	0d302	11,4a
2	Smashing Klipp - Sundberg H-O	03154	11,0a
3	Star Running - Uhrberg T	26043	11,9a
4	Kain Poifond* - Degiorgio C	04210	12,0a
5	Teaser Elegance - Svanstedt Å	32110	12,3a
6	Paul November - Takter J	40dd1	10,5a
7	Arras - Söderkvist S	11024	11,0a
8	Rune U.S. - Kihlström Ö	35631	09,7a
9	Korvet Klintholm* - Juul S	35113	10,7a
10	Jewish Banker - Goop B	50112	10,6a

Rank: 7-9-6-5-2-8-1-10-4-3

VINNARTIPSET. Gulddivisionen vållar allt som oftast huvudbry nu för tiden. Vi försöker lösa det här loppet med fyra streck, men rankingen är knepig. **Arras** har haft dåliga förutsättningar på slutet och med tanke på det har han skött sig med den äran. Spåret är inte det bästa nu heller, men han har susat till ledning från åttonde tidigare i sommar och kan göra det även nu. Distansen är hans klart bästa.

Lopp 7. V4-1. V75-4. Tvilling. Auto.

2140:

1	Vitesse Söndervang - Lönborg M	52522	11,6a
2	Victoria Fame - Andersen T	d3d40	14,0a
3	Rouge - Larsson M	33520	14,1a
4	Peach Penny - Wallin T	25614	13,2a
5	Indiana Brave - Swahn S	01402	13,4a
6	Nellie Vingboons - Karlsson M S	64711	13,1a
7	Alvena Nancy - Untersteiner J	400d3	13,8a
8	Fly High Kemp - Åslund H	02154	14,5a
9	Lea - Berntsson C	46k41	13,0a
10	Landlubber - Eriksson M	2d650	14,3a
11	Look Sun - Karlstedt T	d0320	14,5a
12	Dojana Komp - Ingves P	64d13	13,6a

Rank: 6-1-2-3-9-5-11-7-4-12-8-10

VINNARTIPSET. **Nellie Vingboons** har alltid varit en bra travare. Stark, tuff och hård som flinta. I sommar, efter några månaders paus och på ny barfotabalans, har hon uppnått ännu högre höjder.

Lopp 8. V4-2. V75-5. Trio. Tvilling.

2140:

1	Mustang Alice - Söderkvist S	24051	16,6
2	Crazy Love A.F. - Berglöf E	33332	15,9
3	In Bloom Face - Lindblom C-E	42153	16,3
4	Torun Palema - Goop B	21405	16,6
5	Finish Eko - Uhrberg T	33342	15,2
6	Indira G. - Källgren D	14111	16,3
7	A Bit of Heaven - Adielsson E	14400	16,9
8	Blend a Coktail - Untersteiner P	05214	15,8
9	Late Speed - Kihlström Ö	d11d0	15,2
10	Smaragd Brick - Kontio J	12050	14,3
11	Coimbra Sign - Gorski K	32005	16,8
12	Rosvalley Victoria - Aarum D	31085	16,5

2160:

13	Basnäs Chessie - Takter J	5d156	15,1
14	Allyhills Urania - Lennartsson P	51116	15,0
15	Ottens Julia - Svanstedt Å	21330	15,7

Rank: 6-7-9-8-2-10-15-4-13-14-3-5-1-11-12

SPIKEN. Sju år gammal har **Indira G** plockat fram tidigare oanade egenskaper. Hennes sätt att sopa banan med motståndarna den senaste månaden har övertygat, lindrigt talat.

Lopp 9. V4-3. V75-6. DD-1. Tvilling. Auto.

2140:

1	M.T.Buffett - Uhrberg T	20022	12,3a
2	Tom Raider - Persson F	13053	12,1a
3	Robin Q. - Lennartsson P	05556	12,3a
4	Räser Sune - Collander C	03314	13,0a
5	Sir Remington - Eriksson C	40105	12,3a
6	Victory Love - Svanstedt Å	61100	12,0a
7	Mighty Value - Goop B	10242	13,3a
8	Brian Key - Svensson K	23042	12,0a
9	Quito Gold - Forsgren L	11025	12,2a
10	Mr McNally* - Jansson T	44432	10,6a
11	Beijing Man - Adielsson E	10031	11,8a
12	Imola November - Takter J	1d004	13,8a

Rank: 6-5-2-7-1-11-12-10-4-9-8-3

SPIKEN. Att ta steget in i den oftast oerhört tuffa silverdivisionen är inte enkelt. Det fick **Victory Love** erfara tidigare i sommar, då han efter två femstjärniga segerlöpningar i brons kammade noll två gånger i sin nya klass. Nåja, vi tycker inte att man ska ta alltför allvarligt på de två "äggen" Svanstedt-hingsten drog på sig i resultatraden där. Han har nu vilat ett tag och hämtat nya, friska krafter.

Lopp 10. V4-4. V75-7. DD-2. V3-1. Tvilling. Auto.

1640:

1	Voodoo Hornline - Lennartsson P	51220	12,9a
2	My Samba - Karhulahti V	15d40	13,4a
3	Fast Marke - Söderkvist S	d3110	14,1a
4	Man on the Moon - Kontio J	10210	13,1a
5	Manhattan Sassy - Goop B	52136	12,7a
6	Spex Brodde - Adielsson E	10011	12,9a
7	Immenso November - Takter J	311d0	12,6a
8	Start Brodde - Uhrberg T	10626	12,6a
9	True Q. - Svanstedt Å	31dd1	12,2a
10	Jack Z. - Persson F	21300	13,1a
11	Sobel Alex - Untersteiner P	14025	13,0a
12	Bamse Gema - Kihlström Ö	11011	11,9a

Rank: 5-6-9-1-7-4-3-12-11-8-10-2

VINNARTIPSET. Dan Widegren har med framgång hyrt in Björn Goop bakom **Manhattan Sassy** förr. De har kamperat ihop vid fyra tillfällen, vilket resulterat i två segrar och två andraplatser.

► BO YNGVESSON/TT SPEKTRA

V75-förslag:

Avd 1: **3**, *2, 10, 6*
Avd 2: **7, 2, 4, 10, 6**
Avd 3: **7, 9, 6, 5**
Avd 4: **6, 1**, *2, 3, 9*
Avd 5: **6**
Avd 6: **6**
Avd 7: **5, 6, 9, 1, 7**

STORA systemet: Hästar i **halvfet** och *kursiv* stil; 2000 rader. (Insats: 1000 kr)
Lilla systemet: Hästar i **halvfet** stil; 200 rader. (Insats: 100 kr)

ålandstravet
www.alandstravet.com

Fast som granit. Solen sken när Bertil och Marie-Louise Jobeus hälsade gästerna välkomna. ”Relationen mellan Åland och Sverige, den är fast som åländsk granit” sade Bertil Jobeus under sitt tal.

Vana gäster. Olof och Gudrun Salmén har varit på många mottagningar på svenska konsulatet förut och berömmer särskilt dagens värdpar.

Minister myste. Även centerns Britt Lundberg njöt av solen.

Blomstrande mingel på konsulatet

Och nästa år kommer statsministern, avslöjade generalkonsuln

När svenska generalkonsulsparet bjöd in till mingel igår kväll var stämningen på topp. Politiker, kulturpersonligheter och andra ålänningar var på plats och njöt av solen, maten och champagnen.

– Relationerna mellan Åland och Sverige blomstrar en dag som denna, sade generalkonsuln Bertil Jobeus.

Kvällens samtalsämne var kanske valet av dag för festen. Sveriges nationaldag den 6 juni är ju normalt sett dagen då generalkonsuln bjuder in till fest, men i år fick kalaset flyttas fram, bland annat beroende på att trädgården inte var i skick i början av juni.

Bertil Jobeus själv menade att valet av dag var ganska slumpartat men framhöll att det är 43-årsdagen för hans och hustruns bröllop.

– Men egentligen firar vi de goda relationerna mellan Åland och Sverige. Relationen mellan Finland och Sverige har aldrig varit så stabil och grundfast som i dag. Samma sak gäller relationen mellan Åland och Sverige, den är fast som åländsk granit. Jag vill hylla alla som är här i dag för det oerhört goda samarbetet.

– I dag firar vi också att generalkonsulatet fortfarande finns kvar. Sverige har 105 ambassader och generalkonsulat världen över och många är rädda för nedläggning eller kraftiga inbesparingar. Men här har vi inte fått några sådana samtal, sade Bertil Jobeus under sitt välkomsttal.

Trivs bra. Ann-Christina Gardberg, Maj-Britt Skogberg och Kerstin Hanf trivs i generalkonsulatets trädgård.

Statsministern kommer

Dessutom offentliggjorde han att Sveriges statsminister **Fredrik Reinfeldt** besöker Åland och generalkonsulatet nästa år.

Att det är den näst sista ”6 juni-mottagningen” tycker han bara känns bra och dessutom finns redan fyra sökande till platsen som generalkonsul.

– Åland ligger ju kvar, båtarna går hela tiden och vi kan åka hit när vi vill igen, säger Marie-Louise Jobeus.

På plats i den frodiga trädgården fanns ett hundratal personer som minglade och skålade i solskenet. Landshövding **Peter Lindbäck** framhöll att relationerna mellan Åland och Sverige aldrig varit så goda som nu.

– Som företrädare för finska statsmakten tycker jag inte att det finns något motsatsförhållande i att Åland har goda relationer till både Finland och Sverige. Det är en vinna-vinna situation. Det är viktigt att de svenska myndigheterna är välvilliga med sjukvård och utbildning för ålänningar som befinner sig i Sverige.

När det gäller åländska ungdomars val av studieort efterlyser han däremot mer balans.

– Jag skulle gärna se mer balans i var man väljer att studera. I dag väljer ju 80 procent av ungdomarna att studera i Sverige och det beror delvis på att de svenska universiteten är bättre på att marknadsföra sig här.

Skärgårdstallrik. I trädgården stod långbord uppdukade med mat och dryck.

Rätt tillfälle. Hanna Hagmark-Cooper bar festens kanske ståtligaste hatt. ”Jag tyckte det här var ett bra hatttillfälle” sade hon.

Inget bekymmer. Landshövding Peter Lindbäck tyckte inte att det finns något motsatsförhållande i att Åland har goda relationer till både Sverige och Finland.

Underbar oas. Judy Kuitunen tycker att generalkonsulatets trädgård är en riktig oas. ”I dag firar vi Sveriges nationaldag, deras bröllopsdag och att vi fick komma”

Mycket att fira

Maria Jonsson från Nordens institut på Åland tycker att det finns mycket att fira en dag som den här.

– Vi har ett gott nordiskt samarbete och god vänskap med Sverige. Bertil Jobeus har verkligen gjort ett fantastiskt jobb för relationerna och de diplomatiska banden.

Olof och **Gudrun Salmén** som har varit på generalkonsulns mottagningar så länge de kan minnas.

– Ja, hur länge har konsulatet varit här? Jag minns bara en gång då det var regn, det brukar alltid vara så här fint väder, säger Olof Salmén och berömmer de svenska konsulerna som varit genom åren för att de alltid växt in så bra i samhället.

JOHN GRANLUND
john.granlund@nyan.ax

Foto: ANDREAS DIENERT
foto@nyan.ax

OBS

DET HÄNDER PÅ ÅLAND I HELGEN

FREDAG 21.8.

NÖJE

Arkipelag. Soundway i nattklubben, DJ Totte i restaurangen kl. 23-03.

Café Bönan, Sjökvarteret kl. 19.00. Musik med Folkerkvartetten och Cool Guys. Filmvisning och filmworkshop med Wolf Price och Ada Blomqvist.

Dinos. Trubaduren Richard ”Räven” Holmgren på uteserveringen kl. 21-24, och rockbandet Made In Thailand i puben från midnatt.

Paf Open, Mariehamn 23.30. Martin Stenmarck och Andreas Johnson. Gratiskonsert.

Parks bar. Rasmus Eriksson.

RUNDVANDRING

Självstyrelsegården kl 10.00. Rundvandring med information om självstyrelsen. Filmvisning.

LÖRDAG 22.8.

NÖJE

Arkipelag.
PAF Open Party med Uno Svenningsson, Strictly People, dansgruppen Personal Plus, Soundway och DJ Luis.

Eckerö hotell och restaurang.
The Rockers spelar dansmusik kl. 20.00, och Ronald Karlsson kör sin Elvis-show 23.00.

Furuborg, Lumparland kl 20.00.
Sensommardans med svenska orkestern Tobbes.

Parks bar.
Rasmus Eriksson.

Tullkällaren, Föglö Degerby kl. 21.00-23.00.
Irländsk musik med bandet Hmff**.**

Dinos.
Trubaduren Richard ”Räven” Holmgren på uteserveringen kl. 21-24, och rockbandet Made In Thailand i puben från midnatt.

RADIO

Radio Vega kl. 21.10-22.00.
Dansbanan Special. Direktsändning från Molpe i Österbotten, med åländska Högtryck och San Marino & Linda.

ÖPPET HUS

Barnängen, Kökar kl. 13.00-16.00.
Daghemmet firar 15 år.

BJÖRKÖR

Björkörs naturreservat kl 12.00-16.00.
Kontakta Kaj Porko 0457 361 3650.

SÖNDAG 23.8.

MARKNAD

Sund Hulta kl. 11.00-15.00.
Loppis och antikt på Marianas nött och nytt.

Åsvägen, Mariehamn kl. 12.00-16.00.
Gatuloppis.

NÖJE

Arkipelag.
Dj Tony i nattklubben.

Dinos.
Trubaduren Richard ”Räven” Holmgren på uteserveringen kl. 21-24, och rockbandet Made In Thailand i puben från midnatt.

VISNINGSTRÄDGÅRD

Lemland Västeränga Norrgården kl 15.00-19.00.
Titte Törnroth visar sin trädgård för allmänheten.

MÅNDAG 24.8.

NÖJE

Arkipelag.
Dj i baren.

SEVÄRT

MARIEHAMN

Galleri Fäktargubben, Storagatan 14.
”Gott och blandat”. Målningar i olja och akryl av Camilla Sakowski.
Öppet måndag-fredag kl 12–17, lördag 10–14 fram till 22.8.

Galleri Skarpans, Skarpansvägen 27.
”I en värld av människor och djur”. Pia Vollstedt (grafik) och Valentina Kuprina (sidenmåleri). Fram till den 29.8.
Öppet tisdag–fredag kl 11–17, tisdagar även 18–20, lördagar 11–14.

Köpmannamuseet Parkgatan.
Öppet för grupper enligt överenskommelse per tel 13 650.

Mariehamns stadsbibliotek.
Öppet måndag-fredag kl 10–20, lördagar 10–16.

Medimar, Torggatan 10.
Kamilla von Weissenberg-Nordberg visar akvareller och foton. Pågår till 31 augusti.
Öppet måndag-torsdag kl 8–16, fredag 8–14.

Museifartyget Pommern.
4-mastade fraktsegelfartyget Pommern är det enda fartyget av sitt slag som är bevarat i ursprungligt skick – i hela världen! Öppet augusti 9–17, september 10–16.

Nordens Institut på Åland, Köpmansg. 4.
Fotoutställning ”Tillbaka till Peipussjön, Prichudie, Revisited, Ryska gammaltroende i Estland”.

Sjökvarteret Österhamn.
En levande marin miljö med båtbyggeri, smide och annat hantverk jämte museum och restaurang. Här finns hamn för traditionella skutor och träbåtar med 300 m kaj och det mesta i serviceväg.
Sommarutställning ”Åländskt skepps- och båtbyggeri” i Sjökvarterets museum.
”Iakttagaren” akvareller av Susanne Ekman-Ahlroth. Pågår till 31 augusti.
Öppet måndag–fredag kl 9–11.

Ålandsbanken Västernäs.
Britta Landström och Margareta Eriksson ställer ut akvarceller. Utställningen pågår hela augusti. Öppet vardagar kl 9.30–16.15.

Ålandstrafikens väntsal.
Liten busshistorisk utställning samt busshistoriska tidningar från de nordiska länderna att bläddra i.
Öppet måndag-fredag kl 9–17.

Ålands emigrantinstitut Norra Esplanadgatan 5.
Utställning om personliga emigrantupplevelser i Amerika. Databassökning. Öppet vardagar kl 12–16.

Ålands sjöfartsmuseum.
Utställningen ”Farväl till seglen” uppmärksammar i ord, bild och föremål att det i år är 60 år sedan de sista lastbärande segelfartygen rundade Kap Horn. Kompletteras med svenska konstnärinnan Hilde Lütken-Bengtssons tavlor målade ombord på Passat under en resa från Sverige till Sydafrika år 1947. Pågår till 2 oktober.
Öppet vardagar kl. 10-16 och helger kl. 12-16.

Ålands museum och Ålands konstmuseum.
”Utpost, mellanland och brygga**”.** Utställningen handlar om Åland som en utpost, ett mellanland - först mellan Sverige och Ryssland, sedan mellan Finland och Sverige - och en brygga mellan dessa stater där kulturer och språk möts och identiteter kan sökas och formas från flera håll. Inbjudna skribenter och konstnärer tolkar fritt de tre begreppen. Pågår till 6 september.
Öppet dagligen kl 10–17 i augusti.
Från och med september: öppet tisdagar och torsdagar 10–20, onsdagar och fredagar 10–16, lördag-söndag kl 12–16. Måndagar stängt.

BRÄNDÖ

Biblioteket.
”Pippi på bibban”. Merja Håkanssons pastellmålningar. Visas t.o.m. 31 augusti.
Öppet måndagar kl 13–15 och 18.30–20.30, tisdagar 9-13, torsdagar 9-13 och 18.30-20.30.

Jurmo Sjöbodsmuseum.
På museet finns allt som behövdes förr i tiden på ett skärgårdshemman för att klara sig året runt, främst vad gäller jakt och fiske.
Öppet enligt överenskommelse tel 0400 850 739.

Ålandsbanken.
Merja Håkansson ställer ur akvareller. Bland motiven fåglar och även blomster inspirerade av det kinesiska akvarellmåleriet.
Pågår till 31 augusti.
Öppet måndag–fredag kl 9.30–16.15, lunch 12.00-13.00. Onsdagar stängt.

ECKERÖ

Labbas Hembygds- och Bankmuseum.
Kaptensgård med föremål från sjöfarten. Närmare information Eva Karlsson, tel 38 507.

Post- och tullhuset.
”Crafts of Today”. Hantverk från Åland, Åboland, Gotland och Bornholm. Pågår till 30 augusti.

Södra galleriet.
Öppet till 7 september dagligen kl 10–16.

Galleri café Lugn & Ro.
Öppet till 7 september dagligen kl 10–16.

Ålands jakt- och fiskemuseum.
Ett specialmuseum inom jakt och fiske, visar den åländska befolkningens jakt och fisketraditioner.
Sommarutställning: ”Kökar”. Kökarkvinnor, ingående i Bildkonstcirkeln ställer ut och säljer av sina oljemålningar med Kökarsmotiv. Pågår till 15 september.
En utställning med bilder av den kända fågelmålaren Tom Björklund från Helsingfors. Öppet dagligen kl 10–17. Telefon 040 588 67 16 eller 38 299.

FINSTRÖM

Godby hotell.
Brita Gustafsson ställer ut.

Kalle Glads stuga, Pålsböle.
Visas enligt överenskommelse. Ring Sören på telefon 42 364 eller Marita på telefon 42 401.

von Knorringmuseet.
Sommarens utställning ”Kommunikation - från forneld till mobil, från brev till e-post” i von Knorringmuseet
Visas på begäran fram till 15 september, tel 41 470.

FÖGLÖ

Föglö bibliotek.
Akvareller av Sixten Jansson. Pågår till 31 augusti.
Öppet måndagar kl 10–13 och kl 16–19, onsdagar 10–13 och torsdagar kl 18–21.

Väntsalen i Degerby.
Sommarutställning med Maja Sundblom, Anny Eriksson, Margita Gustafsson och Erik Karlsson.

Ålandsbanken.
Hantverk, tennsmide, smycken m.m. av Ann Sundberg och tovade djur av Lisbeth Fellman. Pågår till 31 augusti.
Öppet måndag-fredag kl 9.00–16.15.

GETA

Dånö hembygdsmuseum.
Lots- och fiskartorp från 1700-talet.
Öppet till enligt överenskommelse, tel. 0457 595 8408, 49 579 eller 49 401.

Geta bibliotek.
Öppet tisdagar 13–17 och torsdagar 16–20.

Linastugan i Finnö.
Öppet tisdag-fredag kl 12.00-17.00 till slutet av augusti. Därefter öppet enligt överenskommelse tel 49 694 eller 040-730 14 99/Inga Snellman.

Soltuna.
Trollstigen, en självberättande stig för barn. Kan besökas när som helst. Naturstigen, en vandringsled till Getagrottan, ca 5 km.

Ålandsbanken.
Fotoutställning ”Anni, en Getas vardagshjälte.”

HAMMARLAND

Brandkårsmuseet Mörby.
Här finns omkring 20 släckningsfordon samt annan släckningsutrustning från landskapet Åland. Den äldsta brandbilen är en A-Ford från 1926 och den modernaste en Volvo från 1969.
Öppet tisdag-lördag kl 12–18.

Postad gårdsmuseum.
Västergård är en museibyggnad från 1760-talet. Kläder, porslin och många andra inventarier härstammar från början av 1700-talet.
Öppet enligt önskemål, tel 0457 361 3900

Sålis batteriberg.
Kan besökas när som helst.

Hammarlands bibliotek.
Öppet måndagar och torsdagar kl 17–20.30, tisdagar och onsdagar kl 10–13.30.

JOMALA

Jomala bibliotek.
Öppet måndag-torsdag kl 14–20.

Kungsö batteriberg.
Kan besökas när som helst.

Kungsö Shellmuseum.
”Nostalgimack” 1950-tal. Öppet enligt överenskommelse tel 32 760 , eller 040-706 82 30.

Siréns hembygdsmuseum Ringsböle.
Öppet enligt överenskommelse per tel 31 069.

På radion i morgon. Åländska dansbandet Högtryck hörs i Radio Vegas sändning från Molpe i Österbotten. Från vänster Kai Spoof, Ramona Nordberg, Marcus Nordberg, och Johan Lindholm. Foto: WWW.HOGTRYCK.AX

Önningebymuseet.
Konstsamlingen visas enligt överenskommelse, per tel. 33 710 eller 0400 967710.

Sjöbloms emigrant- och torparmuseum, Önningeby.
Utställning kring museet, torpare och emigration.
Öppet enligt överenskommelse per telefon 040 096 77 10.

KUMLINGE

Museigården Hermas.
Den sista helt bevarade gårdsgruppen av ålderdomlig karaktär i den åländska skärgården.
Öppet till 31 augusti måndag–fredag kl 11–17.

KÖKAR

Klosterkällaren, Franciscuskapellet.
Fornlämningarna av ett medeltida franciskanerkloster på Hamnö är de mest spännande som finns i den åländska skärgården.
Öppet dagligen till 30 september.

LEMLAND

Lemböte kapellruin.
Från 1200-talet, ligger invid ett av Ålands största forngravfält. Kan besökas när som helst.

Lemlands bibliotek.
Öppet: tisdagar kl 9–13 och 18–21, onsdagar 9–15, torsdagar 9–13 och 18–21.

Nåtö naturreservat.
Naturstigen öppen alla dagar. Pågår till 6 december.

Skeppargården Pellas.
Ett redarhem från allmogeseglationens tid. Öppet som museum enligt överenskommelse. Kaffeservering. Loppis. Konstutställningar på vinden: ”Två kvinnor-Två åländska perspektiv” av Annette Gustafsson och Anna Segelman. Havs- och Kökarmotiv av John Wikström. Herzoginsagan av Stig Bergwall. Möjlighet att hyra Pellas och ladugården för fester, bröllop, dop mm. Ring för mer information och bokningar 0457 3134012.

Visningsträdgård.
Tittes trädgård i Lemland Vesteränga har öppet kl. 15-19 alla söndagar i augusti.

LUMPARLAND

Lumparlands bibliotek.
”Flyttfåglarna har kommit” av Guy Frisk. Pågår hela sommaren.
Öppet tisdagar kl 16–20 och onsdagar kl 14–15 och 16–20.

SALTVIK

Saltviks bibliotek.
Öppet måndag 8.30–14 och 17.30–20, tisdag och torsdag 17.30–20, onsdag 8.30–14.

Göran Dahl/Ovanåker.
Ålands största samling av bomärkta föremål. Öppet enligt överenskommelse. Tel 48 038/0400 450 004.

Borgboda fornminnesområde med Idas stuga.
Öppet alla dagar. Vandringsled genom området.

SOTTUNGA

Gamla skolan. Tavlor av Inga-Lisa Pettersson, Mariam Nordberg och Brita Gustavsson. Öppet enligt överenskommelse. Telefon: 55266/040 8481940.

SUND

Café/restaurang Furulundsgården, Bomarsund.
Monica Palme har utställning av akvareller. Pågår hela sommaren.

Prästö stugor och camping.
Akvareller och pasteller av Anita Phil och Rea Aalto. Pågår hela sommaren.

Sunds bibliotek.
Till minnet av Valny Hedberg visas en del av hennes böcker samt hennes folkdräkt.
Öppet måndag och torsdag kl 17.30–20.30, tisdag 10–16.

Bomarsunds fästningsområde.
Tsar-Rysslands fästningsområde. Kan besökas när som helst.

Bomarsundsmuseet Lotsstugan.
Öppet juni och augusti måndag–fredag kl 10–16. Juli kl dagligen kl 10–16.

Jan Karlsgården och Vita Björn.
Öppet alla dagar kl 10–17.

Kastelholms slott.
Öppet alla dagar kl 10–18.

Ålands fotografiska museum.
En utställning över kamerans historia.
Öppet till 31 augusti tisdagar och söndagar kl 11–17, onsdagar kl 10–17.
Övriga tider enligt överenskommelse, tel 0457 059 59 67.

VÅRDÖ

Anni Blomqvists författarhem & museum.
Visas till 15 september mot förhandsbeställning. Ann-Gerd Steinby, tel 16 338 eller 0457 3135 833.

Vårdö bibliotek.
Öppet tisdag och torsdag kl 14–16.30 och 18–21.

Strömsgården.
Karl Söderlunds tavlor. Minnesutställning.

Ålands skolmuseum.
År 1888 uppförde läraren Viktor Jansson från Vårdö den byggnad där Ålands skolmuseum finns idag. Skolinventarierna är samlade från hela Åland men en del föremål härstammar från den gamla skolan.
Öppet enligt överenskommelse, tel 432 120.

Biskopskandidater möttes i stan

I går kväll ställdes de fem biskopskandidaterna emot varandra i S:t Mårtensgården.

På plats fanns uppskattningsvis ett femtiotal åhörare, mestadels kyrkfolk och förtroendevalda. Några större motsättningar märktes inte mellan kandidaterna, men kvinnoprästfrågan engagerade.

Biskopskandidater. Björn Vikström, Sixten Ekstrand, Juanita Fagerholm-Urch, Bo-Göran Åstrand och Henrik Perret möttes i S:t Mårtensgården för en offentlig utfrågning. Foto: ANDREAS DIENERT

Debattledare under utfrågningen var **Susan Sundback** och **Ann-Gerd Steinby** som tidigt under kvällen gick ut med några skarpa frågor till den åländska kandidaten **Juanita Fagerholm-Urch**.

– Alla har bloggar förutom Juanita. Jag upplever faktiskt en informationsbrist när det gäller dig, sade Susan Sundback och lade till att Juanita Fagerholm-Urch är populär på Åland, men att det är viktigt att vi väljer en biskop för hela stiftet.

Kvinnoprästfrågan

Efter att kandidaterna redogjort för sina stödgrupper gled samtalet snabbt in på kvinnoprästfrågan. Här fick **Henrik Perret** naturligtvis en stor roll eftersom han tydligt tagit ställning emot kvinnliga präster. Ett tag handlade samtalet i det närmsta om huruvida Henrik Perret skulle kunna vara biskop eller inte.

– Det kommer vara tungt för honom att inte kunna viga kvinnliga präster och att bära uppmärksamheten i media, sade **Sixten Ekstrand**.

Henrik Perret betonade istället kärleksbudskapet och vikten av att tillåta olika tankegångar inom kyrkan.

– När jag ser att det finns övertygelser som inte går att förena måste man ge livsrum åt alla parter. Det skulle vara synd om man måste gå åt olika håll som man gjort på finskt håll.

Ordet släpps fritt

När ordet släpps fritt tar Jomalas tf kyrkoherde **Roger Syrén** till orda. Vad är det värsta kritiken ni kunde få som biskop, undrar han.

För **Björn Vikström** är det värsta som kunde hända att ens ärlighet blir ifrågasatt.

– Att bli anklagad för att utnyttja sin ställning för ekonomiska intressen vore hemskt.

Henrik Perret vill aldrig bli förknippad med att vända kappan efter vinden.

– Som präst måste man våga stå upp även om ens åsikter inte är politiskt korrekta. Att svika guds ord skulle vara en svidande kritik, sade Henrik Perret.

Gemenskap i stiftet

Bo-Göran Åstrand lyfte fram gemenskapen på arbetsplatsen.

– Om jag skulle bli kritiserad för att sköta de anställda och stiftet dåligt skulle det ta djupt. De anställda bildar ju den gemenskap man ska arbeta tillsammans med.

Sixten Ekstrand betonade att man som biskop alltid måste stå ut med kritik.

– Men osann kritik bakom ryggen är nog den mest jobbiga, den som man inte kan greppa. Det enda man kan göra är att leva ärligt och öppet.

Juanita Fagerholm-Urch hade liknande tankegångar och menade att det viktiga inte är att vara populär, utan att vara trovärdig och sann.

– Det värsta jag kunde få höra som biskop skulle vara att jag inte vet hur människorna lever och har det i dag. Att de bara går till en sinande källa när de kommer till mig.

Vill förändra

På frågan vad den första förändringen kandidaterna skulle genomföra som biskop svarade Sixten Ekstrand att det viktigaste är att få en mer mänsklig och inspirerande kyrka som är mer stödande är övervakande. Juanita Fagerholm-Urch höll med och fortsatte:

– Jag vill ha en varm och inkluderande kyrka. Tröskeln att skriva ut sig ur kyrkan blir allt lägre. Därför kan vi inte fortsätta på samma sätt, det behövs en förändring.

Nuvarande biskop, Gustav Björkstrands tid som biskop avslutas 31.10 och nya val förrättas den 2 september. Valet utförs av de präster och lektorer i Borgå stift som är röstberättigade samt lika många lekmannaelektorer som utses av församlingarna.

JOHN GRANLUND
john.granlund@nyan.ax

Messa Nyan!
0457-323 4444

Nya Åland

Engångs erbjudnaden

Nyankortet är fyllt av **erbjudanden, upplevelser och annat matnyttigt.** Engångserbjudandena gäller t.o.m. 31.1.2010 om ej annat anges och enbart i samband med kupongerna du fått hem med ditt Nyankort.

ALLTVÄTTEN
Tvätt & mangling
av lakan, påslakan och dynvar -30%

Baby & Sjukvård
50€ rabatt
vid köp av Emmaljunga kombivagnar

BOLLHALLA
50% RABATT
på tennis- eller badmintontid under helg

BroMark's
20% RABATT
på Höganäs produkter

DELFI Floating Center
FLOATA 2 BETALA FÖR 1

Eckerö Linjen
Ta med bilen gratis!
Tur/retur
1 gång under 2009

EL SHADDAI
-25%
på valfri vara

Em
20% rabatt på tavlor

ÅLANDS FÄRG & TAPETab
20% RABATT
på gångmattor (bredd 80cm)

GEFOTO Gerhard's Foto Ab
Framkalla
100 st 11x15 digitala bilder för endast 15€

Hasses i Sittkoff
UR & GULD AB
20% RABATT
På ett valfritt smycke
(gäller ej Efva Attling)

JUDYS HANTVERK & INREDNING
-15%
på fantastiskt odlat te

KALMERS SITTKOFF
KÖP 5 BETALA FÖR 2
CD-skivor på våra specialhyllor.
Vi bjuder på de tre billigaste.
Så långt lagret räcker.

KVB textil
15% RABATT
på alla Marimekko tyger

J.LEMBERGS ur & guld
Silversmycken
-20%
Gäller ej Kalevala smycken

LISCO BOK & PAPPER
Köp 3 pocketböcker
BETALA FÖR 2

Madison
15% RABATT
på valfritt par jeans
VERO MODA ONLY JACK & JONES

Back on Track Keramisk textil
10% RABATT
på en valfri Back on Track-produkt
Hela sortimentet både för människa, häst och hund.

Vårmässa Eckerö Hallen
BETALA FÖR 2 GÅ 3
Eckerö Hallen
25-26 april 2009

MÖBEL-City
Sängstommar + gavlar
-15%
Gäller vid ett köptillfälle

SALT KONSTHANTVERK
Sjökvarteret, tel 21 505, www.salt.ax
Kryddsalt i olika blandningar
Köp 2 betala för 1

SANDÅSENS BLOMSTERHÖRNA
20% RABATT
På alla krukor

Seja Saike
PROVA PÅ
yoga första tillfället gratis

TEL. 15 561 SNICKARBYXAN Ålandsvägen 35
- FRITIDSKLÄDER -
Fleece
29,90€

STRIX
makeup & frisör salong
15% RABATT
på valfri behandling

STUDIO HÅRDESIGN
-20%
på Pure Pact ekologiska produkter

SUNDQVISTS RESOR
15%
på dagsresa

TARA
T-shirt/linne
(ord.pris 12,95€)
9,95€

TeleOutiken Mariehamns Telefon Ab
VÄRDE-CHECK
vid köp av dator
50€

Upstate-Tillsyn
www.upstate.ax
Tel: 018-49490
50€ rabatt
första månaden vid teckning av avtal om tillsyn av sommarstuga för minst 4 månader.

WILLIAMS
-10%
på valfri resa

WIRRANS THAI HOUSE / RESTAURANG & CAFÉ
15% rabatt
på valfri måltid i Mariehamn eller Godby.
Gäller två personer.

WIRRANS MINIGOLF
Spela 2 personer betala för 1

ZOO Larken
Natur Cat
klumpande kattsand 22 kg (20lit)
12€/säck (norm. 14,90)

Nya Åland

DEBATT

Orimliga krav från föräldrar

■**Angående Fellmans** ledare den augusti: Vad grundar du det på? Vilken skola har 20 år gamla läroböcker? Du menar inte att kritisera oss, men för guds skull ge oss lite positiv feedback för en gångs skull. Det är så lätt att racka ner på skolan och lärarna och allt svårare att vara den där glada, positiva och ambitiösa läraren. Ofta ställs helt orimliga krav på läraren, allt föräldrarna inte hinner i stort sett. Uppskatta oss lärare, men visa det också!

Vi sätter inte snälla flickor som buffert runt bråkiga killar. Vi har inte 20 år gamla läroböcker. Vi har en sexualundervisning värd sitt namn. Bara som några förslag. Det är inte skolan som behöver utvecklas, det gör vi ändå årligen, det är synsättet Nina Fellman med övriga som behöver förändras.

Gör ett besök i skolan och se hur fel du har, se hur hårt lärarna jobbar för att tillgodose allt och alla samtidigt som de inte ska göra som de alltid har gjort.

Nej, mer uppskattning åt skolan och lärarna!

Lärare

Svar: Jag har fyra barn i åldrarna 9 till 17 år. Under den tid jag haft barn i skolan har jag mött övervägande engagerade, positiva och ambitiösa lärare, men också problem som inte är någon enskild lärares fel. Att diskutera skolan är inte ett privilegium förbehållet lärare. Massor med saker bör förändras, och jag vill absolut vara med och diskutera dem, både som förälder och ledarskribent.

Nina Fellman
chefredaktör
Nya Åland

Är du nöjd med Veikkaus-samarbetet?

■**År 1989** bildades en egen ligaorganisation för den finska seriefotbollen genom att skapa en från det Finska Bollförbundet skild organisation. Organisationen fick som uppgift att administrera den högsta fotbollsserien i Finland. Från år 1992 har vi känt denna serie vid namnet Veikkausliiga, döpt efter huvudsamarbetspartnern Oy Veikkaus Ab.

Veikkausligans mission, den centrala meningen med dess existens, är att öka och utveckla populariteten och intresset för herrarnas klubbfotboll på den högsta serienivån i Finland.

Suomifutiksen kannattajat (anhängare av finländsk fotboll) har fäst sin uppmärksamhet på samarbetet mellan Veikkausliiga och dess huvudsamarbetspartner Oy Veikkaus Ab och vad de olika parterna får ut av samarbetet.

År 2006 fördubblades sponsorsumman som ligan får av Veikkaus, från en halv miljon euro till en miljon euro. Utöver detta får finländsk fotboll betydande stödsummor av den vinst Veikkaus genererar årligen, men över dessa medel bestämmer Undervisningsministeriet och de inkluderas inte i samarbetsavtalet.

Veikkaus informationschef **Ilkka Juva** säger så här i en intervju i Helsingin Sanomat:

–De pengar Veikkausliigan får, går i sin helhet till ligakansliets användning. Till klubbarna ger Veikkaus inte pengar för de ser deras verksamhet för amatörmässig. Det är enbart frågan om sponsorering på företagsekonomiska grunder, vars mening är att öka spelomsättningen på veikkausligamatcher.

Veikkausliigans personalstyrka är internationellt sett stor om man ser till fotbollens popularitet och mängden pengar som rör sig i grenen. I de övriga nordiska länderna är till exempel kansliernas storlek sett till omsättningen och deras personalstyrka på samma nivå eller till och med lägre än det finska ligakansliets, även om det finns stora skillnader i grenens popularitet mellan länderna.

Hela Veikkaus sponsorsumma går alltså till att upprätthålla ligakansliet och dess verksamhet. I alla andra nordiska länder får klubblagen betydande ekonomiskt stöd av ligan. Som jämförelse kan det nämnas att ett flertal av ligans klubbar samlar in en större summa av sina samarbetspartners, än vad Veikkaus ger till hela ligan genom samarbetsavtalet.

Vad innebär då samarbetet med Veikkaus Oy i allmänhet?

■ Klubblagen får knappt något av huvudsponsorns stödpengar.

■ ”Djurgården har pengar att sätta 25 miljoner kronor på nya spelare. När ett allsvenskt lag börjar ligan, så får de vår budget, 700.000-800.000 euro av ett spelbolag, berättar Lyyski. Veikkaus, som stöder den finska ligan är mindre givmild enligt Lyyski:

■ ”Den summa som vi får därifrån går till att täcka andra kostnader. Vi är skyldiga att gå olika kurser och resa till dem. Så det är i stort sett plus-minus-noll vid det skedet, menar Lyyski.”

■Veikkaus får vid matcherna de bästa och mest värdefulla reklamplatserna.

■ Veikkaus kan påverka ligans spelprogram och därför får man inte ett optimalt spelprogram för ligan.

■Veikkaus kunde stoppa tv-avtalet som Viasat erbjöd med att hänvisa till att ligans synlighet skulle begränsas, vilket betyder att Veikkaus kan övervaka vem ligan förhandlar med.

■Veikkaus kan förhindra att andra spelbolag skriver samarbetsavtal med klubbarna (exempelvis Paf).

■För tillfället marknadsför Veikkausliigans kansli Veikkausliigan, alltså i slutändan Veikkaus. Marknadsföring av inhemsk fotboll existerar i princip inte och klubblagen får själva stå för sin synlighet. Marknadsföring av inhemsk fotboll som skulle täcka hela landet finns inte. Här är en stor skillnad jämfört med till exempel ishockeyn.

■Vems fördel jobbar ligakansliet egentligen för? Sin lönebetalares Veikkaus, eller den inhemska fotbollens? I praktiken förhandlar personer, vars lön Veikkaus betalar, om samarbetsavtal med Veikkaus.

Anhängare av den finländska fotbollen vill med denna text ifrågasätta och skapa en öppen diskussion om det nuvarande systemets funktion.

■Hur kan ligan få ett neutralt kansli och hur kan ligan maximera sina inkomster och funktionera självständigt?

■Hur kan huvudsamarbetspartnerns stöd användas till att marknadsföra inhemsk fotboll i hela landet?

■Kan det följande avtalets villkor granskas? Är stödsumman faktiskt i enlighet med ligans nuvarande värde?

■Veikkaus och Bollförbundet har ett avtal som sträcker sig till år 2010. Påverkar Bollförbundets avtal också på Veikkausligans förhandlingsposition och dess förhållande till Veikkaus?

■ Är det ens nödvändigt att hitta en huvudsponsor, eller skulle klubblagen själva kunna samla in en större summa och med dessa insamlade medel administrera ett mindre, effektivare och framförallt ett självständigt ligakansli?

På ligakansliet är man väldigt nöjd med samarbetet med Veikkaus, huvudsamarbetspartnern. Är du?

Med fotbollshälsningar,
Anhängare av finländsk fotboll
(Suomifutiksen kannattajat)

➤ KUNGÖRELSER

Ålands polismyndighet

lediganslår härmed

En ordinarie tjänst som överkonstapel (Avlöningsklass A 20).

Kompetenskrav: Polisunderbefälsexamen eller annan motsvarande utbildning.

Ett moderskapsvikariat som städare i arbetsavtalsförhållande vid polishuset i Mariehamn under tiden 15.9.2009 - 13.7.2010

Löneklass A 10
(1495,64 euro - 1910,08 euro + ålandstillägg)
Arbetstid 38,15 tim. / vecka

Ansökan insändes till Ålands polismyndighet, PB 73, 22101 Mariehamn, med biläggande av sedvanliga ansökningshandlingar.

Ansökningstiderna utgår den 4.9.2009 kl.16.15.

Närmare information om tjänsterna lämnas av Tf. Kommissarie Eva Fellman tfn 018-527162

Mariehamn
den 20.8.2009

Ålands polismyndighet

Telefonkatalogpå nätet
www.nyan.ax

➤ LEDIGA PLATSER

ÅEA

Ålands Elandelslag har 37 anställda och distribuerar el till drygt 14.000 kunder på landsbygden och i skärgården. ÅEA ägs av elförbrukarna och har som huvudsaklig målsättning att leverera el kostnadseffektivt och så avbrottsfritt som möjligt.

ÅEA bygger och underhåller sitt eget elnät.
Vi bygger totalt ca 90 km elledningar per år.
Då en av våra planeringstekniker snart avgår med pension söker vi nu en

Planeringstekniker

Du kommer närmast att ingå i linjestödsteamet på 13 personer, men du samarbetar även med övriga team och externa samarbetspartners. Som planeringstekniker arbetar du med projektering och beredning av nya el-linjer och renoveringar. I arbetet ingår att göra beräkningar, underlag för materialreserveringar, avtal med markägare och projekthandlingar vilket tillsammans ger underlag för byggteamet. Jourtjänstgöring ingår i arbetet.

Såvida du inte redan arbetar som elnätsprojektör eller beredare förutsätter vi att du har teknikereller ingenjörsexamen. Fortbildning inom elkraftteknik är en merit. Du har en modern datakunskap, vill lära dig nya saker och kan arbeta självständigt. Ytterligare nödvändig utbildning kan ordnas.

Frågor riktas till Elnätschef Jan Lindgrén, telefon 39250. Posta ansökan med löneanspråk till Ålands Elandelslag, Godbyvägen 193, AX-22100 MARIEHAMN.

Din ansökan vill vi ha s**enast den 11 september 2009 kl. 16:00.** Märk ansökan ”Planeringstekniker”. Du kan också e-posta ansökan till jan.lindgren@el.ax.

Mer info om Ålands Elandelslag finns på www.el.ax

➤ LEDIGA PLATSER

We are now recruiting to our Mariehamn office a

Security Manager

apply now

The Paf Group is an innovative and rapidly expanding Nordic gaming company. Our mission for more than 40 years has been to create enjoyment and entertainment that enrich people's lives by offering land-based, shipboard and online money games in a safe and socially responsible way. We operate in a dynamic and highly competitive market with the ambition to grow Paf into a leading international gaming entertainment company. In 2008 the Paf Group turned over € 107 million with a profit of € 27 million. The group has over 400 employees in Mariehamn, Helsinki, Stockholm, Tallinn and Madrid.

As a Security Manager your responsibilities and duties will include developing the organization, processes, procedures, methodologies and tools to improve the corporate security level. These by handling the awareness program, setting measures and requirements, involvement both in the strategic and the actual "hands-on" operative documentation and investigation.

Please submit your application via email to job@paf.com by 4th of September 2009. For more information about the position or the company, please visit www.grouppaf.com

paf

➤ ENTREPRENADER

Ålands landskapsregering

PROJEKTERINGS-UPPDRAG

Härmed utbjuds projekteringsuppdrag gällande specialinspektion och upprättande av entreprenadhandlingar för nödvändiga reparationsarbeten på Åvabron i Brändö kommun.

Anbudshandlingar kan hämtas från trafikavdelningens kassa.

Anbud märkta "Anbud Åvabron" skall vara inlämnade i förseglade omslag utan företagsbeteckning till registraturen vid Ålands landskapsregering senast den 17 september 2009 kl 16.15.

Platsförevisning enligt överenskommelse. Närmare uppgifter om entreprenaden lämnar bro- och hamningenjör Ian Bergström per tfn 25145, mobil +3584575267033, e-mail ian.bergstrom@regeringen.ax.

➤ ENTREPRENADER

Ålands landskapsregering

PROJEKTERINGS-UPPDRAG

Härmed utbjuds projekteringsuppdrag gällande specialinspektion och upprättande av entreprenadhandlingar för nödvändiga reparationsarbeten på Vårdöbron i Vårdö kommun.

Anbudshandlingar kan hämtas från trafikavdelningens kassa.

Anbud märkt "Anbud Vårdöbron" skall vara inlämnade i förseglade omslag utan företagsbeteckning till registraturen vid Ålands landskapsregering senast den 17 september 2009 kl 16.15.

Platsförevisning enligt överenskommelse. Närmare uppgifter om entreprenaden lämnar bro- och hamningenjör Ian Bergström per tfn 25145, mobil +3584575267033, e-mail ian.bergstrom@regeringen.ax.

TV-programmet fredag 21 augusti

7.00 Rapport [23228]
7.07 Regionalt [204184686]
7.28–10.30 Gomorron Sverige [333249709]
13.00 Rapport [63889]
13.05 Debatt (R) [4886570] Även 23/8.
13.50–14.20 Med Lilu på disco (R) [768773] Även 27/8.
16.00 Packat & klart sommar [2889] Även 22/8, 23/8.
16.30 Öringfiske jorden runt (R) [9150] Även 23/8, 3/9.
17.00 Rapport [40315]
17.05 Gomorron Sverige [903228]
17.55 Så såg vi sommaren då (R) [3481957] Reportage.
18.00 Friidrott [21686] Direkt. VM. Från Berlin, Tyskland. Kvällspassen med bl a höjdhoppsfinalen herrar, final 200m damer och 400m herrar. Programledare i mixade zonen: Marie Lehmann. Fortsätter i SVT2. Programledare: André Pops, Erica Johansson. Kommentatorer: Jacob Hård, Jonas Karlsson. Expertkommentator: Anders Gärderud.
19.00 Rapport [78976]
19.10 Regionala nyheter [7028773]
19.15 Friidrott [7122976] VM. Från Berlin, Tyskland.
20.30 Rapport [44957]
20.50 Regionala nyheter [1732624]
21.00 Friidrott [34773] Direkt. VM. Från Berlin.
23.00 Pistvakt (R) [1131]
23.30 Sjukan (R) [6042] Del 12 av 12. På Sjukans avdelning för obestämda mag- och hjärtsjukdomar finns tre patienter som verkar trivas oförskämt bra. Även 22/8, 25/8.
0.00 The Blues Brothers [3798087] FILM Amerikanskt drama från 1980. Jake släpps ut ur fängelset och beslutar, tillsammans med brodern Elwood, att samla ihop sitt gamla band som de hade innan Jake hamnade bakom galler. I rollerna: John Belushi, Dan Aykroyd.
2.10 Stressad, rädd och förbannad (R) [6013445]
2.40–10.05 SVT24 [65984984]

18.10 Dom kallar oss artister (R) [74841] Även 22/8.
18.40 Nyhetstecken [2322179] Nyheter på teckenspråk.
18.50 Uutiset [2306131] Finskspråkiga nyheter.
19.00 Friidrott [58624] Direkt. VM.
19.15 Fria mot alla odds (R) [338605] Del 7 av 7. Berlinmuren.
19.40 Lyx (R) [173150]
19.55 Oddasat [8954686] Samiskspråkiga nyheter.
20.00 Kunskap och vetande [5686] Danskt vetenskapsmagasin från 2008. Autopilot är något som man främst förknippar med flygplan, men forskning pågår för att även få fram självkörande bilar. Även 22/8, 23/8, 25/8.
20.30 Friidrott [4957] VM. Från Berlin, Tyskland.
21.00 Giorgio Armani [64082]
21.55 Radiohjälpen – Kronprinsessan Victorias fond (R) [3170537] Reportage. Kronprinsessan Victorias fond bidrar till verksamheter riktade till barn och ungdomar med funktionsnedsättningar och kroniska sjukdomar.
22.00 Aktuellt [76082]
22.25 Regionala nyheter [3753792]
22.30 Säsongstart: Trädgårdsfredag [7421] Svensk trädgårdsserie från 2009. Del 1 av 12. Pernilla Månsson Colt och Gustav Mandelmann ger tips för en enkel och naturlig trädgård. Även 23/8, 24/8.
23.00 Sportnytt [57518]
23.15 Regionala nyheter [3017112]
23.25 Rapport [2201353]
23.30 Danska mord [15315] Dansk kriminalhistorisk dokumentär från 2008. Del 3. Vackra Carola. Även 22/8.
0.05 Seriestart: Berlin Alexanderplatz (R) [3071667]
1.30 Murphy Brown [2065759] Även 22/8.
1.55 Sugar rush (R) [6966754]
2.20–2.50 Svenska dialektmysterier (R) [2615735] Även 23/8.

7.30 Montel Williams show [2687711]
8.25 Just shoot me [4315334]
8.55–9.50 Top model 3 (R) [3922119]
10.40 Rachael Ray [2720773]
11.30 Våra bästa år [7989222]
12.20 Sjukhuset [974082]
12.50 Sjukhuset [311599]
13.20 Project runway (R) [432841]
14.15 Oprah Winfrey show [118624]
15.10 Extreme home makeover [5762247]
16.05 The Tyra Banks show [9309773]
17.00 Top model 3 [367228]
18.00 Project runway [361044] Amerikansk realityserie från 2004. Del 12 av 12.
19.00 Bones (R) [497808] Amerikansk dramaserie från 2007. Del 2 av 25. När en mamma dödas av en bomb som placerats i hennes minivan, avslöjas hennes hemliga förflutna. men allt är inte vad det ser ut att vara.
20.00 Navy CIS (R) [486792] Amerikansk dramaserie från 2008. Del 16 av 25. Ett av Tonys gamla fall öppnas igen, och han byter med Gibbs för att äntligen kunna lösa det.
21.00 Rebound [9520911] FILM Amerikansk komedi från 2005. Tränaren Roy var en gång i tiden collegebasketens största geni, men på senare tid har han börjat fokusera på belöningarna istället för på nästa match. I rollerna: Martin Lawrence, Wendy Raquel Robinson, Breckin Meyer. Regi: Steve Carr.
22.40 My name is Earl [8769063]
23.10 My name is Earl [8748570]
23.40 Burn notice [208060]
0.30 Batman – återkomsten [85888377] FILM Amerikansk action från 1992. I-rollerna: Michael Keaton, Danny DeVito.
2.40 Barbershop [7529464] FILM Amerikansk komedi från 2002. I rollerna: Ice Cube, Anthony Anderson.
4.25–5.50 Glöm Paris [49578025] FILM Amerikansk romantisk komedi från 1995. I rollerna: Billy Crystal, Debra Winger.

6.50 Nyhetsmorgon [40759976]
10.55 Doctors [9644315]
11.50 Tillbaka till Aidensfield [1955228]
12.55 Antikdeckarna [2449599]
14.00–14.25 Trav: Dagens rätt [375353]
15.35 Små i stora världen [5443150]
16.00 Bonde söker fru (R) [2863518]
16.55 That '70s show (R) [9423570]
17.25 That '70s show (R)
18.10 Polisstyrkan [421841]
18.50 Dagens flex [849063]
19.05 Veterinärer i Afrika (R) [5688529] Brittisk dokumentärserie från 2006. Del 6 av 8. Familjen är på ett specialuppdrag i Namibia där de ska sätta en gps på en stor elefant. Emma hjälper en gepard som har en rutten tand.
19.20 Keno [380995]
19.30 Veterinärer i Afrika (R)
19.45 Väderkanalen [228860]
20.00 Nyheterna [750334]
20.10 Ekonominyheterna
20.15 Lokala nyheter [1176112]
20.20 Lokalt väder [1108711]
20.25 Vädret [1105624]
20.30 Postkodmiljonären
21.00 Bröstsim & gubbsjuka (R) [511651] Svensk buskis från 1999. Handlingen utspelar sig i Falkenberg, hemma hos grosshandlare Thor Modín och dotter Tutta Modín.
23.00 TV4Nyheterna, Sporten och vädret [836353]
23.25 Tyst vittne [3792179] Brittiskt kriminalserie från 2008. Del 2 av 6. Holly Fran som verkar mer intresserad av den mediehysteri Harrys senaste fall fått än över patologi. Men när Holly hittas mördad tar fallet en ny vändning.
1.35 Veronica Guerin [6142667] FILM Amerikanskt drama från 2003. I rollerna: Cate Blanchett, Gerard McSorley.
3.35 Uppdraget [4814396] FILM Amerikansk familjefilm från 2006. I rollerna: Luke Wilson, Logan Lerman.
5.10–7.00 Dickie Roberts [2993193] FILM Amerikansk komedi från 2003. I rollerna: David Spade, Doris Roberts.

6.00–10.00 Godmorgon med A-laget A-laget – lite bättre väder. God morgon tillsammans med Petski, Magnus och Carina.
16.10 Tintin: Koks i lasten 2/2 Del 31 av 39. Baserad på den belgiske tecknaren Hergés serieböcker om Tintins och hans trogna hund Milous världsomspännande äventyr. Svenska röster.
16.37 Hill street blues (R) Skönheterna från St Mary. Legendarisk polisserie,
17.25 Obs Aktualiteter.
17.55 TV-nytt
18.00 BUU-klubben Lisa: Dansfesten. Kasper del 4/5: Kasper börjar jobba. Snigelspelen: Herr Kålblads medalj. Panikkonstnären.
18.30 Livet enligt Rosa Del 11 av 12. Rosa, 13 år, åker till pappa på Åland för att hämta sig från sin hjärtesorg och blir plötsligt storasyster under dramatiska omständigheter.
19.00 Nobelpristagaren Doris Lessing Författaren Doris Lessing är skarpögd, frispråkig och går sin egen väg. I kvällens porträtt av nobelpristagare i litteratur år 2007 möter vi tre generationer Lessing och träffar för första gången Doris Lessings dotter och dotterdotter i Kapstaden.
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Damelvan Damfotbollen i Finland från starten till EM-året 2009.
21.00 Brottet Dansk kriminalserie från 2007. Del 11 av 20. Vem mördade Nanna Birk Larsen?
22.00 TV-nytt
22.10 Dok: Hålligång i Håkansböle Eleverna i Vanda skolor representerar drygt hundra nationaliteter. Den libanesiskfödde Jean Bitar spelade in dem i över ett års tid. Regi: Jean Bitar, 2006.
23.00–23.45 Eftersnack

ÅLANDSKANALEN

Kl 18:30, 19:30, 21:30, 22:30, 23:30

Sommar studio

Sommar-tv med Åland24

19:00-19:30
Porträtt: Janne Holmén
Mats från tvm.ax har träffat nyblivne "pensionären" Janne Holmén i hans föräldrars hem i Ingby, Jomala. Janne berättar om sin fantastiska karriär som löpare.

Talmannen om tunneln
Talman Roger Nordlund förklarar varför han lagt sig i lokalpolitiken och frågan om en tunnel till Föglö. Mats intervjuar.

Programmen kan även ses på;
www.tvm.ax

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
6.45–10.00 Gomorron. Med Leif Sundberg. **6.50** Betraktelse. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Musikpaletten. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. **10.00–14.00** Mittpådan. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **11.45** Läshörnan. **12.00** Aktuellt. **12.10** Evenemangstips. **12.15** Kulturen. **12.30** Sagostunden. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Fredag med Tom. Med Tom Wiklund. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Firarmix. Med Alfons Röblom. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Firarmix fortsätter. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland idag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Tony Wikström. **17.00** Ålandsnytt med sportnyheter. Sänds även kl. 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Sänds även kl. 20:00. **18.06** Musik. **18.15** Evenemangstips. Repris. **18.20** Musik. **18.30** Gäst i Gomorron-studion. Repris från Gomorron. **18.40** Musik. **19.00** Ålandsnytt. Repris från kl. 17:00. **19.10** Åland idag. Från kl. 16:15 – 17:00. **20.00** Ålandsnytt. **20.03** Sportnyheter. **20.15** Åland idag. **20.40** Läshörnan. **20.55–21.00** Betraktelse.

Farsartat bröllop
Stefan Gerhardsson och **Krister Claesson** spelar vännerna Thor Modin och Åke Söderbladh i "Bröstsim och gubbsjuka", en historia om ett bröllop med komplikationer. **TV4 21.00**

Se det med egna ögon
www.24.ax

6.25 Ettans morgon-tv [59153131]
9.30 Emilie [6528686]
10.20 Drömbyn [5979150] Norges första SOS-barnby ska snart öppnas i Bergen.
10.50 Nationallandskap: Koli [8510808]
11.00 Tv-nyheter [40957]
11.05 YLE News [4134179]
11.10 Systerkärlek (R) [8490570] Del 1 av 8. George gifter sig och lämnar veterinärstationen till sina döttrar.
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [87266]
13.00 Tv-nyheter [58957]
13.05 Historia: Egyptens försvunna stad [318976]
14.00 Drömmarnas hotell [67402]
15.00 Tv-nyheter [24315]
15.05 Doktor Finlay [5317860]
16.00 Sjukhuset i Holby City [36518]
17.00 Tv-nyheter [38570]
17.08 Systerkärlek [300586650] Del 2 av 8. Sarahs första dag som veterinär går trögt. Den karga sanningen om utrustningsnivån på veterinärstationen avslöjas och Sarah kastar handskarna.

18.00 Tv-nyheter och väder [71624]
18.20 Vårt sommarparadis utomlands [692841]
18.55 Miss Marple: Nemesis [1004529]
20.30 Tv-nyheter och väder [27266]
20.55 Sportrutan [8803112]
21.00 A-zoom [228]
21.30 Kulturrådet: Konstens natt [86599] Diktrådet är tillbaka i rutan med en recessionskarneval. I en direktsändning från Konstens natt i Helsingfors reklameras dikter om recessionen.
22.30 Ta mina ögon [1293082] FILM Spanskt drama från 2003. En känsloväckande skildring av en kvinna som lever i ett våldsamt äktenskap. I rollerna: Laia Marull, Luis Tosar, Candela Peña. Regi: Iciar Bollain.
0.15 Garva här! [71938] Del 24 av 24. Vi sätter fart på tillvaron en gång till med kvinnokrafter.
0.39 Nyhetsfönster [463274209]
4.00–8.00 Nyhetsfönster [87468025]

6.00 Tellus-frågesport [4304421]
6.50 Lilla tvåan [95556711]
9.40 Svampskolan [1247860] Del 14. Vanlig blodriska. Burgare med rågbröd och blodriskor.
9.45 Svampskolan [5124570]
9.55 VM i friidrott [49874709]
14.15 På riskgränsen: Uthållighet som utmaning [3774518] Kan en lekman hålla ut som medlem av ett lag i en häftig uthållighetskamp? I dag går 53-årige Johnny från Storbritannien med i en cykeltävling genom USA. Laget tänker trampa nästan 5 000 km på fem dagar.
15.05 Fotboll, fotboll [4262841]
15.20 Hästgården Heartland [746976]
16.00 På gräsrotsnivå [55773]
16.10 Lilla huset på prärien [6858686]
17.00 Nicke Nyfiken [66228]
17.23 Lilla tvåan [300557044]
18.00 VM i friidrott [79537] Löpning, mellanheat samt kval, bl a spjut för herrar. Finalgrenar: höjdhopp och 400 m för herrar samt diskus och 200 m för damer. Refereras på svenska av Leif Lampenius och Danny Lindqvist.

18.50–18.53 Tv-nyheter [9188808]
19.00–22.43 VM i friidrott [10950421] Löpning, mellanheat samt kval, bl a spjut för herrar. Finalgrenar: höjdhopp och 400 m för herrar samt diskus och 200 m för damer. Refereras på svenska.
22.45 Den hårda lagen [5893266] En kvinnlig polis som infiltrerat en knarkliga blir mördad, när hennes verkliga identitet avslöjas i en tidningsartikel.
23.30 Eurodeckare: Bella Block [7112247] Fria som vargar. Bella ska reda ut mordet på en sjukskötare. Är förövaren en seriemördare som rymt från sinnessjukhuset och som Bella för flera år sedan fick bakom lås och bom?
1.08 Tellus-frågesport [308457984]
2.00 Frågespel [8430006]
3.00 Dolt ord [8434822]
4.00 Sudoku [8347342]
5.00–6.00 Dolt ord [8421358]

5.30 Väder [2785266]
6.05 Studio55 (R) [5939042]
6.25 God morgon Finland [45853518]
9.10 Studio55 [7632957]
9.35 Vad ska vi äta idag? [6782792]
9.40 Känslor och dofter [3843150]
10.25 Semesterpengar [5660353]
10.35 Kärlekens anatomi [6702334]
11.25 Köpkanalen [8937599]
12.25 Astro-tv [245082]
12.55 Sommarcaféet [2319044]
13.45 Godmorgon Finlands bästa bitar [993402]
14.10 Nigel Marven på polcirkeln [2866792] Våren kommer.
15.00 Vad ska vi äta idag? [377024]
15.05 Dolda liv [5414421]
15.30 Dolda liv [570605]
16.00 Livet väntar [443228]
16.25 Semesterpengar [366334]
16.50 Läkarna [7515860]
17.40 EastEnders [307957]
18.15 EastEnders [310421]
18.50 Vad ska vi äta idag? [9025082]
19.00 Sjuans nyheter [479957]
19.20 Dagens väder [632860]
19.30 Unikt [686605]

20.00 Bästa bantaren [750889]
21.00 Bästa bantaren [309179] Amerikansk dokusåpa. där 18 personer försöker banta och lära sig leva ett hälsosammare liv samt tävlar om 250 000 dollar.
22.00 Tians nyheter [827570]
22.15 Dagens väder [4147889]
22.20 Resultatrutan [8948518]
22.30 Formel 1: Extra [843518]
22.40 Månadens bästa sekunder [4150353]
22.45–0.30 Supernollan [6500686] FILM Amerikansk komedi från 1979. En komedi om en man som har växt upp hos en svart familj och lämnar det fattiga hemmet för att erövra världen. I rollerna: Steve Martin, Bernadette Peters, Catlin Adams. Regi: Carl Reiner.
0.35 Förnimmelse av mord [5182938] En objuden nattgäst. En serie om nedlagda mordfall och andra brott som man nu försöker lösa med hjälp av medier.
1.30 Semesterpengar [6540803]
2.30–6.00 Den rätta [52063174]

Nyankortsvinnare:
Jesper Eliasson Godby
Vinner en Casinolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Krönika / Linnea Tillema

Ingen äger någon

Man kommer på att man vill lyfta på benet och pissa på dem, fastän det är flera minuter eller år för sent, fastän tillfället förflytt och passerat, fastän man ändå aldrig hade vågat. Man kommer på att man visst vågar. Så jag minns:

En sommardans då jag var tolv år. Jag hade klättrat upp i en ribbstol inne i danslokalen och kikade på alla gifta, foxtrotdansande par, som vinglade runt i seglarskor och vinandedräkter. Jag var kär och spanade efter en viss person. Jag hade tajta jeans på mig, stolt över ett par lår som började bli mjuka. Ville liksom bli sedd. Av en viss person. Plötsligt upptäckte jag att två farbröder stod svajande nedanför mig och stirrade i riktning uppåt. På mig. Det var helt fel och blev sedan ännu mer fel: Den ene placerade handen på mitt jeanstygslår och knådade det med sina grova, håriga händer. Sedan tittade han på sin kompis och de flinade i samförstånd, slickade varandras mungipor likt hungriga vargar. Jag sparkade rakt ut i ren förvåning.

Fyra somrar senare var jag och tio jämnåriga värvade i kriget mot ogräs vid Mariehamns stads parkförvaltning. De flesta av sommarjobbarna var gjorda av flickkött och det skulle visa sig vara omöjligt att dölja: inte ens det största och lerigaste regnstället erbjöd något skydd. Då barbringade gubbar med hängbröst kom och frågade om vi ville följa med dem ut och tälta, satte vi sparrissoppan i halsen: förödmjukade och fulla i skratt på samma gång. Då vi, trots julihettan, förbjöds att arbeta i shorts och bikini, invände vi frustrerat: ”Killarna kör ju gräsklippare utan t-shirt!”. Men vi fick bara ett: ”Ni skulle utgöra trafikfaror. Och karlarna kan inte koncentrera sig på jobbet om ni går klädda sådär” till svar. Det var allvar, utklätt till skämt.

Det där var samma sommar som jag hade rollen som prostinna i Teater Kulings uppsättning av Emil i Lönneberga. Föreställningarna på kvällarna och det dagliga umgänget med maskrosrötter och svinmålla gjorde mig utsliten. Under en av lunchpauserna sträckte jag ut mig på en bänk inne i personalrummet för att vila. Männen åt, jag hörde deras tuggande, hummande och tidningsprasslande. Och jag hörde någons lustigheter: ”Undrar vad prosten gjorde med prostinnan i natt, då hon är så där trött?”. Skratten de försökte svälja ner. Jag låtsades att jag sov, men något vände sig i mig, jag tror det var skam.

Ja den där skammen i att bli utstirrad. En alldeles för sen kväll för några veckor sedan befann jag mig i en orolig stadsdel i Berlin. Ängsligt stod jag och väntade på grön gubbe, ensam. Plötsligt kom två killar glidande. Det såg ut som om de nyss lagt ifrån sig tyngderna på gymmet: svettiga brottarlinnen, tribaltatueringar. De ställde sig några meter ifrån mig, lade sina biffiga armar i kors och började glo, girigt och iskallt. Jag skruvade på mig då deras ögon åkte hiss uppifrån och ner, nerifrån och upp. Jag drog i klänningen, den var väldigt kort. Varför tog jag på mig en så jävla kort klänning? Det kändes som att minsta rörelse kunde tolkas som en sexuell invit. Jag var rädd och skämdes, med ens hade jag blivit hunden Lady: svansen mellan benen, tårfyllda ögon och karaktärslösa cockerspanielöron.

Men så tänkte jag upprört att det där respektlösa stirrandet inte är något annat än en självgod maktutövning. Stirrar gör man på det man anser sig stå över - det man tycker sig äga och ha rätt till, det som berövats kontrollen: kanariefågeln i bur, hjorthuvudet på väggen, pattarna i porrkalendern.

Jag blev plötsligt rasande. Jag var en hund som ville pissa på dem, återställa maktbalansen, markera vad som är mitt eget och ingen annans. Mitt revir, min kropp, min självrespekt. I brist på urin gav jag dem mitt längsta och argaste finger. Sedan sprang jag mot rött (!). De blev galna och följde efter. Men jag var snabbare, försvann strax utom synhåll.

För mina ben lyder bara mig. De är mina.

Producentenhet i Alandica vore bra stöd för kulturlivet

■**Ännu** uppfylld av mezzosopranen **Anne-Sofie von Otters** fantastiska konsert i Kulturföreningen Katrinas regi i tisdags, vill jag kommentera den pågående debatten kring kulturen i Alandica.

Mycket av de politiska diskussionerna kring ”KK-huset” då det begav sig handlade om kostnaderna, driften och försäljningen av Hotell Arkipelag. Väldigt lite tid och tanke ägnades åt innehållet i huset. Nu är huset på plats och många har redan fått flera härliga kulturupplevelser till livs.

Jag vet vilken enorm ansträngning det är för enskilda personer och ideella föreningar att producera uppsättningar som Joel, konsertserier och festivaler. Det är egentligt helt fantastiskt att det går! Som publik kan man bara lyfta på hatten och vara tacksam över den starka vilja, det mod och kraft som finns i vårt samhälle. Frågan är om det i ett längre perspektiv är rimligt och hållbart att kulturproduktionen i Alandica ska skötas av ideella krafter. Svaret på den frågan beror på vad man politiskt vill med kulturens utveckling, det beror också på vilken ambitionsnivå man har.

På mitt initiativ tillsatte landskapsregeringen 2007 en utredning med fokus på innehåll och produktion i Alandica. Arbetet leddes av **Rosi Djupsund** och hade representanter från flera kulturgrenar. Deras uppdrag var att ”utarbeta förslag till ett mångsidigt, regelbundet, högkvalitativt kulturutbud som gynnar det åländska kulturlivets utveckling och som tillvaratar Alandicas potential som kulturhus”.

Djupsund-kommittén slutförde sitt arbete våren 2008 och deras förslag var att ett programråd bör inrättas som i sin tur anställer en verksamhetsledare vars uppdrag är att vidareutveckla en organisationsmodell för kulturverksamheten i Alandica.

Denna skulle jobba sida vid sida med driftsbolaget och verka för att det uppstår ömsesidig nytta och synergi mellan kultur och kongress-delen. Denna kulturenhet skulle fungera som bas för kulturproduktionen och sköta flera av de funktioner som idag är aningen bristfälliga och som alla fria föreningar och producenter behöver hjälp och stöd med.

För att få större legitimitet för politiska beslut att satsa på en kulturenhet i Alandica även med en viss del offentliga medel bör man göra det som Djupsund-kommittén också föreslår, nämligen utreda kulturens ekonomiska effekter.

Vi vet att många reser till Åland för att ta del av kultur då utbudet är unikt och av hög kvalitet, exempelvis kammarmusikserien Katrina, litteraturdagarna, filmfestivalen VERA med flera. Det vore intressant att veta hur mycket pengar kulturresenärer bidrar med i dagsläget. Utöver det finns det åtskilligt att göra när det gäller att utveckla paketeringen och försäljningen av kulturresor till Åland.

Camilla Gunell (S)

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■■ Tjejer med tandställning är snygga! **040.**

■■ Gäller inte decibel-reglerna Paf Open? De stör mig med sitt gastande i Österns. **040.**

■■ Iris ser bra! Glasklart. **050.**

■■ Finns det inga svamp/bärplockare här på denna holme som kan visa lite respekt för oss jägare som vill sitta ifred 3 ynka timmar? **0457.**

■■ Såg i tidningen att 3 personer kört så fort att dom miste körkortet ! Ha ha ha! Vi som kör 70 på 90-område är kloka! Vi kör efter hur väglag och sikt är! Att stressa fram i höga hastigheter lönas inte! Stackare ni som startar hemifrån för sent! Jag tycker att alla ska köra 10 under högsta tillåtna hastighet! Då kan man kanske rädda sej själv och andra från invaliditet eller från för tidig död! Så skärp er ni som tycker att alla ska köra 90 eller över 90 på högsta tillåtna 90-hastighet!. Det har varit omogna mess om att man tvingas att göra farliga omkörningar på grund av att det körs till exempel 70 på 90-väg, Det är aldrig tvunget att köra om någon om man bara startar i tid! Man måste lära sig att det kan finnas vettiga trafikanter på vägen som kör förnuftigt och att det kan vara traktorer och annat på vägen. Du bör lära dej att du inte bestämmer trafikhastigheten ensam. **Jag tänker fortsätta köra 60-70 på 90 vägar.**

ENGÅNGSERBJUDANDE
Använd kupongen du fick hem med Nyankortet
LISCO BOK & PAPPER
Köp 3 pocketböcker BETALA FÖR 2
Erbjudandet gäller t.o.m. 31.1.2010
Nyankortet -sätter guldkant på ti

■■ Ni som stressmotionerar, sover för lite, äter en massa vitaminer och preparat, läser allt om hälsa, tror ni på allvar att ni mår bra om 30-40 år? Har dagens pigga 70-100 åringar levt på det sättet? **040.**

■■ Göteborgarna är sääå stolta över Biskopsgården. **0457.**

■■ Vilken dålig trafiklösning vid skolorna i Jomala, cykelväg över infarten till skolorna. Inget övergångsställe, ingen varningsskylt och ingen sikt. Livsfarligt! **0457.**

■■ Haje e bäst! **040.**

■■ Vill du höra Svante Henryson igen? Han och Mikko-Ville Luolajan-Mikkola spelar i 24 Strings på Alandica den 9.10. **Glädje i musiken...**

■■ Kan man studera fast man är på jobb? H **iaktagaren med lön!**

■■ Jag vart förvånad när jag läste Johan Dahlmans kolumn i Tidningen Åland 18.08-09. Jag har aldrig förut hört talas om att det undertecknats listor mot ”Godbygolfen”. Skulle vara intressant att veta om det ligger fakta bakom det här uttalandet. Däremot fanns de listor *mot markbyte* och *mot golfinfart via gibbölevägen*. Jag hoppas J. Dahlman kan bevisa sitt uttalande. Det är ju så att vill man vara en betrodd skribent, så vågar man stå för vad man skrivit. Hälsar **Undrande.**

■■ Till R! Vi träffades på Arken och hade en hel del intressanta diskussioner. Jag tycker att du verkar intressant och skulle gärna vilja träffa dig igen och lära känna dig bättre ;-) Hoppas du hör av dig. **Mp**

■■ Ingen förvånas väl längre över att alla offentliga byggen alltid blir dyrare än det sagts från början, men man reagerar på att myglet numera är så öppet och fräckt. Men det är ju inte så långt till nästa val... **0457**

■■ 1 % mjölk? Vad består resten av innehållet i tetran av då? **M.**

■■ Tja, vad säjer man på ren ålandska? Att det var någon som uppenbart hade fel i huvve som drog iväg längs med Emkarbyvägen på MC just, torsdag kl 15.45. Hoppas att du hade tur och inte dödade någon. **Promenanten**.

■■ Vad gör indianerna här? **040.**

■■ Dagens största ris till den som stal mina skor första skoldagen. Inte kul att gå hem utan. Har du nåt samvete så lämna dom där du stal dom. :-(**040.**

Dagens MMS-bild

Världens största glasfiberbåt ligger i Helsingfors den här veckan. **0457.**

Guy Smeds lyckades fotografera dessa gatumusikanter på Torggatan i Mariehamn i tisdags. Yakumbé från Stockholm var på besök.

HÄLGE

ZITS

> Samtidigt som informationsflödet från nya medier ökar finns det ett allt större behov av att vid skolorna börja satsa på att lära ut konsten att läsa kritiskt.
>
> **KRISTIINA VOLMARI I DOKTORSAVHANDLING, CITERAD I ÖSTERBOTTENS TIDNING**

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Mitt i allt Nina Fellman

Hon eller han allt svårare fråga

Caster Semenya. Så heter en 18-årig tjej från Sydafrika. Hon vann 800 metersfinalen i VM i Berlin, överlägset.

En del säger att hon är en karl. Testning pågår. Det sägs att man genomfört en så kallad okulär besiktning och konstaterat att hon är en hon. Blodprover har tagits, kromosomer kollats.

Caster ser i stort sett ut som en vältränad kille. Det vill säga, hon har muskler som en karl, axlar som en karl, mörk röst som en karl. Hon har inga tuttar. Och hon springer som en vind.

Internationella olympiska kommittén har tagit fram riktlinjer för hur man i idrottsliga sammanhang ska bedöma kön. Där har man frångått kromosombestämning som slutgiltigt argument, eftersom man konstaterat att det finns kvinnor som har Y-kromosomer. Enligt Biologi A1 har kvinnor två X-kromosomer och män en X- och en Y-kromosom.

Nu visar det sig att det i sällsynta fall finns kvinnor med Y-kromosomer, och att det som avgör mer handlar om könsidentitet, uppfostran och hormoner. Mycket testosteron eller känslighet för testosteron ger ”manliga” egenskaper, och kan vara en idrottslig fördel.

Inte vet jag vad som är rätt och fel när det gäller att kategorisera idrottare så att de kan tävla på lika grunder, men jag tycker att det är fantastiskt och befriande att det visar sig vara så svårt att på bestämda grunder fastställa kön.

Varje gång man försöker visar det sig att det finns undantag, undflyende gränser som hela tiden överskrids, gränsland där människor i alla tider rört sig.

En kvinna kan vara en karl i kvinnokläder. En man kan vara en en tjej som känner sig som en homosexuell kille.

Ju mer osäkerhet som råder i gränslandet, desto större frihet för oss alla att vara precis det vi är, utan att begränsas av vad vid förväntas göra, hur vi förväntas se ut, vilka vi förväntas attraheras av eller vad vi tros klara av.

Det fanns en tid, i modern tid, då det var kriminellt att älska någon av sitt eget kön. I dag är det inte ens riktigt säkert hur många kön det finns, eller om det spelar någon roll vad man bestämmer sig för att vara eller om man kanske kan vara olika kön under olika perioder i sitt liv.

Revolutionen väntar precis bakom hörnet, och tänk så mycket vi kan bli då.

Go Caster.

Mycket röster. Det vill vi ha i val, betydligt fler än det brukar bli. Däremot är det mindre intressant att rösterna sprids på så många kandidater att väljarna börjar ifrågasätta legitimiteten hos de invalda. Med få röster per kandidat kan det bli så. Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

I val är kvantitet inte alltid kvalitet

Hur många kandidater är det rimligt att ställa upp i ett lagtings- respektive kommunalval?

En majoritet i stadsstyrelsen anser, inte helt utan orsak, att antalet i dag är för stort.

I dag får ett parti eller en valmansförening ställa upp maximalt 90 kandidater i lagtingsvalet och tre gånger antalet ledamöter i fullmäktige i kommunalvalet.

En parlamentarisk kommitté har tittat på bland annat detta och ansett att antalet skall bibehållas. Enligt kommitténs ordförande **Folke Sjölund** (Lib) har man valt lösningar, som har brett stöd i lagtinget, där det inte finns majoritet för att minska antalet kandidater.

I stadsstyrelsen däremot finns det. Landskapet ville ha stadens syn på saken och såväl de frisinnade som socialdemokraterna med **Johan Ehn** (Fs) och **Barbro Sundback** (S) i spetsen anser att 60 kandidater räcker i lagtingsvalet. I kommunalvalet stöder man det dubbla antalet kandidater i förhållande till antalet fullmäktige. I Mariehamn skulle det betyda 56 kandidater mot dagens 81 per parti och på Sottunga 18 mot dagens 27.

Omröstningen i stadsstyrelsen förra veckan följde möjligen linjen opposition – majoritet, sett ur landskapssynvinkel (i Mariehamn är lagtingsoppositionen i majoritet). Mariehamn vill alltså ha färre kandidater i val, men i lagtinget lär inte den linjen gå igenom. Tyvärr.

Varför tyvärr? Är det inte bra om så breda lager som möjligt aktiveras i ett val? Och vad är väl mer aktivt än att ställa upp som kandidat!

Om hela Ålands myndiga befolkning skulle kandidera så skulle valdeltagandet möjligen bli högre än i dag. Men skulle folk då ha en aning om vad de röstar på? Vi skulle få mängder av kandidater som samlar 1 – 5 röster, som sedan går vidare till röstdragarna.

Så är det redan i dag.

Faktum är att det inte finns behov av så många kandidater. Det finns inte så många som vill ställa upp. Om de sex partierna i lagtinget ställde upp 90 kandidater var så skulle det bli 540 kandidater. I senaste val var de 245. Och då handlade det inte om 245 som hade utsetts efter hård gallring, utan om folk som med lock och pock hade fåtts att kandidera.

Om sex partier i Mariehamn ställer upp 81 kandidater var, tre gånger antalet i fullmäktige, så blir det 481 kandidater som kämpar om de 27 platserna. Verkar det rimligt?

Det kanske inte bara handlar om opposition mot majoritetsblock i Mariehamn. Det kan också handla om små partier mot stora. Centern och liberalerna, som vill ha kvar nuvarande antal kandidater, kan få ihop rätt många på sina listor. Möjligen slår man någon gång i taket om det sänks.

De små partierna lär knappast ha problem med att hålla sig under 60 kandidater var i lagtingsvalet och dubbla fullmäktigeantalet i kommunalvalet.

Många kandidater är inte farligt i sig, men det blir – det är – väldigt spretigt. Alla blommor skall få blomma, men när man ställer upp på samma lista så förväntas man stå för vissa värderingar. Det handlar om konsumentupplysning, och då är spretighet inte det bästa.

Plus att det blir mycket mer byråkrati kring valet. Demokratin skall för all del inte begränsas av att systemet kostar, men om det dessutom inte smakar så är frågan om det är värt priset.

Apropå byråkrati så har kommittén kommit med ett riktigt bra förslag. Man vill att partierna skall kunna ställa upp kandidater också i kommunerna. I dag krävs valmansföreningar i kommunalvalet. Det betyder att varje kandidat skall stödas av minst tio namn, vilket i sin tur betyder att mycket tid läggs ner på att dels samla in namn, dels få valmansföreningarna registrerade och listorna godkända.

Att man har det så i kommunerna beror antagligen på att partipolitiken inte har slagit igenom fullt ut i kommunerna. Det kommer den att göra, på gott och ont, om partierna får rätt att nominera kandidater. Men möjligheten att ställas upp av en valmansförening finns kvar för dem som av olika anledningar inte vill ha partistämpel.

Och så vill kommittén att valfinansieringen på något sätt skall redovisas. Med tanke på det spektakel men den här sommaren har haft på rikssidan om just valfinansiering så finns det all orsak. Det är sannolikt inte några stora belopp i omlopp inför valen på Åland, möjligen med ett frågetecken för Ålands framtid senast, men enligt ordstävet är det bättre att stämma i bäcken än i ån. Så det är bara att sätta igång.

KOMMENTERA LEDAREN PÅ
nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2008:
7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.2.2009
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal ..... 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publicerings-dag	Efter text & mindre annonser		Annonser större än 600 mm		Färg-annonser	
Månd	fre	kl 12	tor	kl 14	tor	kl 14
Tisd	mån	kl 12	fre	kl 14	fre	kl 14
Onsd	tis	kl 12	må	kl 14	må	kl 14
Torsd	ons	kl 12	tis	kl 14	tis	kl 14
Fred	tor	kl 12	ons	kl 14	ons	kl 14
Lörd	tor	kl 14	tor	kl 12	tor	kl 12

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. **5,05** €+lsa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket.
© lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN	ÅBO	M:HAMN
02.55 L	07.00/08.15	13.35
13.45	19.15/20.15	00.40 L
M:HAMN	H:FORS	M:HAMN
23.55	09.55/17.00	04.15

M:HAMN	STOCKHOLM	M:HAMN
04.25	09.30 /17.00	23.45
13.45	18.15 /19.30	02.50 L
00.45 L	06.10 /07.10	13.35

L = Långnäs

Transport till/från Mariehamn–Långnäs skall förbeställas
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck./bilj.försäljn. ej kan garanteras

www.tallinksilja.fi
SILJA LINE
Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00–21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid Ins/msa)

TALLINK
Check-in senast 30 min. före avgång

Sthlm - Mariehamn - Tallinn		
17.45 – 00.50	→	01.00 – 10.00
10.00 – 05.00	←	04.50 – 18.00

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552
(1,64 €/besvarat samtal + alltid Ins/msa)

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 30.8.2009

MARIEHAMN–KAPELLSKÄR alla dagar

M:hamn		Kapellskär	Stockholm		Fartyg
07.30	▶	08.30	ca	10.00	Rosella
12.45	▶	14.00	ca	15.30	Rosella
18.30	▶	19.30	ca	21.00	Rosella
12.00	◀	09.00		07.10	Rosella
18.00	◀	15.00		13.10	Rosella
23.00	◀	20.00		18.10	Rosella

Buss Sto–Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap–Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.
Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland–Stockholm dagligen

ÅLAND			STOCKHOLM
01.10	L	▶	06.30
04.35	M	▶	09.40
09.55	M	▶	15.30
14.25	M	▶	18.55
14.10	M	◀	07.45
23.35	M	◀	16.45
07.45	M	◀	18.00
03.20	L	◀	20.10

Åland–Finland dagligen

ÅLAND			ÅBO/H:FORS	
03.30	L	▶	07.35	Åbo
14.25	M	▶	19.50	Åbo
23.45	M	▶	10.00	Hel
14.10	M	◀	08.45	Åbo
01.00	L	◀	21.00	Åbo
04.25	M	◀	17.30	Hel

M= Mariehamn L = Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ordinarie avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE Storagatan 2, tel 260 11, bokn 262 11 www.vikingline.ax

Turlista 1/5–30/8 2009 (lokala tider)

Från Eckerö	Alla dagar	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00	20.00

Nytt biljettsystem!
Förhandsboka bilplats för snabb incheckning.

Buss: Till Stockholm **Cityterminalen** vid alla båtankomster. Från Stockholm **Cityterminalen 2 timmar och 15 minuter** före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning: tel. 28300, växel 28000
Grisslehamn tel. 0175-258 00
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

	M:hamn		Sthlm
Alla dagar	10:00	→	15:45
	Sthlm		M:hamn
Sönd-Onsd	18:00	→	02:00
Torsd-Lörd	18:00	→	03:30

BIRKA PARADISE
Kontakta Ålandsresor tel 28 040
www.birka.se

NÄR BORTA ÄR SOM BÄST!
TEATER I STOCKHOLM
26.9
EUR 119
CATS / HAIRSPRAY
VIKING LINE
Tel. 22570 • www.vikinglinebuss.ax

FREDAG 21 AUGUSTI 2009

dagens ålänning

"På Kökar var vi fyra stycken i samma klass"

Dagens ålänning **Daniela Hellström** kommer från Kökar Hellsö. När vi träffar henne utanför Zeipels har hon just avverkat sin fjärde skoldag i klass 1C på Ålands lyceum och verkar ganska nöjd med dagen som gått.

–Det känns bra, jag började i måndags och i dag har jag haft historia, matte och finska.

Att komma från Kökar och börja i lycéet innebär inte bara en ny skola med massa nytt folk. Dessutom flyttar man hemifrån. För Daniela Hellström vekar inte omställningen vara något problem överhuvudtaget.

–Visst är det mest nya i klassen, men jag var knappt alls nervös. Att flytta hemifrån känns bra, man blir mer självständig och måste sköta sig själv. Tvätt och disk får man ta hand om själv nu.

Hur många var ni i samma klass när du gick i skola på Kökar?

–Vi var fyra stycken. Nu är vi över 20, så det är stor skillnad.

Ny lyceist. Daniela Hellström har nyss börjat Ålands lyceum. Då hon kommer från Kökar har hon dessutom flyttat hemifrån för första gången. "Man blir mer självständig och måste sköta sig själv" säger hon om flytten. Foto: ANDREAS DIENERT

Är dina föräldrar oroliga över att du flyttat hemifrån?

–Nej, det är de inte. Kanske tycker de till och med att det är skönt.

Vad ska du hitta på i helgen då?

–Jag ska på min kusins konfirmation i Finland. Jag far direkt till Kökar på fredag, jag måste nog till och med sluta tio minuter tidigare från skolan om jag ska hinna.

Vem vill du hälsa till?

–Det får bli till min familj på Kökar.

JOHN GRANLUND
john.granlund@nyan.ax

vädret

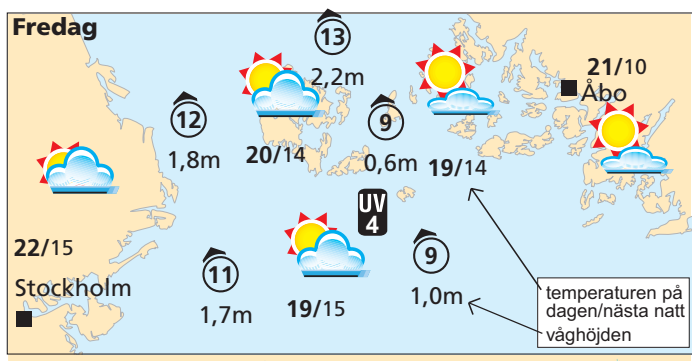

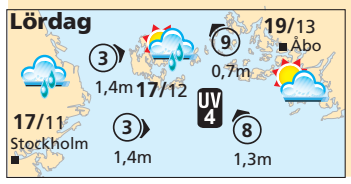

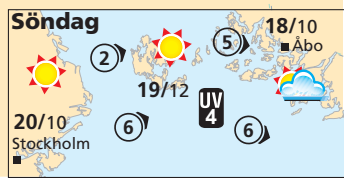

I går kl 15

	temp.	moln.
Jomala	19	
Åbo	19	
Helsingfors	16	
Stockholm	21	

	temp.	vind	m/s
Nyhamn	17	SSV	9
Märket	16	S	8
Kumlinge	17	SSO	7

Vattenståndet i går kl 15

Föglö	+7 cm	Åbo	+9 cm

Solen i dag	Upp	Ner
Mariehamn	6:10	21:15
Helsingfors	5:49	20:55
Stockholm	5:21	20:20

Max/min temp. 13.8 - 20.8. klo 9

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+20,6	16.8.	+4,5	20.8.
Åbo	+19,7	13.8.*	+5,5	14.8.*
H:fors	+21,3	13.8.	+8,4	20.8.

* =Dagar saknas

För ett år sedan

	temp.	moln
Jomala	18	
Åbo	19	
Helsingfors	18	

Utomlands i går

Köpenhamn	24	Madrid	34
Oslo	21	Rom	34
Bryssel	33	Aten	-
Moskva	15	Las Palmas	30
London	22	Phuket	31
Paris	32	Peking	33

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +lsa

dagens rätt

Flygande Jakob

1 kilo kyckling, grillad
3-4 dl vispgrädde
200 gram champinjoner
1 pkt bacon
2 dl chilisås
2-3 bananer
salt, peppar
1 dl salta jordnötter

Bena ur kycklingen, ta bort skinnet och lägg köttet i en smord ugnsfast form. Klipp baconet och fräs det frasigt. Putsa och skiva svampen och stek i baconfettet. Vispa grädden luftig, men inte hård. Blanda den med chilisåsen, salta och peppra och smaka av. Dela bananerna och skiva dem på längden. Bred grädden över kycklingen, lägg på svamp, bacon och banan och gratinera i 225 grader ca 15 minuter. Den som vill strör på jordnötter efter halva tiden. Sallad och ris till.

TIPSA 0457 313 4444 MESSA 0457 323 4444 RING 018 23444

FLAGGSTÅNG
till stugan
8 m
Specialpris
250€
Norm.pris 340€
20 år
KEA-Market
Vardagar 9-18, lördagar 9-14.
Tel. 34 015, www.kea.fi

NYINKOMMET!
Gammal vacker brasskärm ..... 170€
SPEGELBYRÅ ..... 350€
MÖRKT EKSKÅP *med slipade glasdörrar, B 205 H 140 D 34* ..... 800€
Rättelse!
MÖBLEMANG *8 delar* .... 950€
Ann-Gerds Antik AGENTUR
Godbyvägen 11
Tel. 21 099, 0457 0694 143
www.anngerdsantik.com
Öppettider: Mån stängt, ti-fre 10-18, lör 10-14

KALMERS
LÄTT ATT HITTA RÄTT

GARMIN
NÜVI 205T
Specialpris inkl RDS mottagare för trafikinfo m.m.
105€
VIKINGAGRÄND VARDAGAR 8.30-17, LÖRDAGAR 10-14
TEL 28 827, 28 830 WWW.KALMERS.AX

RESTAURANG Seagram
ÖPPET
kl. 13.00–21.00
Fiskbord mm.
OBS!
Vecka 35 STÄNGT måndag–torsdag
Ring 51 092
Välkomna

TRAKTORDAGAR 2009

Ålands Veterantraktor Klubb
ordnar traktordagar under skördefesten och öppna gårdar
den 18-19 september
i samarbete med Ulfsby gård.
I programmet ingår utställning samt olika aktiviteter med traktorer och redskap.
Alla intresserade är välkommna att ställa ut sina veterantraktorer (äldre än 1974)
Tag gärna med något redskap.
Styrelsen gm. C-J Möller
Förhandsanmälan till Patrik Jansson
kvällstid hem 43 442 | mobil 0400 540 496

Den smarta
FAMILJEBILEN!
TOYOTA COROLLA VERSO 1,6 -03
Mätarställning: 115.100 km
S/v däck, motorvärmare/coupéutag, radio/CD, fjärrstyrt centallås, aircond, färddator, 2-ägare, 4 airbags, ABS bromsar, **2st Integrerade barnstolar i baksätet** mm.
12.500€

AUDI A4 1,8 Sedan
Mätarställ
SÅLD
radio/
fällbara ryggstöd bak,
elhissar, eltaklucka
3.990€
DAN'S BIL & solskydd
G. Godbyvägen 11, tfn 018-17 325

SUBARU-98 2.990€ 4x4 FARMARE 166 TKM WWW.ESON.FI